Liber
Memorabilium
Parochiae
Sidrodunensis

Golubar

Krajački.

po Ivanu Krajačiću –
Započeta spomenica 5 godina prije
1846. otkele 1841, Vidi
str. 4.

Započeta „Spomenica"
-5- godina prije 1.846.

Prema tomu župnik
Ivan Krajačić od
1.835. do 1.858.
započeo ovu „Spomenicu"
godine 1.841.

Usporedi stranu
4. – dolje!

Parochia Szuhodolensis
in Salva Sabet fundata est.
in qua possessione Capella
in Honorem S. Elisabeth
Viduae Andreae Regis Hunga
riae Filiae exstructa ab immemo
rabili tempore fuit. 1703. ad Matrem
erecta, per quem fundata et dota
ta sit in Archivo Parochiali
nullum Vestigium exstat.
Vicissitudines quoque Parochi
hujus densissimis tenebris
involutae sunt, ex causa
hac, quod nempe Flammis omnia
documenta una cum Curia
consumta sint, quo anno ignora
tur. Protocollum antiquissimum

ducitur ab Anno 1744. Anno.

Sunt in Recinctu Parochiae
duae Capellae, quarum una in
Rukel seu Sluscha fundata
in Honorem S. Magdalenae
ante plurima Saecula tardius.
Eadem Ecclesia in Honorem B.
Mariae Virginis Immaculatae
Conceptae Benedicta et adaucta
per quem et quo anno nullibi
reperiri potest. Haec Ipsa Capella
Mater Ecclesia effecta et dotata
atque Curia Parochialis e ligno
extructa, cujus ruina adhuc visi-
bilis. Capella haec tempore Adven
tus mei desolationi proxima fuit.
Cura et Sollicitudine mea ab inte-
ritu liberata. Pio Populo Eccno.
Synam conferente, atque nunc

3

instatu bono conspicitur.
Altera Capella est fundata
in Possessione Kellemen
ad Dominium Topolika Venera-
bilis Capituli Zagrabiensis
item Mediétate ad Dominium
Baraszki. Dum Illustrissimi
Comitis Ludovici a Batthyán
pertinente. Capella haec in
statu bono lactatur. Renovata
Anno 1840 a Dñ. Ecclesia Pa-
rochialis utcunque in bono Statu ex
exigua renovatione egt. Turris
1806. tecta est Ecclesia una cum
Parochia pessime dotata; siquidem
praeter Fidelis Populi Oblatio-
nam vix 10 Mg. Cath percipit. Pro-
ventus vero Parochiales nec ad
Systematicam Altissimo loco

4

Competentiam ascendunt.

Stabilitam Siquidem in Conscriptione 1802
institutâ; quae Conscriptio 20 Aprb
anno 1847 per Indictum Comitatum
Varasdinensem Praesente Emisso
ad Venerabili Capitulo Zagrabiens.
demum facta et analoga in omnibus
adreperta consistit in 247 ff 46 6/60
Cruciferis, inclusa Filiali Zamlaka
jam 40 annis avulsa a Parochia.
Per consequens Parocho Szuhodolen=
=si a Systematica Sua Congrua cum
Cooperatore, et Ejus intertentione
in ff 450 Systematicâ ata 127 ff 29 54/60 kr
desunt. Pro quo notabili Defectu
frustra preces demissimas inter
posui. Attamen Deo ter Optimo Maximo Laudes
Actui Deo ter Optimo Maximo Laudes
defectus iste Supplebus est 27 Aprb
1847 et quidem anticipando percepi a Prae-
1846 5 annis tardius quam Librum
hunc inieri Scribere vide Inferius.

stk. 7

Stanovnica
1 Katuscetta
1841.

In Parochia hac Scholarios aedes
erecta et 1839 sumptibus totius
Populi Parochialis. cura et Solliçi-
tudine Homitatus et Parochi.
multis interpositis precibus penes
Dnum et monitis meis nunc
habes Scholastica a postremo hoc
anno 1846 assidue frequentat.

Praeter supra nominatas Ecclesias
existit adhuc in Parochia Szuhod.
lensi Capella in Honorem B. Mariae
Virginis. 1848 be-
nedicta. quae Capella fuit devotata
atque postrema Visita Canonica
Articulus datus, quo intra annum
et diem si non fuerit restaurata
pro Clausa haberi debetur. Cura
tamen et Solliçitudine mea et
Communitatis Galsabek praedicta
Capella in statum bonum restituta est
atque per A. R. D. Dioecesanum
Capitanensem Vicecomitem Diaconum
benedicta.

1839 Kapela Szuhodolska

1843 Kapela Szuhodolska

Kapelanica

7 Žalosti kapela.

6) vidi str. 13. prepisak

In Parochia Szuhodolensi memorata di-
gessima sunt merita splendidissima
D. Helenae Provaliae de Somogyi.
quae Parochialem Ecclesiam reaedifi-
cavit, et interne altaribus sfabre
factis et iconibus deauratis splendide
instruxit. Haec ipsa Spectabilis Domina
arcem modernam de Sz Cörsöbet di-
ctam a fundamentis erexit atque
Capellam S. Helenae in eadem arce
provexit, quae Capella tardius per
successorem ejus casuata, Sacra tamen
Vasa Ecclesiae multis redigenata sunt.
Saepe laudata haec Domina 8 millia
florenorum pro Fundatione Capellani
in testamento reliquit quod tamen Capitale
injuria hominum absumptum. Legatum
quoque pro Sacris perpetuis pro se
et Cognatis fecit. 52 Sacra legi
debuissent. cfr Sicut alia Capitalia

ita et hoc tristem devalvationis Sor-
-tem experiri debuit.

Cusia Parochialis per modernum
Spectabilem Dominum Collatorem
Fridericum Bedekovich de Komer.
erecta interius tamen status per me
ita prout nunc visitatus est formatus non dire
magnis sumptibus.

Quoad Proventus Parochi Juhordlensis;
Factiora illuserunt tempora; —
Inde ab initio Suscepti Regiminis Pa-
-rochiae, Continuo, defectus, in Systema-
tico, fuso ab Altissimo loco, Reditu,
Parochiis, observavi; ad hos corrigendos
diu noctuque Studui, binis vicibus
exoperatus sum Comissionem
Mictam; quod Continuo defectus
reperiit; — ast ut videbatur omnia
vin in cassum; ventique Decretum a
S.ae Venerabili Consistorio;
ubi; admonebatur Parochus neum-
-quam amplius quaerat Supplemen-
tum Defectuum in Proventibus

5. XI. 1841. br. 2143
u arhivu.

cum spes atque nulla affulgeat
expectationis Supplementi Morum.
Et imponitur ut Decretum hoc
huic primum fideliter in Archivo
Parochiali Custodiam et Succes-
sibus tradam pro perpetua eorundem
directione ——— Porro in Acta
omnia penes Generalem Locum-
tenentiale Hungaricum exhaeren-
-tia Summa Sanctæ in Ordinan-
-tia pertractationem. Tandem
1847 Die 16a Martii-
Decretum a Sua Sacratissima
Majestate Ferdinando 5to quievere
Pater Sacerdotii erat Semper.
advenit felicissime; ubi Sua Excellen-
tiae Episcopo imponitur ut precum
communicet Decretum Novum
et Resolutionem ———

8

107/04.

(Resolutio 2)

9

Quae omnem Effectum Suplex, minimum
ex Loco ff. ff. Mey Cen quos primo perce-
perom 112 ff. 38 d. CM. obtinui
annue — Ex Super quod primo Nomen
pro Addu Cooperatore 90 ff. percipio
ergo 181 f 38 plus annue ac prius. —
Ubique Gratum immo plurimum
Illustrissimo Dominus Francò.
cus Sanctali Cypus Titularis
et Canonicus Magnus Varadinen.
sis, pro me egerat qua Referen.
darius in Negotiis Calesiotrio
peres Ecclesiae Jerosolimi
tani Ego in Seminario Tabaricen
Discipulus per biennium eram.
— Quod Felicissimum fuerit, hoc est
quod Unice Anno Resolutio Ven
tri; ante Infelicissimam Revolu.
tionem Hungaricam; quam Nunquam
Satis Infelix Natio Deflere poterit
—

Natio

1848
Natio Hungarica

10

1850 Mense Aprilis Suscepi motu proprio totalem Restauration Ecclesiae Parochialis, prout et Curiae, in parte externa et quidem proprio aere, siquidem in fassa nec pro Calce necessario numerari debant. Interna vero Ecclesia, et fulvo colore tincta. — Judicibus Comitatus, cui spectabilis Adrianus Judex relationem fecerat, videns debitos vices Casparo meae, ordinavi gratiose, ut in adjumentum, singula Domus, integrae Sessionis contribuat 2 fl; Pars per Rustros incassata, pars altera vi cuiquam circa casa bitur — Interim Deo Gloria, qui per me peccatrix in sui Honorem — nisi hoc Sacramentum Sanctet, hoc eodem tempore, coronidet

Tota pars interior Calendae
namque per 3 menses pertio
operi Imbres aderant — quales
vix Saecula Semel. Animo
et terrae motus 26ª Januarii Sat magnus.
1853 Horreum novum construetum
Sumptus repartiti sunt inter
Parochianos, Ita tamen totius
Pars nunquam incassata, per
me persolvi debuit —
Stabulum 1854 antiquum
valido exorto vento corruit —
Ego suo aere suo proprio
assumpto Magistro novum
32 orgiarum longitudinis 6ur —
Latitudinis, propriis quoque
Materialibus — ex Partimo
nio meo extruxi — ita qui
dem ut Parochiani nec
unum Obulum censum veni
ad idem — unice manualos
Laboratores & Vecturas prae
stantes — et satis in aduran

Stalla.
1854

12

Kole Nikola 1774-1778
Josipović Mirko 1778-1807
Golubar Josip 1807-1835
Ivan Krajačić
Ivan Vuk 1858-1868.

+

Hvalen Jesus i Maria!

župnikovao od 1835-58 godine

Godine 1858. Ivan Krajačić župnik Suhodolski, postie kako bi 23 godine istu župu hvale vredno ravnao nakon mnogih zgodah i nezgodah odrekao se je uprave župničke,- uslied toga po Slav. Duhovnom Stolu

od 1858-68 godine

naimenovani privremeni upravitelj Ivan Vuk u Prelogu iz Medjimurja rodjen god. 1822 dne 30ⁿ Travnja, bivši kapelan u sv. Gjurgju poleg Ludbrega bude blagonaklonostjii župe Suhodolske Pokroviteljá vele, možnog gospodina Tvolomana Bedekovića iste godine 1858 dne 13ⁿ Prosinca za župnika iste župe Suhodolske predložen, dne pako 15ⁿ Prosinca po uzoritom g. Kardinalu i nadbiskupu Zagrebačkom potvrdjen, a god. 1859 dne 13ⁿ Siečnja svečano u upravu iste župe Suhodolske umeštjen.-

Godine 1860 dobrovoljnimi žitelgah Poljane dolnje, gornje, i Greša, crnie pribavljene je malene orgule za Kapelu sv. Marie.

1860. Redkom darežljivostjii na uspomenu sto. lednice, od kada crikva župna sv. Jelisave

vidi str. 6-13

velikodušnosti blagouspomene Rozalie Helene Somodji je iz temelja podignjena, dao je Velemožni gosp. Pokrovitelj Koloman Bedeković Komorski Cirkvu uz pripomoć župnik težakov na Gvoje troškove pobojadisati, i tako ista kram Božji biše ponovljen, da je na dan sv. Jelisave velikom svečanosti stoletnica mogla obsluživati.

1861. — misije bile u Ludbregu

1861 Prigodom deržanih misiah u Ludbregu, biše procesija vodjena u Ludbreg, i ondi misionski križ po velečastnik OO. Jezuitah Antuna Ajala, i Antuna Giviceo dne 15a ožujka blagoslovljen, i na uspomeňa posla, nja pred Cirkvum zasadjen. | Vidi str. 133.

1862 -dotrjao i otstranjen 1990

1862. Preuzvišena gospoja Maria rodjena Bedeković, Podmaršala Kuševića supruga, daruvala je Cirkvi župnoj dva vérla Krasne oltarnike

14

jedan umětno vezan oltarnik pred kip sv. Roka
i dva vanjkuša.

1863 Darežljivostju velemožnog Pokrovitelja prostor
oko crikve sklětvami je obžižen.

1863 dan 29 Lipanj brojit će se medju znameni-
tje ove župe. — Preuzvišeni g. Ban Baron
Josip Jokčević svojim milostivim posje-
tiše je blagovoljko — osim crikve, i
učionu, u kojoj školsku dečcu iz nauč-
nih predmetah vzpitavajući, sa odgovori
zadovoljan — ostavio je tesne — za prosvet-
seljanske mladeži — opredelene zidine
— u serdca mladeži zakorenjenom uspo-
menom, — kojom i pod sedu starost
veseljem budu se seljali vedke one
sreče, da su u svojem domaćem zavičaju
gledati, i pozdraviti mogli Bana Trojedne
Kraljevine.

15

1863 dan 15 Kolovoza ima se medju radostne dane
župe ove brojiti, - te je očiti dokaz, kako je ovdašnji
puk dragovoljno spreman na žertve, kada
mu se polepšava crkva. -
Na blagdan prečistog prijetja Bl. D. Marie po
župniku biaku župljani pozvani na dobrovoljne
prineske, odkud bi se nabavilo veliko zvono,
koje bi bilo prema pučanstvu, i prostoriji
župe, - dosadašnji bo zvoni biaku posve
neznatni. — Kakovim je rodom uvodi
poziv Župnika vidi se odtuda, što je
već na dan u nebozetje Bl. D. Marie
učeno u toran jedno zvono od 10, - a
drugo od 5 centih, koje biaše samo pre-
legano. K-nabavljenju zvona, znatnu
svotu od sto forintah poklonio je
velikodušni Pokrovitelj velemožni g.
Koloman Bedeković; - župljani dašе

dadoše

16

u razmerju Selišta. — Za zvone izdato je
1242 for. Saliveni su u Varaždinu
Kod Antuna Pabsta. —
Na velikom zvonu sledeći je napis:

Župljanski puče mili
Kad te zovnem glasom svojim
U kojgod je najdeš sili
K-nebu sverni okom svojim
Maria majka! i Alzabeta sveta
Zavjet budte grešnog světa.

1863 Župa Suhodolska doživi na dan
sv. Alžbete još jednu rědku uspomenu
ne vrědnu radost. — Prije nekoliko
danah prispije dragocjen dar iz
Gradca od Strine /: po rozgvi materinskoj :/

/: po rozgvi materinskoj :/
Materinskoj

župnika Jalžabetskog Ivana Vuka.-

Blagorodjena gospoja Franja rodjena plemenita Pichler - pokojnoga Četnika Ivana Zvornik udova - je velikodušna Crikve sv. Jalžabete Dobročiniteljica; - Bogoljubna ta Duša pošalje velecenjeni dar, Koj sastoji od Kazule, dalmatike, plašta, zastirača oltarskog svetotajstva /: velum :/ - četiri vanjkušah, /: dvoih bogato i krasno urešenih, a dvoih prostijih :/ oltarnika, misne Koršulje, plašta za Ciborium, rokete, reiju sve, štogod se kod mise rabi.

Ruho je bogato zlatom i svilom izvezano, i vrlo umetno prigotovljeno, te mu je cena naznačena ~~for~~ hiljado forintih. -

Pobožna Darovateljica ukrasi bogatim darom, Koj bi svakoj Stolnoj Crikvi na ures služio, siromašnu Selsku Crikvu

18.

u kojoj dosad dalmatia niti traga nebijaše,- obveseli svojim velikodušnim darom pobožni župni puk, u kom nabožni duh još bolje ukriepi, a mene pako svojega bratučeda na do smertnu zahvalnost obveza. —

Ustied toga čustvom duboke i izkrene zahvalnosti prama Velikodušnoj Dobročiniteljici tjebam, željio bi uspomenu njezinu time uvěkovičiti, da se na njezin imendan najme g^a ožujka svake godine kod sv. mise pobožni spomenek učini.-

Za sladku gojim nadu, i duša će mi se onkraj groba radovati znajuć da moji /: p. n. :/ Velečastni nasljednici, kojim isto tako svaki čin, kojim se ojačnost službe Božje veliči, u serdce zasjeca- ovu moju smirenu molbu i izkrenu

Spomen na dubrovnik. kanonika Fridkina Tkalčića - 9. III. od. Gradovića

želju izpuniti blagoizvole ovjedočeni da nje
u nebo obilna plaća čeka. —

Godine 1864 Kapela sv. Klemena pope novim
crepom pokritim krovom providjena, ter
izvana, i iznutra osim oltarah obnovljena.

—

Godine 1865. Na dan sv. Roka u prisut-
nosti mnogobrojnoga pobožnoga od svih
bližnjih stranah sakupljenoga puka,
i velecienjene Gospode, prikazao se
perom sv. misu višnjemu g. Bogu Filip
Marin rodom iz župe Križovljanske —
isti novomisnik je odlukom Il. nadbi.
Duh. Stola i za kapelana župe Ljubod-
ske odredjen. — /13. 25. VII. 1866 umro, i u župnoj
crkvi kod oltara sv. Helene pokopan.
vidi matrice umrlih g. 1866/. —

Godine 1865 Velikodušna Dobročiniteljica
župne crkve visokorodjena gospoja
udova Zvonik, rodjena pl. Pikler

z Gradca, koja je dragocenim mišnim
rukom, i drugimi dari Cirkvu jur na-
darila, – u blagoj i pobožnoj Jezusovoj duši
zamisli, ter na vnes Cirkve pošalje
preskrasni dag /: tepih :/ koji se
po celom Sanctuariumu razprostira.

Godine 1866 /52/ Kapela na čast sv. Križa
po pobožnih žitelji sela Novakovca
podignjena, druge nedelje po Vskrsu
je bila blagoslovljena. –

Dan 23-i i 24-i meseca svibnja 1866 vrid-
je, da se kano riedki, i izvanredni
pojavi prirode za uspomenu zabilježe. –
iste dane takova je studen zavladala,
i mraz toliki bio, da je u velikoj strani
ugarske, i kod nas u nizini ležeće vino,
grade, šterni, i ostala razstilje ofurio,
te mnogobrojno sjedu nanio, te se je ciena
vina od 5 f. na 9–10 for. poskočila. –

Godine 1866 ona pobožna Duša, koja si je
jur tolikemu prekrasnimu daru sme
velike Dobročinitelgice Cirkve Zalžabeč-
ke pribavila, naime Visokorodjena gospo-
ja udova Dvornik rodjena Pichler z Gradca,
opetovano poklonila je mnogocienyeni
dar, - tri krasne Stolce, koji su kipi
ures zupnoj Cirkvi; Slava njoj!

Godine 1866 dan 23. Lipanj ostati će zabilje-
žen ni samo u kapesniku, već i u serdcih
pobožnoga župljanskoga puka, - taj dan
nakon minulih 20 godinah nimadosmo
onu redku srecu, da smo u našoj župi vide-
ti, pozdraviti, te delnici postati mogli
milostih dara Duha svetoga, koje nam
je apoštolski namestnik Posvecheni biskup
Likopolgiski Presvetli g. Ivan Krajc
veliki Predstavnik, njih uzoritosti Stožer-
nika i nadbiskupa Zagrebačkoga

Firma 1866

22

Sodručnik u sv. Sakramentu Firme
milostivo podielio,— koga da nam
Višji na mnogaja leta na slavu Crkve
i Domovine poživio! — u župi Sv. Ivan
dolskoj svetaštvo Firme primilo
985 Dušah.

Godine 1866 u vinogradu Goloberdo, koj
je nastojanjem župnika znatno
povekšan, — prešna klet sa malum
sobicum, jest uz svestrana pripomá
župne občine sagradjena. / danas nova na dugo

vidi dalje str. 170. nagnetena 1926

Godine 1866 podigose na svoj trošak križo
dvoo u selu Greščevini pobožna dva
žitelja Rok Gusaskovič, i Josip
Šukec.

Godine 1866 mjeseca Studena prišla
dobrovoljica ova župne Crkve milosti
na gospoja Franiška Zvonik
(Pihler)

Crkvena Kronika
Arhiv župnog ureda
Sveti Ivan Zelina

velekrasni antipendium pred veliki oltar.

1867: Braće za Jar županski puk sjedne strani teretna, na sdruge strani pune vesalja, da ovim njim se starodavna želja izpunila.—
Kopula na tornu bila je samo privremeno sdašćena, ni proviđena, i je turan ni najmanje nije poštala poradi svoje nejake, i slome; pak je već i na pol sprhla, stoga bilo je potrebno sasvim novo kopula načiniti,— ali odkuda potrebitih troškovah, kad jih crkvena blagajna nemože znati? — Taj oskudici dragovoljno na pomoć priteče bogoljubnost župljanskog puka, koji je uz dobrovoljni prinos od celog sela 67. prinesao: dakako u razmerju selišta:/—
zatim priteče u pomoć Preuzvišeni gospodin Koloman Bedeković župan varaždinske županije velikog župana namiestnik,— a nije niti ovom prilikom propustila ona blažena Duša dobrostivno svoje srdce odvoriti, koja u tom naj neja skupt nehaje, da mogu na slavu Božju žrtve donašati. Franciska Evornik iz Ivanca preko gnatne postu od 100 fl. je darovala, zato neka

Spomenica na župnike

Koprivnici

Joj bude večna hvala od puka, a nje
goga naša joj duša večnu slavu!—
Uz ove prineske, osobito, darežljivosti
Prepalloga gospodna Kolomana Bedekovića
koj uz 100 f. gotovog novca fra za ko-
palu potrebno tvrdo drevo velebrono
je darovao bude moguć župniku dalo
kod turna pradjeci, koje je poda.
zetnik g. Peter Gregl Grigel klanjar iz
Varaždina za ugovoreno svoju
od 1000 for. da će nijamo Kupulu od turna, već
da ć nijamo Kupulu od turna, već
i gesimsa s limom pokriti; što je krog
toč. to tjedno i posve nanjeno.—
Dne 8. Kolovoza 1867 bilo u pribitnosti mnogo.
bojnog puka križ po Velečasti. gosp. Pavlu
Dreganu dojašpristu Koprivničkog Kota,
za blagoslovljen, i uz veselo klikovanje
puka po Josipu cvetko tesaru se jabu-
kom skupa na Kupulu stavljen, u jabuki
je nalazi Spomenica.

Kar je kopula delana za skodo bude
pronadjeno, ijtom zgodom cirkev gromovodom pro-
videti; što je za pok. poduzetnik G. Peter
gregel načiniti, jako obvezan.—

Ali kad je vaš toliko troš napolnšanje cirk-
kuće gosponove, — za željeti je bilo, da je najšo
mišni i u pogledu gve to više napredujuća ci-
vilizacija, — skoga bude odlučeno u turan nam
pribaviti, — koji je ište 1867 godine domaći umrli
nik uzeo z Jasnobora Jean Železnik za
svojim sinom Dragutinom za svotu od 440 f.
načinio, te na radost, i korišt pobožnog
puka fratno u turan skazio.

Godine 1868 dne 7. travnja u jutro 4 3/4 sata
umro je nakon duge plućne bolesti
župnik Jabučeški Jean Vuk. Lahke
mu zemlje! Bog ga ti dao na nebu
pripela ji u gradu jedne krilatske zbore
vrhu nikom ov pomale darovatelje župne
crkve Jabučeške bi kobleg ovjene gore

Franjke us: Zvonik Tihler majoče, u kojoj su
se sliedeči stvari nalazile, i to:

1 Humeral
1 Alba
1 Cingulum
2 Purificatorium
4 rubca za kelih
1 oltarnić za špicame s mappe s
1 crna crvena štole
1 Kapula crne crvena za misu spadajućima
stankama
2 ranjkića oltarna
2 para rukavica
2 lace
2 šuplja za prelmiti se 2 rezame
Ovi predmeti su po Dragutinu Stubolek=
ičku vertnik pokojnika ulaz ranjke
Celi pokojnici kupnoj Crkvi predani
i odmah kapelanu domaćemu. Ostala
Pokonić i crkvenni stvarčići ostaju
Pepelko, i Andriu Novaku na potvrdu

/.

uuiem; koja sprovedenia je dan redoljubnim
poštom poslana. — Drugi dan t. j. dne 8-
tm. pokopan je pokojnik na tukanom groblju
u 4. sata poleposke, koj je predvodio Župnik
varaždinski, Opat, i Kanonik Preuzvišeni gospo-
din Ernesto Vilelli uz obilnu asistenciu.
Sprovod bijaše sjajan, mnogi puk mestne,
i susedne župke, i mnogobrojni posjet Inte-
ligentie, i koj svršenikah 8. najbolji su
dokaz, kako je pokojnik obljubljen bio.

Vidi die 17a Maji 1886.
Gaspari conf. Epo Castrien

---

a 1989. groblje nije zagubio jer je
na tom mjestu nastavljena grobni-
ca obit. Gobulića a nezna
po čijoj želji?
Otac Ivan te
pitanje Dalem
Stoleći ali odgo-
vor ljudi nejasan
Bilješka: Obit. M. V.
te godine

Post fata. bene meriti de Parochia hac Parochi Joannis Vuk, guber-
nacula Parochiae susceipit Ladislaus Barabas, in vicino Castello
comitum Drašković de Trakostjan, Kastelanec nuncupato, Parente
Josepho, Rationista Dominali ibidem natus die 9a Junii 1817.
Postquam Parochiae S. Barbarae Supra-Križovljan 17 annis prae-
fuisset, provocatus singulari benevolentia Exellmi Dñi Colomani
Bedekovich de Komor, eorum officii Supremi Comitis Inely. Comitatus
Varasdinensis Administratoris ac Parochiae hujus Collatoris, postmo-
dum Bani, ac demum Regnorum Croatiae, Slav. et Dalm. Ministri,
perceptis dtto 16. Aprilis a. 1868. Collatorialibus, a Sua Eminentia
Cardinali Archi-Episcopo Georgio ab Haulik in Porochum Su-
hodolensem

fragmenti života

confirmatus, depósito solito Juramento, die 19. Aprilis, Domini
cam in Albis incidente solenniter introductus est. —

Anno 1868. die 27. Septembris Varasdini fatis functo Spectabili ac nobili Dño Friderico Bedekovich de Komor, Parochiae hujus Collatore condam munificentissimo; funus comitantibus cum plurimis Illustrissimis Viris, magnaq. Copia omnis status et sexus hominum, extra Civitatem ad Capellam s. Rochi; ubi corpus examine, a Parocho Suhodolensi exceptum, ultro ad Jalžabet delatum, in Coemeterio parochiali provisorie tumulatum est; — cum praeexistens in parochiali Ecclesia Crypta familiae Patronalis, altioribus ordinibus, recentissime emanatis non responderet, erecta est sumptibus Patronatus, in ipso Caemeterio Capella novam Cryptam continens; in qua anno sequenti, exuviae praelaudati defuncti e provisorio tumulo levatae, honorifice reconditae sunt. — Capella haec, ara marmorea, effigiem Christi crucifixi praeseferente, omnibus ad S.S. missae Sacrificium celebrandum requisitis, rite provisa est ea intentione, ut in eadem quotannis anniversaria dies mortis Nobilis Friderici Bedekovich, die 27. Septembris uno lecto sacro recolatur; Litterae fundationales desuper debite compilatae, una cum Obligatorialibus fundi deoneratorii Croat. Slavonici super florenis centum, in Archivo Archi-Diaecesano depositae sunt. Ipsa vero Capella, gratioso indulto Ordinariatus die 13. Octobris 872. per Parochum loci benedicta, usui sacro tradita est. —

Ex sequelam divisionis bonorum piae memoriae defuncti, inter haeredes; obtigit Dominium Stefanec in Croatia, et Tóth-Szt. Márton in Hungaria, cum jure Patronatus ibidem, filio Colomano Bedekovich de Komor, Reg. Croatiae et Slavoniae Ministro; — Dominium vero Jalžabet et Ležakovec, cum jure Patronatus Parochiae in Suhodol alias Jalžabet; devolutum est ad filiam defuncti Ma-

riam, neptam L.B. Emilio Kuševich de Samobor, C.R. Generali rei tormentariae Magistro ac Intimo Status Consiliario.—

Sequuntur notatu digniores quaedam acquisitiones et meliorationes circa Ecclesiam parochialem, ejus filiales et Beneficium ipsum decursu temporis ab anno 1868. usque ad 1886. factae, et quidem:

Ecclesia parochialis

A. 1869= provisa est novo sepulcro Christi Domini, pretio 90 fl. e proprio peculio.

" 1870. Cincta est Ecclesia sepimento vivo, cura et sollicitudine Parochi ac fatigis parochianorum.

" 1875. Tabernaculum aree majoris, ara laterali s. Helenae, et Baptisterium renovatum e peculiis Ecclesiae.

" 1876. Decorata est Ecclesia Lampade majori Crystalina pendente, munificentia Excellmi Domini Colomani Bedekovich de Komor, Reg. Croatiae et Slavoniae Ministri, pretio 184 fl. Vienna submissa.

" 1880. die 9. Novembris horribili terraemotu per Patriam nostram grassante, etiam Ecclesia haec parochialis adeo devastata fuit, ut claudi debuerit; sumptibus Patronatus restaurata, ad festa Natalitia cultui divino restituta est.

" 1882. Vexillum majus sericeum munificentia Excellmae Dnae L.B. Mariae Kuševich Parochiae hujus Collatricis comparatum fl. 100. a. v.

" 1883. provisa est Ecclesia Baldachino majori sericeo, liberalitate ejusdem Matronae pretio 100 fl comparato.

" 1885. Fenestra major in frontispicio Ecclesiae, affabre constructa, sumptibus Excellmi Dni Colom. Bedekovich, florenis 448 a. v. comparata, anno eodem restaurata, ac dealbata est Ecclesia parochialis externe una cum Turri, valvae et portae reparatae ac incoloratae, expensis ipsius Ecclesiae; vecturae et laboratores praestantibus Parochianis.

Capella Dolorosae B.V. Mariae in Area Regia:

Anno 1882. Restaurata, depicta et cinctura provisa, benevolis oblatis parochianorum.

30

In filiali Ruklievina:

Anno 1869. Ara B.V. Mariae renovata ac deaurata est sumptibus ipsius Capellae.

" 1873. Restaurata est Ara s. Magdalenae ac piis votis Caspari Rukee nova Imagine S.S. Cordis Jesu aucta; - Cathedra renovata et Capella choro novo ligneo affabre confructo decorata.

" 1884. Turris, nova Cupula lamine tecta; Ecclesia novis fenestris provisa, ab intus et extus restaurata est - peculio proprio.

Capella s. Clementis:

" 1870. Organo novo provisa, sumptibus ipsius Capellae florenis 440 a. v.

" 1875. Ara s. Clementis P. restaurata ac deaurata, ipsa Imago renovata,

" 1879. Turris Cupula laminea, Ecclesiae novis fenestris provisa, portae et valvae restauratae ac incoloratae, omnia e Casa Ecclesiae.

Beneficium parochiale concernentia:

" 1870. Segregatio et Comaspatio tenutorum beneficialium, in emolumentum ipsius beneficii expensis Patronatus in effectum deducta.

" " eodem anno Sulle novum ligneum, imbricibus tectum, sumptibus communitatis exstructum.

" 1871. Intravillanum aseribus cinctum, itidem sumptibus communitatis; item Depositorium fagopiraceum muratum exstructum est.

" 1873. Stabula nova cum contiguo Horreo solide aedificata, sub eodem tecto, expensis parochianorum secundum repartitionem, notabili summa florenorum 2855. a.v. inclusis vecturis et laboratoribus; siquidem in natura hos praestare renuissent. —

" 1881. Aedificium oeconomicum muratum, e tribus receptaculis constans, itidem sumptibus parochianorum secundum repartitionem, pretio 1400 fl. a.v. erectum.

Anno eodem in curia parochiali, cubile ex parte meridionali Tabulato

provisum, expensis Parochi.

a. 1886. die 16. Maii hora pomeridiana, Illustrissimus ac Reverendissimus Dnus Franciscus Gaspari, Consecratus Episcopus Castoriensis, Suae Eminentiae Card. Archi-Episcopi Josephi Mihalović in spiritualibus Pro-Vicarius, in limitibus Parochiae hujus, tam ex parte Jurisdictionis politicae, quam ex parte Cleri populique honorifice susceptus, inde ad Ecclesiam Parochialem solemniter introductus est; ubi sequenti die, confirmandos rite praeparatos, in maximo concursu cleri populique, gratia Spiritus Sancti in fide Christi confirmavit. —

Eodem anno 1886. ope Altissimae Resolutionis Suae Sacratissimae Cs. Regiae et Apostolicae Majestatis dato 9ae Junii in Magistrum Canonicum M. Ecclesiae Zagrabiensis clementer denominatus est Parochus loci Ladislaus Barabaš; atque die 30e e. m. Zagrabiae installatus, cum 1e Augusti e.a. Zagrabiam discessit; relicto in Parochia M. R. D. Gabriele Jankovići Cooperatore loci, in qualitate Administratoris cum spe successionis.

Milošću Božjom primio 1. kolovoza 1886 upravu u župi Jalžabet.

1887. 5. lipnja instalirom na župnika. — Jankaić g.

1890. Vinograd Jalševac filokserom uništen u Lišku i Golombrdu također na njekojim prsovima opaža se filoksera

1891. Kapelica u Ščitarovcu obnovljena

i sa štaturom Majke Božje Lurdske uvršena.
Štatua nabavljena u Tirolu S. Ulrich Gröden
za 48 for. 40 n. sa dobrovoljnim prinosi žup.
gosp..

1893. g. Srbnja u Kapeli sv: Mariji oltar „Uzašašće
Isusovo" posve obnovljen i novom slikom
providjen..

1895. Vinograd Jaličevac na novo izrigo-
lan i zasadjen Amerikanskom
lozom. Slieđeće godine i Lišković
izrigolan i zasadjen.

1897. Zagradjena jest nova škola tj dvie
sobe za podučavanje djece, a stara
škola pretvorena za stanovanje
g. učiteljice — Blagoslovjena 16./VIII t. g.*)

1900. Župna crkva iznutra na novo
pojadisana, oltari, propovjedaonica
krstionica posve renovirani a oltar
sv: Roka izmjenjen novim koji bje
na dan sv: Roka i posvećen dvorskom
prec. duh. stola po domaćem župniku.

*) Blagoslovio obavio naslov. g. župnik s pađarki
djekon Likozić Ivan iz Martijanca.

1900. Proširenu groblje župno u Jalžabetu za koje je Plemić. Gospodja Marija baruniza Kussevich generalica darovala 200 forinti.-

1902. Na samu Antunovo 17. siječnja preko zvonika župne crkve sredjje imajući glas a.- Naručeno je novo a staro uzeto u račun.— Prirezom sam ih župljana nabavljeno.-

1903. prošlom mjesecu Srpnja nastadoše seljačke bune u kojima istaknuše se srobito selo: Kelemen, Imbriovec Jalžabet. U selu Kelemenu bijahu od vojnika ranjeni 6j bodovima bodjeni.- itd - - -

Vidio prigodom dieljenja sv. potvrde i vizitacije kanoničke.

U Jalžabetu, dne 25. svibnja 1906.

Ivan Krapac
posvećeni biskup

SEMENDRIENSIS · JOANNES KRAPAC · EPISCOPUS

(NB) Predviđena u planove gradnje je ova škola - prizemna ZADRUŽNI DOM - na ovom glavnoj - postao škola 1955.
a ista renovirana (proširena 2000. god. te bude biskup Mario Cvitej Iv. prisutan na otvorenju!

1906 godine dne 24. svibnja bijaše radostan dan za župljane Jalžabetke, jer je u 5. sati po podne dočao preuzv. g. biskup Dr. Ivan Krapac. - Točkom pred Krasnim slavolukom mnoštvom naroda odpra. ćen u župnu crkvu gdje je presvjetli biskup Držao Krasno slovo „o dužnom štovanju roditelja" podielio zatim sa Presvetim ostajstvom blagoslov vra. ti se na župni dvor. - Sutlie kratko vrimena uputi se u školu na kate. hizaciju - pohvalio je školsku djecu radi napredka u vjeronauci, podielio je mnogo molitvenika, čisla i slićica..

Pod večerom bje izmenadjen Krasnom podokničcom gdje je pjevački društvo „Vila iz Varaždina (s a barjakom) - odpjevala više krasnih pjesama uz bengalsku vatru i mnogih vatrometa. Zatim odigraše doma. ći Jalžabečki tamburaši četiri komada..

25/5. 1906. Poslie sv: mise dielio je sv: potvrdu. Primilo sv: potvrdu 1689.-

Poslie podne u 1/2 4. sata odputovao te pročen velikom pratnjom na Kolodvor „Varaždin. Toplice" gdje se s njim oprostismo želeći mu sretan put i sretno se nam vratio u biili Zagreb.-

— —

Dalje piše: Mirko Pavić g. 1923.

Do stranice ove „Spomenice" ne ostaju i dalje pravne, dodaje se u kratko: Početnik ove „Spomenice" jest Ivan Krajačić. Usporedivši sve u jedno- i pazno prvu stranu-4.- ove „Spomenice" proizlazilo bi, da je ova „Spomenica" započeta 1841.-

— —

Na župnome dvoru u „palači" nalaze se četiri fotografije ovdješnjih župnika — ne uzevši u obzir upravitelje - kapelane, kojih fotografija nema. — Ali nema ni foto-grafije župnika Josipa Golubar, za kojega glase matice umrlih ove župe, da je umro 15. VI. 1835. i pokopan u ovdješnjoj župnoj crkvi prema oltaru sv. Helene. [Usporedi str. 13 ove „Spomenice" = Filip Marin, kapelan =] Golubar župnikovao 28 godi. i 5 mjeseci.

Fotografije: 36 (Josip Golubar 1807-1835)

I. Ivan Krajačić od listopada 1835. do konca srpnja 1858. – Isti je kao umirovljenik živio u Varaždinu. –

II. Ivan Vuk od početka kolovoza 1858. do svoje smrti 7. IV. 1868. – Pokopan je na ondješnjemu groblju u blizini „križa" žnoga drva". – U novije doba grob mu (t. j. 1928.) je obziđan cementom. Na kom mjestu pokopan 26.12.88. STJEPAN GOLUBIĆ župnik i kanonik Varaž. umirovljen ali mjesto nije utvrđeno

III. Ladislav Parabaš od početka svibnja 1868. do konca kolovoza 1886., koji umre u Zagrebu, kao ondješnji kanonik.

IV. Gabrijel Jankovič, koji je na dan sv. Martina biskupa svi svećenici — skupljeni u Martijancu na susjedstvu — pohodio i ispratio bolesnoga na „auto", da iste noći 12. XI. 1922. umre u varaždinskoj bolnici i tamo bude pokopan. — Isti je G. Janković krstio i dobio god. 1899. župu Martijanec, ali se zahvalio i ostao župnikom u Gornjoj Voći.

Privremena uprava župe bude podijeljena mjesnomu kapelanu Alojziju Hlobučček, kojemu ovdješnji župljani želješe, da postane ovdje župnikom. Kolator pako Emil baron Rüsevic, koji je u to vrijeme živio u Štajerskome Grazu — i tamo umro 20. IX. 1923. (ovdje u župnoj crkvi bio za njega „Requiem" 8- XI. 1923. u prisutnosti žene mu Marte r. Lang iz Berlina i ovdje vjenčan za vrijeme svjetskoga rata i to u barunskome dvoru) odluči se za drugoga — varaždinca Mirka Pažur, koji je kao župnik nastupio 21. IV. 1923.

Tome novonadošlome župniku bio je kratki rok službovanja (uputa redba sa Ivanom Vuk). Za 1. veljače 1.934. bude isti (M. P.) zbog bolesti trajno umirovljen. I kroz to kratko vrijeme službovanja njegova mu „ruže cvale", kad se pomisli, da je odmah pri njegovu nastupu bilo sve protivnjega — i da su već na Mortkovo 25. IV. 1923. Keleminčani, deputacijom došli

pred vicearhidjakona - župnika u Ludbregu
Janka Bočkaj, koji je ovamo
došao poradi „primopredaje", —
- Helemićani došli kazati: „mi ne
ga za župnika ne ćemo. Vaš ka-
pelan (Alojzije Hlebovček) nek tu
župnikom bude" itd. . . . . —

~~Nakon malo ne 11 godina~~
- kad je taj „narinuti" župnik [M.P.]
22. IV. 1923. dopješačio u Helemen,
da tamo pjeva sv. misu u
tamošnjoj kapeli, jedva se nađo
koji starac, da svome novonado-
lome župniku — odzdravi. —
- I nakon 11. godina (malo manje) dođe
novo-iščekivani župnik, porijetlom
Helemićanin, rođen u Gabrabetu
u osobi Fridrika Bubanić, bivšega
župnika u Slavoniji - Špišić Bukovici, a
od godine 1. 929. u Zagorju - Nadjarevo.
- „Primo-predaja bila 5. IV. 1934. - u
prisutnosti župnika i dekana iz Biskup-
ca: Tomislava Stefanec.
Novo-nadošli župnik [Fr. B.] prvi put vidje
misio na III. nedelji po Uskrsu, baš kao
i prijašnji (M.P.) prije 11 godina (1923.) —

Da se spomene nekestvari kroz ovo posljednje vrijeme u vezi sa ovom župom zabilježuje se slijedeće:

Svjetski rat. 1914-1918.

Godine 1914. 28. VI. ubijen je u Sarajevu prijestolonaslijednik Franjo Ferdinand, gospodar mu Sofija. (Ubojici Gavrilu Princip podignose 1933. u Sarajevu spomenik!). — Bukne svjetski rat od 1914. - do 1918. —

Iz Gudske ćivote stradalo je sve, pa prema tomu crkve. U patne svrhe uzeše i mnogobrojne svirale iz orgulja, a zvona gotova sva. — Ostradaše i tornjevi ovdješnjih crkvi, tako, da sta, dođe bez zvonova. —

Rekvirirana zvona u patne svrhe.

U tri (3) navrata skinuše zvona u patne svrhe: 23. IX. 1916., 30. XI. 1916. i 20. XI. 1917. —

Od toga uzeto jest od:

I. Župne crkve

1.) zvono: Kg. 58.- ustupni
2.) " : " 192.- iznos
3.) " : " 410.- Kg.
4.) " : " 532.- po 4 K. (Kruna)

1192 Kg (Kilogram) × 4 K (Kruna) = 4768 Kruna

II. kapele sv. Marije:

1.) zvono: Kg. -90.- otšteta Kg. po 4 Kr. { 300 Kg x 4 K-rune
2.) " : " 210.- 1.200 K-runâ.

III.) Kapele sv. Klementa:

1.) 57 Kg - otšteta
2.) 130 " - Kg. po
3.) 225 " - 4 K
} 412 Kg x 4K-rune
1.648 K runâ.

Ukupno: 7.616 K-runâ,

koja se državna otšteta otpisom preč. nadb. duh. stola u Zagrebu od 1. XII. 1917. br. -8.000- raspodjelila na pojedine crkvene zgrade kako gornje svote glase. —

Nova zvona.

Kelemen zvono 1.922.

Novo zvono za kapelu u Klemenu u težini od 356 Kg. - što na račun kapelićine imovine, što miloda, prima nabavljeno - dignuto je 1.922 god. - Lijevano je u Mariboru: „Livarna zvonov" J. e H. Zühl. Zvono sa troškom iznosi: 103.506 K. = = 25.876 dinara. Godine 1.923.

htjeli Kelemina nabaviti i drugo zvono, ali do nabave nije došlo zbog pomanjkanja novca. – Novac pak iz kapeličine imovine kao ne= dostatan za nabavu drugoga zvona od 4.549·93 Din., a odobrenu tu svotu od preč. nadb. duh. stola od 9. VII. 1.929. – uložen je po župni= ku 8. VIII. 1.929 u I. hrvatsku šte= dionu u Varaždinu, gdje čeka bolja vremena za nabavu zvona. – Godinu dana kasnije od tvrtke „Livarne zvonov" (Maribor) nabavljeno je zvono za župnu crkvu u težini od 500 kg. Dignuto je u toranj 3. VIII. 1.924. god. Zvono troškom iznosi: 1.) iz župne crkvene blagajne 3.313·63 Din + 1.512 Din. – i – . . . . . .

došlo do nabave 1938. 2 zvona

dignuto 1924

župna crkva: zvono 1924.

2.) darovi župljana prema sabirnima arcima, koji se nalaze u pofrgani crkvene blagajne tako, da je ukupni iznadak za zvono: 33.952 Din.

Za potrebe troška toga zvona pri= jelo je spomenuti, da je poslano iz Amerike – 4.000 Din (četiri tisuće dinara), što ih je sabrao Fric Skrovec (Gažabrečanin). [Fritz Skrovec 900 Caldweld-Street-Youngstown-Ohire (ili Newton Falls) Nord Amerika.

— · —

– Možda neće biti na odmet da se spomene, da za ovo zvono (župne crkve) nijesu doprinijeli – a ima baš ništa – selo Poljana dol. i gornja uzobražlo-ženje, da su oni preblaleko – iza bregova – od župne crkve, pak da svoje župno-crkveno zvono nikada ne čuju. — Ali je kvale vrijedno, da su ta dva sela mnogo doprinijela ne samo za nabavu novih zvonova, već i za popravak orgulja itd. susjedne župe Svibovec (Sv. 3 Kralji) — kamo i predavite-polaze zbog vršenja svojih vjerskih dužnosti. — Velika hvale vrijedna selima i to-ka spomen, da je tadanji župnik kroz mal-ne 11 godina svojega župnikovanja upoznao u njima najbolje župljane — bez oholosti i za-viši, koje nekrijeposti „pese" ovo = „Golo-brdski" dio jabučanske župe. – Kad bi sva sela ove župe bila istoga duha kao Poljančani – – premda su Poljančani najsiromašniji – to se ne bi dogodilo, da se župna crkva ruši, a župnik oskudijeva.

Promjena crkvenoga kotara 1.925.

– Kada je god. 1.925. jabučanska župa otcijepljena od koprivničkoga crkvenoga kotara i pripojena

Pokušaj otcijepljenja odavle i pripojenja Svibovcu Poljane dol. itd. godine 1933.

dolnjo-varaždinskomu crkvenomu kotaru zbog spretnijih okolnosti, nije se ništa sklopilo poradi toga, da se sela: Poljana dol. i gor., Grešćevina i Ruhljevina sa kapelom sv. Marije otcijepe od jalžabetske župe i pripoje župi Svibovec. — No, god. 1933. sa strane tih sela došlo je do komisije, da se ta sela otcijepe. — Komisija bude 15. III. 1933. u župnom uredu u Jalžabetu. Iz mjesnoga župnika prisustvuje uprabitelj župe Svibovca Josip Lesjak, dekan crkvenoga kotara (župnik iz Biškupca) Tomislav Ste„ fanec, izaslanik banovine g. Štimac Adalbert i službeni izasla„ nici navedenih sela i izaslanici iz župe Svibovec. — Rezultat ko„ misije: Izaslanici navedenih sela rekoše: „Mi ostanemo u sta„ roj t.j. jalžabečkoj župi"! — „J" ako stvar stoji i na dalje, dok ne će doći do toga, „da će se u ovjer„ skomu pogledu prilagoditi prili„ kama i opet zatražiti pripojenje Svibovcu. — Poznavajući i druge župe, u kojima sam kroz malo-ne 13 godina kao kapelan imao prilike — — pogotovo uz starce ili u ratno i poslije-ratno vrijeme — upoznati

razne pastoralne terene, mogu reći, da je župa Jalžabet za zdrava čovjeka snošljiva, tek dohod do Poljane jest: „piši testament, kad na ono „Golo-brdski" kraj na dušo„ brišničku službu polaziš, a konjski kao vodozemac (žaba itd.) da pli„ vaš ili skačeš. — „Kada će se ure„ diti šumsko-vinogradski preo„ pasni za vožnju putevi od Jal„ žabeta do Poljane, zdrav svećenik, naučan na napor, sve će sola„ davati u duhovnomu poslu, dok će u pitanju svoje eksistencije stenjati uz ovakove prilike, gdje se i sa službene strane pisalo: Jalžabetsku župu ne treba po odlasku sadanjega župnika popu„ niti, dok se ovdje cjelokupni red ne učini. — ———

Zvono župne crkve - malo -

No još prije nabave zvona (većega) za župnu crkvu, nabavljeno je 1. 918. god. na račun crkvene blagaj„ ne malo zvonce od 63 Kg. - Tako župna crkva ima sada dva zvona.

Zvono: Sv. Marija - kapela. Rukljevina

— · —

Da kapela p. Marije u Rukljevini ne ostane bez zvona, to tamošnji se„ Gjani nabaviše zvono od 107 Kg. u Zagrebu od zvonoljeva Bloudka, koje bude blagoslovljeno na Trojstvo 15. VI. 1. 924. — Zvono stoji

– 8.000 Din., što ih dobrovoljni sabraše uz pripomoć od ovdješnjih Američana.

– . –

Imbriovec: novo-sagrađena kapela, zvono itd.

Žitelji sela Imbriovec, želeći imati kapelicu, podigoše istu i bude dozvolom nadb. duh. stola od 28. V. 1921. broj 4842 blagoslovljena na nedelji po svetkovini prev. Srca Isusovoga na čast prevs. Srcu Isusovomu. Za tu kapelicu bude god. 1.923. po Imbriovčaninu Fabijanu Pavličević nabavljen za oltar kamen „portatile".

Godine 1.933. probiše su Imbriovčani na tornjiću ovoje kapelice prozore, da se novo-nabavljeni Zvončić" od 40 Kg. izmoguće čuti na sve strane.

paspelo u Helemenu Benka Križanić.

Zvončić blagoslovljen na svetkovinu prevs. Trojstva 11. VI. 1.933. poslije večernjice koja bila u Helemenu dokje ista dne 11. VI. 1933 prije večernje blagoslovljeno od provlje

Iste godine na prosni dan – utorak 23. V. 1.933. blagoslovljeno je prigodom procesije novo raspelo, koje je podigao izvan Imbriovca na svojemu zemljištu Imbriovčanin Frorijan Magić, dok je raspelo, koje je stajalo uz glavnu cestu naspram kapelici, preneseno 1. 925. u sredinu Imbriovca. –

Imbriovec: raspela.

O tome!

Zbog podignuća ove kapelice vodi se utorkom – prosni dan – procesija do te kapelice, dok se prije vodila u Leštakovec. A da Leštakovčani ne budu nezadovoljni

46

Leštakovec; procesija. 1.926.

zbog gubitka te procesije uvedena je na dan prev. Trojstva 30.V. 1926 procesija iz Leštakovca u Kelemen, dok se prije vodila samo od kelemenskoga mosta u kapelu sv. Klementa, gdje je od starine taj dan sv. misa. — Do kapelice u Imbriovcu uvedena je iz župne crkve procesija na ne„ deljo poslije svetkovine prev. Srca Isusova, te je tamo sv. misa. — Nо 3. VI. 1932. (bila nedelja III. po Duhovima), dogodilo se, da te procesije nije bilo s razloga, što se nije našao čovjek, koji bi u procesiji raspelo nosio. — Nо 1935. bila procesija kao i prijašnjih nekih godina sa nošenjem — ali sada po momcima — kipa prev. Srca Isusova i nošenjem novo nabavljenoga barjaka za tu kapelicu. —

Imbriovec; procesija; barjak. 1935.

— · —

Kelemen. Rušenje lipe 1.924.

Uz kapelu sv. Klementa na obronku prema glavnomu putu opstojala je prastara lipa. — Na molbu gostioničara Imbre Pavličeka, koju je isti upravio na kr. kotarsku oblast u Varaždinu u svrhu da se ta prastara lipa sruši, bude 9. XII. 1.924 očevid na licu mjesta. — Ljudi željeli, da se tek tri najviše grane odstrane, a nobličena

Usporedi str. 114 „Umetak" Lipa pred župnom crkvom.

lipa da ostane. Župnik spasava život tome drvetu. - Uzaludu. - Zbog javno-pedarstvenih obzira imd se srušiti. - Otpisom kr. kot. ob. u Varaždinu od 25. xi. 1924. br. 16810 bude odredeno, da se lipa 21. xii. 1924. u 9 sati prije podne proda licitacijom po izaslanku poglavarstva upravne opčine Jalžabet. Bio on da uprav. opčine bilježnik Stjepan Klobučar. Akt upravne opčine od 10. xii. 1924 br. 3084-24. — Licitacijom došlo u korist kapeličine blagajne -275- Din. - Slijedeće godine 1925. Kelem. Ograda. 1.925. uredište Klemenčani novu ogradu i nasad oko kapele. -

Kako se iz računa kapeličine blagajne može razabrati nastojalo se o tome, da kapelica u dobrome stanju bude.

Godine 1.926. tek pred svetkovinu Svih Svetih silna bura oštetila mnoge objekte, pa i kapelu sv. Klementa. Kelem. Toranj. 1.926. — Kako je toranj iste kapele gotovo raskriti postao, to je župnik pozvao 5.xii.1926. Klemenčane, da izmedu sebe izaberu 5 lica, koja će preuzeti na sebe brigu oko uredenja tornja. — Slijedeće godine 1.927. podigoše novi drveni dio tornja i prekriše limom i to o svojemu vlastitomu trošku bez prinosa iz kapeličine blagajne. Ali inače kod svakoga većega popravka bilo izvana ili iznutra pomagali kapelu ako ne baš novcem, a to u naravi: ručno i vozno i hranjenjem radnika.

Spor između župnika i Kelemińčana glede služenja sv. mise u tamošnjoj kapeli. 1924.

Kako su Kelemińčani uskraćivali svje-
mu župniku podavanja, koja ga
pripadaju, a od njega zahtijevali
da im mjesečno dolazi u kapelicu
misiti; to je župnik 20. VII. 1924 br. 159
izvjestio preč. nadb. duh. stol, da je
ponukan uskratiti im mjesečne sv.
mise. — Nadb. d. stol od 25. VII. 1924 br.
4.693 pita i odgovara se 25. VIII. br. 165

I.) Postoji li pismeni ugovor glede
služenja mjesečnih i ostalih sv. misa?
— Pismenoga ugovora nema.

II.) Koliko se daje sv. misa u godini?

a.) 1.) Na dan sv. III. Kralja. — Podvoz
u naravi tamo i natrag;
2.) na dan sv. Florijana pješice
procesijom iz župne crkve u
Kelemen. — Podvoz u naravi
natrag;
3.) na nedelju prev. Trojstva.
— Podvoz do kelemińskoga mosta,
procesija do kapele i podvoz
natrag;
4.) na dan sv. Klementa. — Pod-
voz tamo i natrag. —
Bude li tamo i večernji
ča na koji od ovih dana,
imadu dati objed. *

b.) Svake nedelje u mjesecu
po „mladoj" nedelji —
ali bez podvoza.

NB! * Tada je to bila kao mediča-obareta, no danas je drugčije. Osobito visavis ručka kada se ide od pola deveti do dva i to ovi dotirajući kao čast i pravo.

III.) Što se primalo za nagradu?

Posebne nagrade za sv. mise nema - osim u težacima.

Iz „Conscriptije" 1.802. uredba težaka osim za selo Jalžabet - ne razabire se. No najstarije luknarske knjige od godine 1881. poznaju uredbu težaka. - Prema popisu župnikovih dohodaka, sastavljenomu po župniku Gabrijelu Janković, od 25. VIII. 1.907. uz ostalo stoji: - da pojedina sela imaju prema kućnim na brojevima davati po 1.(jedan) težaka na godinu, dok se Kelemen (gdje je kapela) imaju davati po 2(dva) težaka — a jednako po 2(dva) težaka i Poljana dol. i gor. i Grešćevina (gdje je opet kapela). — Prema tumačenju starijih Kelemenaca (Fric Radačić) jedan je težak za mjesečne sv. mise, a drugi za korizmeni examen (koji se obdržaje u svakomu selu napose) — i valjda u ime podvoza prigodom „križeca". — Kelemenčani, sasvim savši tu stvar pred svojom kapelom, priznaše svoju dužnost, ali ne nadovoljiše." . . .

Na ovdješnji broj 165 od 25. VIII. 1.924. otpisuje prič. nadb. duh. stol 5. IX. 1.924. br. 3508.: .... Budući da ne postoji pisani ugovor glede služenja sv. misa u filijalu Kelemen, neka se filija „listi, shodno dosadanjega običaja, da daju po 2(dva) težaka bez podvoza -

dku pozove.

– ili neka s Vama (N.N.) sklope novi u„
govor pismeni, po kojemu će Vam
davati dvostruku diecezansku–
misnu taksu i podvoz. – Ne dođe
li do sporazuma, ne će imati u
filijalnoj crkvi sv. mise. – O uspje„
lu pregovora izvjestite ovamo".

– – –

Na ovdješnji izvještaj od 13. X. 1924.
br. 186 otpisuje nadb. d. stol od
24. listopada 1.924. br. 6305. :

„ Na osnovu Vašega izvještaja
od 13. X. 24 br. 186 ovlašćujete
se, da ustratite filijalistima
u Klemenu sv. mise, dok se s
Vama ne nagode za nagradu
ili ne uspostave dojakošnju
/ vrsku, da Vam podvoravaju te„
žake". – Generalni vikar Dr Dominik
Premuš – v. r. –

Uskrata sv. misā nije predugo tra„
jala. Poboljšali se nešto u pogle„
du težakā, pak opet dobivali sv. mise,
dok nije godine 1.928. došlo do otkupa
lukna u žitu, pilićima i težacima
za sumu od godišnjih 18.000 di„
nara. No već godine 1. 933. počelo se
zbog novčane krize davati opet u
naravi, a ne u novcu i to samo
u žitu ali po novoj mjeri od 50 li„
tara, a ne više po stuboj mjeri od
84 litara. Težake pak i pilice
nojće uskratiše. – Pa eto i opet
nove nevgodne borbe. ———

Vidi str. 58.

185 kao
nastavak o
kuknu.

Lukrasko pitanje.

Ako se propustom ne zabrace utvrdenja županika (M.P.), to će se iz tih utvrdenja moći razabrati, da je županik u pogledu podavanja lukna – kao važnoga dijela svojih dohodatakā zlo prolazio. – Nuždа je trovžila u tome pogledu neke red. – Stoga je požeļnost bila, da se po primjeru nekih drugih župā (Marljanec, Ludbreg itd.) dođe do otkupa lukna. – U ovoj je župi lukno bilo u 1.) žitu, 2.) težacima, 3.) pilićima i kopunima, a dovozi drva iz šume Novakovcak. –

17. IX. 1928. Rasprava o lukmu.

Dana 17. ~~rujna~~ ~~tekućega~~ 1928. bude provedena ~~po zastupniku Velikoga~~ župana zagrebačke oblasti rasprava (u staroj općinskoj zgradi). – Slijedila je: Odluka; Veliki župan zagrebačke oblasti u Zagrebu broj 5.944. – III. 1929. od 16. veljače 1929.

Odluka o lukmu. 16. II. 1929.

1.) Lukmovska otkupnina vrijedi bez = uvjetno za prve tri godine: 1928.-1929.-1930. – Za daljnje godine odlučuje valuta za nezadovoljnu stranku: županika ili župljane. –

2.) Otkup lukmovskih podavanja vrijedi samo za sadanjega župnika – za naslijednike – ne – pak za naslijednika vrijedi podavanje u novcu – ako bi sa otkupom bio nezadovoljan –

52

3.) Dužnost lukmarskoga podavanja župe Žabljak točno je ustanovljena popisom dohodaka od god. 1.802. i zapisnikom o kanoničkom pohodu /viziti/ od 25. maja 1.906. - a da su župljani tu svoju dužnost i priznavali dokazuje činjenica, da su pojedini župljani toj dužnosti udovoljavali sve do godine 1.928. - kako se to iz lukmarske knjige razabire. -

4.) Prigodom spomenute rasprave utvrđeno je, da su glasom popisa dohodaka od g. 1802. dužni župljani župe Žabljak, bez svoga zapsnika u ime lukma na naravi podavati - i to heljde ili kukuruza:

1.)	Selo Žabljak	52 vagana
2.)	" Helemen	26 "
3.)	" Šestakovec	6 3/4 "
4.)	" Novakovec	18 3/4 "
5.)	" Poljana dolnja	7 1/2 "
6.)	" " gornja	5 1/4 "
7.)	" Greš'evina	3 1/4 "
	Skupno	119 1/2 vagana.

5.) Glasom pak uredovne potvrde opć. poglavr. u Žabčabeti od 31. ~~maja~~ (V.) 1928. br. 1460 i izvješća od 26 januara (I.) 1929. broj 134. mjera za ubiranje žitnoga lukna u župi Žabčabet je: stari vagan s vrhom koji ima 4 mjerice (četiri mjerice) s vrhom. - Jedna mlinica (mjerica) s vrhom iznosi 21 (dvadeset i jedan) litar bez vrha (omihom = ravno). - Prema tomu stari vagan s vrhom iznosi po današnjoj mjeri 4 X 21 lit = 84 lit. bez vrha = = dotično 11 9½ vagana iznosi 10.038 litara.

Glede ove mjere opstoji u župnomu arhivu: Zapisnik" od 11. veljače 1.884 // osamdeset četvrto // primiti u župnome stanu u Žabčabeti, dok je još općina bila u Semovcu. Zapisnik potpisali: Nikola Kovačić opć. bilježnik, Ladislav Barabaš župnik, Josip Klikec opć. odbornik, Imbro Đuboić odbornik, Gyuro Mlinarić prisežnik. — - - - - - -

Pisac ovoga želi, da se akti dobro čuvaju, da ne dođe do nezgodnosti kakova je bila 1.923., kad su svi akti,

Stara mjera lukna, ska.

1 vagan = 40 polica
1 " = 4 mlinice
1 mlinica = 10 polica
1 polić = 2.10 litara.
1 mlinica = 21 litar.
4 mlinice = 1 vagan = 84 lit. bez vrha.

koji bi morali na mjestu biti, - -bili su rastepeni. — Tā prop je umro, pak se po fareju oko vodino razmeče!

6.) Glasom citirane uredovne potvrde opć. poglavarstva u Žabljaku i izvješća sreskoga ekonoma u Varaždinu od 10. novembra 1928. br. 15.022. - iznaša prosječna tržna cijena heljdi ili kuku„ ruzu 1.D 50 para po litri. —

Prema tomu vrijednost 10,038 lit. heljdi ili kukuruza iznaša 15.05 Din.

7.) Župljani sela Imbriovec dužni su pa„ davati 8 (osam) vagana, što čini 672 lit. pšenice, a računajući prema citiranoj uredovnoj potvrdi opć. pogl., da prosječ„ na tržna cijena pšenici iznaša 2,40 Din. po litri, to je ukupna vrijednost 672 lit. pšenice 1622'80 Din.

8.) Župljani sela Rukljevina dužni su podava„ ti 3 (tri) kopuna, a Župljani sela Pitovec 1 (jedan) kopun = ukupno 4 kopuna, - Ra„ čunajući komad po 20 Din. - iznaša u„ kupna vrijednost 80 Din.

9.) Glasom ~~popisa~~ dohodaka imadu ova područna sela 210 domova — (- starih kućnih brojeva) - a svaki dom obvezanje župniku dati po 1 (jedan) pile (prijesir) = dakle ukupno 210 pileta. —

Računajući komad po (deset) -10- Din.
iznaša ukupna vrijednost 2.100 Din.
10) Glasom popisa dohodaka dužno je
nadalje sela Žabljak podavati
župniku godišnje 78 težaka, a glasom
zapisnika o kanoničkom pohodu od
25. maja 1.906.- dužna su
ostala sela podavati župniku po
2 (dva) težaka od svakoga staroga
kućnoga broja - dakle ukupno
120 težaka, - pak priračunavši k
tomu još 78 težaka sela Žabljak
ima župnik dobiti godišnje ukupno
248 težaka - a računajući 1
(jednoga) težaka po 12,50 Din.-
iznaša ukupna vrijednost 248 težaka =
= 3.100 Dinara.

Sveukupna dakle vrijednost
dužnoga podavanja lukna iznaša
u novcu 21.949 Din.-80 para.-

Prema tomu je u dispozitivnom
dijelu ove odluke odredjena otkupna
svota od 18.000 dinara —
kako je župnik zamolio — prinjerena.

Konverzija lukna protegnuta
je i na godište 1.928., jer je odnosna
molba po župniku podnesena 5. juna
1.928., dočim za dužno lukno
u prijašnim godinama
bivši župnik pravo
zatražiti provedbu redo-
vite likvidacije. (NB. župnik se pravom
likvidacije nije poslužio. . . . .) .

Usporedi str. 187. gdje župnik M. B. traži otkupninu u godini 1934 sa 13.009 Din.

Glede drvarije iz Novakovčaka postoji u arhivu akt na modro-zelenom papiru.

11.) U selu Novakovec posjeduje rkt. župk. crkva 5 jutara šume, u kojoj su župljani sela Novakovec dužni župniku po prizna-
nju njihovih zastupnika dužni župniku izraditi i dovesti 7 (sedam) vozova (dvoprežnih sa konjima ili četvero-
prežnih sa kravama) goriva drva, pa su toj obvezi župljani sela Novakovec dužni i u budu-
će svake godine udovoljavati.

12.) Akoprem su i obrtnici obvezani na redovito uzdržavanje svoga Župnika, ipak je u dispozitivnom dijelu ove odluke određeno, da se na tecivarinu III. razreda ima razrezati samo 25% lukmarsko otkupni iznos, jer je analogno čl. 82 finansijskog zakona za god. 1927/28 — prema kojem općinski prirezi na razrezane svote neposred-
nog poreza ne mogu biti veći od 200%, a ostali samouprav-
ni svaki najviše 25% — trebalo uzeti u zaštitu župljane poreske obveznike tecivarine III. razreda za eventualni slučaj plaćanja lukmarske dužnosti preko naprijed označenog iznosa.

13.) Prigovor zastupnika župljana sela Tihovec, da do sada nisu

podavali lukno Župniku, pa stoga da nisu dužni plaćati ni relutum u novcu, ne može se uvažiti, jer su prema popisu dohodaka dužni Župljani sela Pihovec podavati Župniku jednog kopuna i jedno pile, a s obzirom na to, što oni imadu jednaka prava prema Župniku opravdano je, da imadu i jednake dužnosti kao i ostali Župljani - naime da i oni plaćaju relutum u novcu za lukno prema svojoj poreznoj snazi." —— Za velikoga Župana: kr. banski savjetnik u z. Dr. Pavlinić - v. r.

— . —

Utok Župljana odbijen.

Protivu ove odluke od 16. II. 1929 br. 5944. staviše Župljani: utok; Ministarstvo pravde od 27. IV. 1929. br. 9076 taj utok odbija i gornju odluku u cijelosti potvrđuje, što dojavljuje novom odlukom: Veliki Župan zagrebačke oblasti od 8. juna 1929. pod brojem 35.236 - III. - 1929. "

Žalba kolatorstva zbog 4.465 Din. 95 para, Župnik ju svoju izgubio.

" Dana 17. IX. 1928. prigodom konvertiranja lukna pred svima prisutnima - naložio je ban. izaslanik blagajniku Stjepanu Pepelko - ulriranje lukna i od vlastelinstva. (patron) " - I bude od istoga ulrano god. 1929 - 2.148 Din. 03 para; 1930 - 907.72 Din.; - 1931. - 920 Din; - 1932 - 490.20 Din ukupno 4.465 Din. 95 para. —— Dana 28. augusta 1933. podnio sreskomu načelstvu u Varaždinu Radovan pl. Kukuljević

Usporedi sa stranom 190.

kao punomoćnik kolatorice Marte
udove barunice Klušević Žalbu
što kolatorstvo doprinosi lukmarske
prinose, jer kolatorstvo nije dužno
snositi lukmarske terete, kad je opte-
rečeno uzdržavanjem bogoštovnih
objekata. — Kreško načelstvo 29. VIII. 1933.
Reg. br. 22736 - II. primivši žalbu, šalje istu
11. IX. 1933. općini u Jalžabet na izvješće
sporazumno sa ovdješnjim župnim
uredom. — Općina Jalžabet III. br. 3788 -
- 13 - IX. 1933 - zaprimivši žalbu - 22. IX. 33.
obraća se na župni ured. - Župni ured
27. X. 33 br. 94 II. odgovara: „Dana 17. IX.
1928. prigodom konvertiranja lukna itd...,
kako je već prije spomenuto. — Rezul-
tat: Po općini ubrana svota od 4.465·95 Din.
zaprimila se u korist dužnoga nameta
vlastelinstva Jalžabet, na župljane se
gornja svota nije ponovno razrezala,
pak župnik ostao bez 4.465·95 Din.
mara. — Pa kad se uzme u obzir
još i to, da je znatna svota u ime
lukmarskoga otkupa još neubrana,
to se može lakko razabrati, da župl-
niku ruže ne cvate. —

Lukno opet u naravi 1933.

Zbog novčane krize 1933 godine davalo se lukno opet u naravi. - Kako je već na strani 50 ovo „spomenice" rečeno prigodom nove raspra ve u „prosinci" XII 1933., kod koje župnik vrlo nije uspjeo već ga zastupao đekan Žabarski, dakonik Đuro Dalbert - Štivanić - zastupnici župljana uskratise župniku pilice zbog navodne onoga dis-nje

Vidi str. 50

crkovice mladine; uskratiše težake, jer je sada zimno doba, pak ih ne treba, a nekoji su već dali svoje te, žake (- naime Poljančani - ali druga ovo - golobrdska sela = ne =); staru žitnu mjeru od 84 litara sniziše na novu od 50 litara. — Dakako da se ovo vrijedi samo za tadanjega župnika a zar naslijednike nikako, ako su tom odlukom novom nesporazumno. — Tadanji župnik (M.P.) na odlasku svome sporazumio se sa svime, da bar nešto spasi. Kad bi barem sva sela i po toj novoj mjeri savjesno dala one 1933. godine? Na žalost i tu se našlo dosta nesavjesnika.

Nova luknarska „Odluka" po kr. banskoj upravi u Zagrebu „upravno odjelenje - od 19. XII. 1933. br. - Z 9604-II-1-33 Slijedi str. 185.

Rukljevina:

— · —

Kapela:

Kapela sv. Marije u Rukljevini podrža, vala se u dobrome stanju. - Posljednji veći popravak, pokrivanje prekriće krova, uredenje sakristije itd. bio je obavljen god. 1926. - Dozvolom preč. nadb. duh. stola od 14. IX. 1926. br. 1602 - bude izdato za taj popravak iz kapeličine blagajne — 5.073·25 dinara. Župljani tamošnjih sela dobrovoljno su pripomogli ručnina i voznina težačina, dok je Grešćevčan Stjepan Vuk poklonio kao zidar 5 zidarskih radnika.

Sv. Marija 1926.

Hrastovina

Za burne pak jedne noći u godini 1929.

1929.

»poštenjaci« proval̃iše u kapelič̃iću »kleč̃iću«, pak ostatak kapelič̃inoga vina iz godine 1.928. što još nije bilo pro-dano - u količ̃ini od -84- litara što odnješe, što pak razliše. -

— · —

Jalžabet.
Kapela:
M. B. Žalosti.
1.925.

Brigom mješ̃ćanina stolara Gabrijela Cesarec došlo je u godini 1.925. do popravka kapele Majke Božje Žalosti u mjestu Jalžabet. - Darovi u novcu bez priponoći u naravi iznosili su -621 dinar. - Trošak popravka iznašao je prema račũnu brigo-vo-ditelja G. Cesarca - 495'50 Din. - Preostatak od 125'50 Din. predao je isti župniku. — Taj preostatak od 125'50 Din. upotrebio je župnik kao prinos za pozlatu dvaju kaleža i patena za župnu crkvu. - Kako je trošak pozlate iznašao - 600 Din., pozvao je župnik župljane na dobrovoljne priloge. - Slabo se odazivaše. - Uz neznatne župljanske priloge, uz dio milostinje od sv. - Rokovskoga prošteny̆a u iznosu od 100 Din., pak uz prilog mjesne učiteljice Julijane Aman u svoti od -300 Din. bude trošak od -600 Din. podmiren. - Ista se učiteljka i inače pobrinula za ovu siromašnu crkvu, poimence

Pozlata dvaju kaleža i patena za župnu crkvu 1933.
Pozlatu obavila »Naša Sloga« - Ljubljana. - i procijenila vrijednost svakoga kaleža na 2.200 do 2.500 Din.

„antipendijima", pak dvjema kazulama sa pripaćima – bijelom i crnom.

– . –

– Godine 1.925. nabavljena je za župnu crkvu a na račun crkvene blagajne garnitura od 26 komada: „Betlehem" za svotu od 553 Din., dok je sve ostalo uredio Imbriovčanin stolar Franjo Bais.

– . –

Župna crkva: Garnitura: „Betlehem" 1.925.

Glasom dozvole preč. nadlb. duh. stola od 24. III. 1. 927. br. 2.240. izdano je u godini 1927. za oltarnu, svećeničku i ministrantsku rubeninu iz crkvene blagajne – 5.394'25 Din., za uresteje pak „nebnice", koji je svjetle mene (1.882) poklonila crkvi tadanja kolatorica generalica Bedeković, izdano je i opet iz crkvene blagajne 1.517'50 Din., što se sve iz računskih knjige 1.927 godine razabrati može.

Rubenina nebnica 1.927.

– . –

Na „kor" župne crkve zalaze Jalžabećani i Imbriovčani. – Jedni i drugi njeom bez zidara. – Kako je pod „kora" u mizerabilnom stanju – ta konačno će se pro-bušiti – to se neki zidari odlučiše dobrovoljno pod urediti. – Bilo u crkvi oglašeno: crkvena blagajna platiti će „cement", dok će Imbriovčani i Jalžabećani besplatno dovesti potrebiti „šuder", a zidari istih sela besplatno zidarski posao opraviti. – Imbriovčani dovezoše 2-3 pelajčeka" šudra, Jalžabećani ništa. „Šuder se razmetao pred crkvena ulazna-glavna vrata, gdje je onako graba bila, te se za kišna vremena po vodi u crkvu dolazilo, a „kor" –

Neuspjeh popravka „kora" župne crkve 1.925.

– ostao kakav je i bio s razlikom, što je svaki dan u nepovoljnijemu stanju. – Pa da se takav mar župljana za svoju župnu crkvu može drukčije nazvati nego „inolerencija“ ?!

– . –

Patronat.

Župna crkva stoji pod patronatom vlastelinstva Jalžabet. – U „gruntovnici“ u Varaždinu stoji ovo: –

Uknjižba.

„Na temelju naredbe kr. zem. vlade, prosvjetnog odjela za bogoštovlje i nastavu od 7. srpnja 1.919. br. 21.590- zabilježuje se, da je sa nekretninama plemičkoga dobra Jalžabet-Leštakovec upisana u glavnom gruntovnom ulošku br. 264 porezne opć. Jalžabet i u grednim grunt. ulošcima br. 60 porezne opć. Kelemen –, br. 35 por. opć. Novakovec i br. 174 por. opć. Semovec u a spojen patronat naprama rimo-katoličkoj župi Jalžabet-Sukodol“. –

– . –

Došavši novo-imenovani župnik (M.P.) u

Popravak gospodarskih zgrada u godini 1.923.

godini 1.923. na ovu Župu, nošao je u lošemu stanju i župnu crkvu i farof i gospodarske zgrade, od kojih su stale bile u opasnosti, da im se strop ne sruši. Za to goleme štete ne docte obratio se Župnik 23.-V.-1.923. na poglavarstvo uprave općine Jalžabet. - Na ponovnu zamolbu od 1. VI. 1923. budu 9. VI. 1923. zgrade pregledane po kr. kotar. upravitelju - Mirku Hikeu, načelniku općine Jalžabet - s Župnim, Hlobučar i članovima mjesnog ope. odbora. — Iza toga upravljena i opet zamolba za uredenje 11. VI. 1.923. — — 5. VII. 1.923. pregledao zgrade i sastavio nacrt popravaka nadzornik Građevinske sekcije u Varaždinu - Mijo Slezak. — 25. VII. t.god. provedena doprinosbena rasprava pod vodstvom kr. županijskoga tajnika - Aurela Vukovarac uz izaslanika građev. sekcije - V. Mladan. — Rasprava prošla u najredovnu miru. - Proračun od 25.000 Din. bude sniženo na 20.000 Din. - Župni namet ad hoc bude raspisan sa 90%. —

6. IX. 1.923. bude provedena licitacija po izaslaniku građ. sekcije - Miji Slezak. Na licitaciju - da preuzme cjelukupni posao. - nije pristupio nitko, osim Imbrivčana zidara Roka Didačić. - Taj preuzme rad posao i materijal za svotu od 15.700 Din. uz obvezu, da radnje svrši do 31.-X.-. t. godine. — Popravak obavljen i bude 24. X. 1.923. obavljena pohvalba pod vodstvom građev. inspektora Ing. Viktora Klaszerciano, nadzornika -

/.

NB. Nadpohv. odgođena i bila 31. X. 1.924. zajedno sa licitacijom za gnojište. Vidi strana 65 - dogé.

Prenos gnojišta sa župnikovog dvorišta 1.924.

voditelja gradnja - Mije Šlezak; uprav. opć. i bilježnika - Stjepana Klobučar; trojice ad hoc izabranih odbornika: Andrije Škrovec (Jalžabet), Stjepana Novosel (Imbriovec) i Pavla Madjarić (Kelemen). - Pod istim pak povjerenstvom bude 25.-X.-1.924. provedena nadpohvalba, koja je najavljena po gradev. sekciji 26.-X.-1.923 - br. 5013-23. - i u kojoj se „odlu-ci" među ostalim spominje, da je svoj „kupna zaslužbina poduzetnika Roka Vidačić po odbitku ugovorenoga 8 i ½ popusta — 19.692'30 din. 2.) dok se ujedno župski ured obavještuje, da je opć. poglav. u Jalžabetu uputio, neka glede mužnih radnja oko preloženja gnojišta u zastupstvu zaključak donese. —

- . -

Upravni odbor županije varaždinske od 20. VI. 1. 924.- br. 1777 U. O. 1.924. na redovitoj mjesečnoj sjednici jednoglasno zaključuje, da se gnojište, koje se nalazi u dvorištu župnika u Jalžabetu imade neodgodivo preložiti i urediti novo gno-jište i to prema proračunu troškova graditeljske sekcije od 26.-X.- 1.923. i 4. VI. 1924. --- Nacrt novoga gnojišta --- Što je materijala od popravaka zgrada u 1.923. ostalo - cigla, daske itd. to je općina prodala. — - - U svrhu

→ vidi stranu 69.

65.

pokrića potrebnoga troška od 12.000 Din. odredjuje se, da se opć. poglavarstvo imati odmah raspisati i u neprekoračivom roku od 2 mjeseca od župljana župe Palžabet ubrati 5% posebni župni namet na izravni državni porez od 21.206 Din., što ga župljani župe Palžabet godišnje plaćaju. —

– Glasom dopisa župnoga ureda u Palžabetu od 25. V. 1924 br. 114 zamolio je župnik palžabetski Mirko Čažur g. 1923. opć. poglav. u Palž., da manjim troškom popravi župno-gospodarske zgrade, koje su popravljene na osnovi provedene doprinosbene rasprave po izaslaniku žup. oblasti dana 25. VII. 1923. na temelju jednoglasnog zaključka svih zastupnika župljana. –

– Građev. sekcija u Varaždinu je 26-X-1923. pod br. 5013. predložila pohvalbeni zapisnik o obavljenim popravcima župno-gospodarskih zgrada te aproksimativni troškovnik za nužno i ~~nekodgodivo~~ preloženje gnojišta na župnikovom dvorištu opć. zastupstvu na pretres. — Opć. zastupstvo je uvidivši opravdanost zahtjeva župnikovog kao i predlog građ. sekcije u Varaždinu zaključilo prvi put u sjednici dana 24. III. 1924. broj. 24 s. z., da se postojeća gnojna jama, kad vrijeme dopusti još ove godine ima popraviti — a na polovnu molbu župnika u sjednici od 10-V-1924. pod broj. 28 s. z. zaključilo, da ostaje u cijelosti kod gore-spomenutog svog zaključka time,

da se radi nevremena ne mogu još sa
da popravci obaviti, a navodeći,
da se ne će i kasnije moći popraviti
dok župnik temeljito ne da očistiti sta
ru grojnicu-jamu i otstraniti gnoj
i vodu iz jame. —

— Prema dopisu župnoga ureda
od 25-V-1924. br. 114. upravljenom na
srezkog poglavara u Varaždinu je župnik
zaključio opć. zastupstva udovoljio i
očišćenje gnojne jame proveo, a uza
sve to gnojna ta jama ne može se
držati u redu usljed kiše i snijega
te obilnom gnojnice, pakje prema
nalogu stručnjačkom građ. sekcije
od potrebe postojeće gnojište pre
ložiti i urediti na način, kako je
gore opisano. (Naime novo betonirano
gnojište u vrtu - kako je konačno uređeno)
To se ima učiniti iz higijenskih
razloga, jer smrad, dolazeći iz te
jame, okužuje zrak i prouzročuje
razne bolesti i to s razloga, što župnik
ne može usljed silne smradne vodu
rine, koja se razlijeva iz gnojnice i
dvorišta, izstalle pustiti mi blaščeba
bez pogibelji, da si noge ne polama
ne može dvorišnčad do gospodarskih
zgrada, koje su tek po župljanima popra
ljene, pa bi ih opet morali na novo
popravljati kad se postojeće gnojište
iz dvorišta otstranilo ne bi i

novo, kako gore odredjeno, vodilo ne bi. — Dakle i u interesu župe, ljana je, da se novo gnojište uredi. — Kako je pako izvedba novog gnojišta iz zdrastvenih redarstvenih razloga neodgodiva, imade se bez obzira na eventualno ulaženi utok protiv ove odluke – gore označe ni namet po opć. pogl. u žalbi. mestu Župljane rospisati odmah, te ma i oviršnim putem utjerati i gradevinskoj sekciji u Varaždinu otpremiti. — Protiv ove odluke pristoji nezadovoljnoj stranci pravo utoka u roku od 14 dana iza proglašenja na odjelenje ministarstva prosvjete u Zagrebu – putem ovoga žups. upr. odbora. —

Predsjednik: Okružni načelnik: Jambrišak v.r.-

Ovu odluku dostavlja opć. poglavarstvu u Župnomu uredu preski poglavar – Varaždin. 25. VI. 1.924. br. 9256 – 1.924. —

~ . ~

Opć. zastupstvo poslužilo se pravom utoka protiv odluke upr. odbora žups. varaždinske od 20. VI. 1.924 br. 1777-U.O, koji utok se utok odbija kao neosnovan, a pobijana odluka se u cijelosti potvrdjuje po pokrajinskoj upravi od 2. IX. 1.924. br. 32.885. –, otr kr. kotar. oblast u Varaždinu od 17. IX. 1.924. br. 13.153-24. stavlja na znanje opć. poglavarstvu u Župnomu uredu. —

Utok se odbija.

- . -

Kr. kot. oblast - Varaždin od 22. IX. 1.924. br. 13.153-24. obavješćuje ovaj župni ured, da je načelnik općine (Gjuderić Ban) izvjestio, da je općina priposvema

"Općina želi pokoriti se naredjenju u vlastitoj režiji izvršiti, ali do toga nije došlo.

/

da radnje oko uređenja gnojišta preuzme sama u vlastitoj režiji, kako bi se time prištedilo na tim radnjama, te su ujedno svi akte glede toga predmeta pripošlani opć. poglavarstvu u svrhu orijentacije i ako se u roku od 3 dana ne odluči općina za radnju u svojoj režiji, to ima odmah akte vratiti u svrhu raspisanja jeftimbe.

– . –

Međutim opć. nije sama učinila ništa. Opć. odbornici zajedno sa načelnikom, proučivši akte, dođoše i na župno dvorište i vrt u svrhu uređenja gnojišta. – Rezultat izvida bio je već na ulici. – Župnik stavlja opć. odbornicima da ne prave suvišne troškove – ta komisije stoje novaca, za koji bi se već nešto uradilo. Neka se ugledaju u Biškupčane, koji imaju u blizini komisiju iz Varaždina – a ovamo jest 16 klm. – pak ti Biškupčani ne troše za komisije, već za taj novac nešto urade i time štede. – Odbornici odgovoriše: nek samo komisija dođe. – Takovi odbornici su za narod!

– . –

Drugačije govore od ovakovih – narodnih odbornika gospoda iz Varaždina. –

Građevinska sekcija od 19. X. 1924. br. 4701. – saopćuje ovomu Župnomu uredu:

„Odlukom ove Građ. sekcije od 12. X. 24. br. 4613. na dan 25. X. 1924. određena je nadprohvalba po po. „ „ dužetniku Roku Vidačiću na župno-gosp.-zgra „ dama u Jalžabetu izvedenih radnja odlaže se na dan 31. X. 1924. u 3 sata po podne – radi prištednje

Ljuderit Ban, koji se otselio u Varaždin i tamo za vrijeme ere: Maček" imenovanja ne izabrun varaždinskim podnačelnikom

Vidi strana 69 dolje.

nakuadno vršiocem "dužnosti" gradskoga načelnika

Vidi strana 66. u opasci. 13...

povjerenstvenih troškova, jer je odlukom ove Sekcije od danas br. 4623 za 31. listopada t. g. u isto vrijeme određena licitacija za izvedbu gnojišta u tom župnom dvoru."

Jeftimba za prenos gnojišta 31. X. 1924.

Graćevinska sekcija od 19. X. 24. br. 4623. u "Jeftinbenomu oglasu" veli: „Radnje prora. činone su na ukupnu svotu od -9.078 Din." —

Na jeftimbi 31. X. 1924. preuzela radnje prenosa gnojišta I. varaždinska zidarska zadruga za 13% manje od gore navedene svote 9.078- dakle za 7.897'86 Din. —

Pohvalba 25. XI. 1924.

Građ. sekcija od 16. XI. 1924. br. 5.106. određuje pohvalbu za dan 25. XI. 1924. u 3 sata po podne. Pohvalbu obavio šef građ. sekcije Viktor Plazzeriano uz upravitelja kot oblasti - Mirka Hikec, spe. odbornika - stalnoga nadzirateljo radnja Stjepana Kovorel (Imbriovec), građ. nadzornika Mije Šlerak, zastupnika I. varaž. zidar. zadruge kao poduzetnika i zastupnika općine sa spisima glede uplate nameta ad hoc. —

Građ. sekcija od 10. II. 1925. br. 5211/24. ovako: „Rješavajući pohvalbeni postupak od 25. XI. 24. uzima se pohvalbeni postupak sa odobrenjem na znanje - te se zaslužbina poduzetničtva I. Varaž. zidar. zadruge određuje na 11.095 Din. 40 para. ... "

Budući da u toj svoti nijesu uračunane svote komisija, to proračunana svota od 12.000 Din (vidi strana 65) nije bila dostatna, jer su 1.) obavljene neke viševradnje (kanal uz kotač, kanal

Vidi strana 6 s gore. -

podzemni dvŕ gnojne jame sve do jame za gnojnicu itd.), čemu nitko ne može prigovarati; što je izlicitirana svota povećana od 7897 86 Din. na 11.095 40 Din, ali se može prigovarati bezpotrebnima troškovima komisija, koje su općinski odbornici zbog zlobe prikrbili (vidi strana 68 u sredini). —

— · —

Nadpohvalba 14. XI. 1925.

Građ. sekcija 31. X. 1925. br. 4168. objavgjuje nadpohvalbu za 14. XI. 1925. u 3 s. po podne što i bude uz sudjelovanje istih kao i kod pohvalbe 1924-25. XI. —

~ · ~

Nakon prenosa gnojišta sa župnog dvorišta na vrt, nije dvorište moglo doći do barem većega reda. — Dvorište visi od ulaznih vratiju prema štalama i desno prema susjedima. Naravni otok dežotovnice jest prema susjedima zvanima „Ribići". — Kad je svojevremeno župnik Gabrijel Jonković u godini 1899. kliopoći u „Partijance, jer „navodno ovdje nema dvota krme za blago" — tako se naime govori — dalo mu vlastelinstvo — Jabučet na uživanje livadu „Vilićevo". — Na tu livadu isticala se jerko ili ur „Ribiće" sva voda i gnojnica sa župnikova dvorišta i time župniku gnojila livadu. Kako ta livada bila samo uživanje — ali ne prenos gruntovni na župnu nadarbinu, to je župnik poslije prevrata 1918. zbog agrarne reforme izgubio u „uživanje te — „Vilićevo" livade. —

Vidi stranu 36 - dolje.

„Vilićevo".

" — · —

Odvodnja vode sa župnoga dvorišta 1927.

Budi spomenuto i to, da je nakon raznih agrarnih neprilika došla ta livada zajedno sa dvorištem i kućom (u kojoj živjahu svojevremeno žandari) u gruntovni posjed familije Mate Partaš - Florijana Horvat-Zeta, - dok je vlastelinski štagalj kupio, srušio i materijal raspro" dao Ljudevit Ban - za vrta i opć. načelnik. — Gradeći da su „Ribići" uz stari odvodni kanal iz župnikova dvorišta na livadu „Vilićevo" - sagra" dili svoje zgrade, to im prolaz vode iz župnikova dvorišta smetao, pak su taj kanal zatvarali. Posljedica toga zatvaranja jest bila, da je voda, nemajući prolaza zadirala u zidove župnikove „pisarne" - za sijenoštd. Time se zgrada, koji ima općina održavati temelji to ruinirala, pak je župnik tu stvar prijavio općini. — Došlo je i do komisije sa strane sreskog poglavarstva u Varaždinu i odlukom protiv koje je Ana udova Magić („Ribić") stavila utok. — Slijedi:

Vidi o prenosu vlastelinskoga dobra str. 92

Sreski poglavar sreza Varaždin 12. XII. 1927. br. 16073/1927. — Predmet: Odvodnja vode župnoga dvora - Poljčabet. —

Sreski poglavar sreza Varaždin od 1. IX. 1926. br. 8957-26. odredjuje - rasprava očevida za 26. VII. 1926. po Marku Altstädter, kr. vlad. perovoditelju iz zaslanjka hydrotehničkoga ureda - Varaždin - (Urudžbeni zapisnik br. 100-101 1926.

Odluka: „Povodom utoka Ane udove Magić i dr. proti ovostranoj odluci od Ž. IV. 1927. br. 1988. sporočuje oblasni veliki župan otpisom svojim od 21. X. 1927. br. C 5392/927. sljedeće rešenje:

Odluka srez. pogl. - Varaždin od Ž. IV. 1927. br. 1988-27. u semisku.

72.

„Imade ure diti 5 met. dugi - 0'40 mt. široki - 0'60 mt duboki kanal sa otvorom kroz župnički plot: 0'40 m. visoki - 0'60 široki otvor. Utok na oblamo ga velikoga župana - žagrab u roku od — dana. —" Vidi mudrb. zapisnik br. 48/1927. — Utok: vidi u spisu strana 71. - Slijedi: —

Otpućenjem utoka Ane Magić i Gjure Juraškovića tamošnja se napadnuta odluka od 7. aprila br. 1.989 u cijelosti potvrđuje, jer je na zakonu osnovana". — —— Uz ostalo slijedi: — Općinskomu poglavarstvu znanja radi i pozivom, da prema gore citiranoj odluci o dovodnju vode uredi, a o učinjenom ovamo izvijesti. ——

Međutim općinsko poglavarstvo nije uopravo ništa po duželo za tu odvodnju, pak se župnik će boriti sa vodom kako zna i može. ——

Budući da stanovnici župnoga dvora, a i službeni i neslužbeni pridošlice nijesu nikakovi vodozemci (žabe itd.) da „mrse" po blatu i vodi, to se župnik nastojao brigati, da se dvorište nekako uredi. - Tragovi štalâ podvostručili su tako, da voda u štalu ne dolazi, makar je strašan i izlaz blagu malo nesporetan. - Vozi se - ali sve ovo o župnoj kovoj režiji — vozi se sa „Korjega brijega" zemlja za planiranje bivše gnojne grabe. - Ne će biti zgorega pripomenuti, da se žalšabecani dvorca prvotno puntali zbog te zemlje sa

- jalzabečke zajednice - posjeda „jer da župnik
ima dosta svojega grunta, odakle si
može dvorište zavožati." Ko konačno
nije bilo zapreke za tu zemlju sa kojega
krpta". - Dovezeno je na dvorište oko
20 m³ šudra - bilo plaćeno po župniku (Ivan Miškulin)
iz Zamlake = ili poklonjeno od Bartolo„
večkoga župnika sa kapeličine šudrane
u Šemovcu. —

Kratko rečeno: poslije popravka u godini
1. 923. i prenosa gnojišta u 1924. - općina
se za župničko-gospodarske zgrade i ostale
uređaje nije baš ništa brinula, makar
je župnik dužnost općine naglašivao, pak
je župnik prisiljen bio sam o svojoj režiji
razne poprovke obavljati. — Tu se
navada samo jedan primjer. —
Kad se godine 1.928. radilo o otkupu
lukna, imao je župnik mjerodavnima
faktorima uz ostalo podastrijeti
„iskaz prihoda i rashoda" 1.927 god.
„ U tome „iskazu" (koncept jest sačuvan u
župnoj „kancelariji) - dolazi pod točkom VI.
„ Razni popravci i gradnje": a.) proširenje
vrata za izvoz gnoja sa materijalom 220 Din.
b.) popravak plotova sa materijalom 200 „
c.) jasle kod konja . . . . . -85 „
d.) kopanja za napajanje blaga . . . 150 „
Platio župnik iz svojega žepa - na dug - 655 Din - župnik platio - 655 Din —
e.) Popravak i čišćenje zdenca . . . . 178 Din.
„ štalé - pod . . . . . -60 „
„ koca . . . . . 1.293'25 „
„ „ . . . . . -229 — „
1760'25 „

Prenos sa str.) - - -

ne radi o desetcima već o stotinama dinara, što ih je župnik ulagao u zdanja, koje bi općina morala uzdržavati. — Ja i pred odlazak sa ove „blaženo-ekonomske" župe popodio je župnik sa svojih - makar bukovih - pišjenica na broju i i mojih mnogih konjskuštalu. Za općinare jest to situacija. —

Par redaka više potcrtano je: morala. Tovarima svoje značenje. — Prema „Conscriptiji" od 1802. cjelokupni jest dohodak jabučkog župnika takav da ima prema gradevinskoma propisima snašati samo sitne popravke t. j. kao svaki stanar. „Conscripcija" i u originalu i u prepisu opstoji u župnomu uredu. - Neka tu „Conscripciju" i gradevinske propise prostudiraju 1.) župnik za svoju pravicu 2.) župljani za svoju dužnost, pak neka nastane red - i - nestane nered - iz kojega mnogo zla. ——

~ · ~

= Iz nereda se ne živi =

= Židovski. =

Župna crkva i farof: popravci 1.924.

Tko je patron župe?

Ugodnije bi bilo pisati pa i čitati „neprenijadle", ali kad se tomu izbjeći ne može, to se „jerimijski" nastavlja. –

Gospodarski objekti spadaju samo na župljane - dok crkva i župni dvor spada na kolatora i župljane u pogledu voznih i ručnih težaka. – Godine 1.924. zamolio je tadanji župnik generalnoga zastupnika kolatorice Marte udove Baronice Kušević za posredovanje, da se dođe do popravka – barem najnužnijega – i crkve i farofa. Bio je to gosp. dr. Ante Magdić, advokat u Varaždinu. –

Za veću jasnoću spominje se: Župa sv. Elizabete u Jalžabetu stoji pod pokroviteljstvom vlasnika vlastelinstva Jalžabet – sada Marte barunice Kussevich, udove Emila baruna Kussevich koja je samo dosmrtna uživateljica navedenoga vlastelinstva, dok su nasljednici: -kini Kamila Jordis (mati bila sestra Emila Kušević) i to: Lia udata pl. Kukuljevich (u Ivanec), Ivonne udata pl. Kiepach (Balogovi dvori - Samobor), Illy udata bar. Gemmingen (Graz) i Hedda bar. Jordis (Vidovec kraj Varaždina – u novije vrijeme

u Jelbi abetu) — kojih je bio zastupnik gore spomenut: a dvokat dr. Ante Magdić.
Posredovanjem zastupnika kolatorice Marte udove Kušević imalo je doći u 1. 924 godine do popravka crkve i farofa. —
No što se dogodilo! Općinski odbornici zajedno sa načelnikom (Gideon Ban) — kako župni ured obavješćuje zastupnik dr. Ante Magdić — svečano! zaključiše u svojoj sjednici, da župljani ne će dati dnevne ručne i vozne težake. Prema tomu uzaludnje kolatorstvu podnesen troškovnik za nave dene popravke. —

Općinski odbornici uskraćuju ručne i vozne težake 1. 924.

— . —

Zastupnik kolatorstva dr. A. Magdić piše župniku i ovo: Zbog uskrate po župljanima ručnih i voznih težaka — do popravka crkve ne može se nikako doći. — Hoće li pak župnik da se dođe do popravka farofa, to je kolatorica Marta bar. Kušević spremna podati materijal i mestra, ako župnik sam podа ručne i vozne težake. — Da će župnik? — Kroz nevaljal, a zakod se rusi: — Župnik župljanom dužnost preuze na sebe: podа sam ručne i vozne težake. — Kroz farofa bude prekriti, zakod željeznima sponama pricvršćen a pogibelina zakodska jama sa dvorišta bude prenešena na vrt. —

„Indolencija" za popravak crkve 1924.

Vidi: „Umetak"

Župnik za za popravak farofa sam snašatrošak ručnik i voznik težaka 1. 924. — a i dalje se vedrava, da se farof ne sruši.

I dalje se do svojega odlaska podržavao je župnik (ber rečje, pa i kolatorske pri premberi u stanju takovom, da se moglo

– ako i ne „mobl", a to ipak nekako stanovati. — Dopis-župnoga ureda od 11-I-1934-(koji se u konceptu nalazi uvijek) - upravljen diecezanskoj blagajni u Zagreb i istopis g. dekanu u Križevce na otpis diec. blagajne br. 7180-33.— Taj dopis barem nešto sadržaje o onomu, što je župnik o svome trošku za parohijsku zgradu uradio tako, da ta parohija ne bude „ruina" = ruševnost, kako jest iz župne crkve. — Tà valjda se ne će župnik još i zbog župne crkve zaduživati, kako se zadužio zbog svega ostaloga — a sve to zbog lakše-mišljenosti župljana i zbog neimućtva kolatorstva — zbog agrarne reforme!!! —

– · –

Hallo! Župljani svu neprilikuvaljuju jedino na župnika.

Agrarna reforma?

U župi Jabučet - zaparavo su tri župe. — Kolemičani vuku k sebi zbog svoje kapele, a preko „Golo-brdčani" za kapelu sv. Marije. — Na račun toga „papatizma" - majka crkva b.-j. = župna crkva" postaje „Peteljinga". — Tà iz svega prijašnjega jasan je uvid, da su kapele u redu, a župna crkva = ruševna

/.

Za onda „vegetacijskemu" župniku nije se to „konvenirało" - Uredio je=kako-tako= gospodarske zgrade i forofi. - Župne crkve - stanje - prilično = nemir.= Proučiti valja stanu 76 i 77. =

Zastupnik opć. Jabučabelt - iz Tijovca Stjepan Filipašić, ustao je mučevno na jednoj od sjednica za općinu Jabuka, bet - govoreći - „crkva župna stradava - treba je urediti." (prosmislu u prisutnosti župnika). — Resultat: Vidi: Svi odbornici osuđuju čin svojih „Umetak" bivših predšasnika, koji uzbrašše ručne i vozne težake (vidi stranca 77.) i priporavni su na sve župljanske prinose za uređenje mašne crkve = župne crkve. = Ali što: vihora: pred Lesveto 1.926. — Vidi strana -47.-

Original u arhivu župnoga ureda.
Uredaradi - prosto od bljegovke. -
Br. 105
1.928. - Župni ured u Jabučabelu - 3. srpnja 1928
Predmet: Popravak župne crkve, - župničkoga stana i gospodarskih zgrada.

80.

Gospodinu velikomu županu oblasti zagre„
bačke – u Zagrebu.

Zbog lošega stanja župne crkve i ostalih
nadarbinskih zgrada prijavio je ovdješnji
župni ured 30. X. 1926. br. 129, da su mnje-
popravci na spomenutima objektima. –
Obavijest o stanju tih objekata uprav|jena
na: 1.) Graditeljsku sekciju u Varaždinu,
2.) Srezkoga poglavara – Varaždin i
3.) na zastupnika kolatorice župe – Marte
udove barunice Kušević kao uživateljice
vlastelinstva Jalžabet itd. — na
g. dr. Antu Magdić, advokata u
Varaždinu. —

Međutim vihor je koncem listo-„
pada 1926. stanje navedenih objekata
vrlo pogoršao. — Za toga primio je
isti župni ured od graditeljske sekcije
u Varaždinu od 3. XI. 1926. br. 4174, slije„
deće: — „Predmet: Jalžabet oštećenje
župne crkve, stanka i župno-gospodar„
skih zgrada. — Rimo-katoličkom
župnom uredu u Jalžabetu.

Danas je srezki poglavar u Varaždinu pod
gornjim brojem zamolio, da bilo dopri„
narbenu raspravu u svrhu osiguranja
izvedbe vihorom oštećenih objekata
odredi, ili – ako nije kompetentan –
akt predloži g. velikomu županu zagreb.
oblasti (vjerojatno odjeljenju) na odredbu.
– O čemu se taj župni ured znanja
i ravnanja radi obavješćuje.

Šef Graditeljske sekcije
Plakerians — v. r. —

Danom 21. II. 1927. br. 4.630 zatražila je gradevinska sekcija u Varaždinu predujam za nužne tehničke predradnje u visini od 232 Din. —
Taj predujam odaslan iz blagajne župne crkve. —
– Dne 28. III. 1927. obavljene tehničke predradnje. – Bio dan rukovodstvo: kamena isporjed. Predradnje obavio g. Mijo Slezak kao vraslanik građ. sekcije –, a u pomoć mu bio sekutor Imbriovčanin Josip Magić kao zidar i tesar.
– Dne 20. IV. 1928. br. 3[illegible]. umoljuje ovdješnji župni ured gradevinsku sekciju u Varaždinu, da izvoli izvjestiti, gdje su spomenute objekte. —

= Stvar stoji. =

Umoljava se stoga gospodin veliki župan, da izvoli odrediti sve potrebno za o-dredenje svega potrebnoga, da se stvar nužnome cilju privede. —

U Jabučabetu, dne 3. srpnja 1. 928. M.P. župk.-u.r. – (Ponavljanje – Original-koncepti u župnog ureda - arhiva.)

– . —

Nadb. duh. stol-Zagreb od 5.-X-1.928. br. 6421. dostavlja M.P. župniku „Troškovnik radnja za popravak župne crkve, stana, gospodarskih zgrada i ograda", zastavljen po građ. sekciji – na proučenje i opaske uz povrat akata. —

– . —

Veliki župan zagrebačke oblasti u Zagrebu od 14.-V.-1.929. br. Ž3. 993. – III. – 1.929. izdaje odluku za provedbu dosprinozbene rasprave na licu mjesta na 12 juna 1.929.
Troškovnik s nacrtima ishodi:

na crkvi	. . . . .	28.016'25 Din.
„ župnom stanu	. . . . .	– 6.484'— „
„ gospodarskim zgradama	. . . . .	– 2.700'— „
„ ogradama	. . . . .	– 8.765'— „
za nepredvidljivo i nadzor	. . . . .	– 2.034'75 „
	Ukupno	48.000 Din.

82.

Doprinosbena Rasprava bila provedena 12. juna 1929.

/.

Osim toga vijednost žetjaka imanja: ✠

vozmik (27) . . . . . -5.400 Din.

ručnik (85) . . . . . -2.550 "

Ukupno - 7.950 Din.

Raspravu ima provesti: kr. otajčni savjetnik Vjenceslav Pavočnjak. —

~ · ~

Kr. banska uprava savske banovine u Zagrebu - upravno odjelenje - od 6. augusta 1.930. broj 16.503/II-30.

Predmet: Žabljabet, popravak crkve i župnog stana te gospodarskih zgrada.

Odluka.

U rešenju povjerenstvenog zapisnika od 12. juna 1.929. spisanoga kod dopri" nosbene rasprave u Žabljabetu odlučuje ova kr. banska uprava kako slijedi:

- Na crkvi, župnom stanu i gospodarskim zgradama u Žabljabetu imadu se izvesti popravci kako su navedeni u troškovniku pretresenom kod te rasprave s tom preinakom, da se tavan u sakristiji imade samo okrenuti, nadalje, da se polukružni prozori na crkvi imadu popraviti, a ne izmijeniti novima - i time je na crkvi štošak za -~~2.750~~ 2.575 Din. manji od proračuna,

Odluka glede popravka župne crkve itd. od 6. VIII. 30. i gospodarskih zgrada. Vidi str. 126.

/.

Prema tomu ostaje slijedeća potreba:

Za popravak crkve	25.441'25 Din
" " na župnom stanu	6.484'— "
" gospodarske zgrade i ogradu	11.465'— "
" nepredviđeno	2.034'75 "
" vozne težake, računajući po 120 Din	3.240'— "
" ručne "	2.550'— "
Ukupno:	51.215 Din.

Od ovih troškova otpada na patrona: vidi str. 114.

Popravak crkve	25.441'25 Din.
" župnog stana	6.484'— "
Polovica nepredvidivih troškova	1.017'25 "
Ukupno	32.952'50 Din

Na župljane otpada:

Popravak gospodarskih zgrada i ograde	11.465 Din.
Vozni i ručni težaci	5.790 — "
Polovica nepredvidivih troškova	1.017'25 "
Ukupno	18.272'25 Din.

Patron imati će na njega otpadajući iznos od 32.952 Din.-50 para uplatiti u roku od mjesec dana nakon pravovoćnosti ove odluke kod tehničkog odjeljka 1/ri preskom načelstva u Varaždinu.-
Za pokriće troška u iznosu od 18.272'50 Din, koji imadu platiti župljani, imati će se raspisati 40% namet na porez od 25.006'96 Din., otoga župljani neprijabirat plaćaju.

Razloži:

84.

/.

-Kod rasprave ustanovljena je potreba popravaka i župljani su ju uvidjeli i priznali svoju obvezu za popravak gospodarskih zgrada i ograde kao i davanja ručnih i voznih težaka.- Cijena voznih težaka snižena je prema zahtjevu župljana od 200— na 120 Din. i troškovnik prema tome sniženi. — Istom su tako-sniženi i neki izdaci na crkvi, dok se drugi po zahtjevu patrona nisu mogli sniziti, jer su popravci po izjavi tehničkog vještaka neophodno nužni. — Prigovor zastupnika patrona (dr. Šole), da je patronatska dužnost prestala uslijed zabrane agrarne reforme stavljene na nekretnine patronove nije se mogao uvažiti, jer patronu nisu nekretnine oduzete, već su samo dane po agrarnim vlastima u zakup, a ostale su mu šume i vinogradi. Što se tako nije mogao uvaziti patronov zahtjev, da patronatske terete nose fideikomisarni nasljednici (to su kćeri barona Jordis—vidi str. 76 dolje), jer patronatski tereti terete vlasnika i posjednika opterećenoga dobra— a to je Marta Fluskevič. —

/.

Prema postojećim propisima imade patron uzdržavati crkvu i župni stan, a župljani gospodarske zgrade, i davati ručne i vožne težake i za to se je moralo odlučiti, kako je u dispozitivnom dijelu ove odluke navedeno. — Protiv ove odluke pripada nezadovoljnoj stranci pravo utoka na Ministarstvo pravde, vjersko odjelenje, u roku od 14 dana putem ove kr. banske uprave.

— . —

Kr. banska uprava savske banovine u Zagrebu — upravno odjelenje od 18. XII. 1930. broj 116.858-II. 1930. savjetuje rješenje gosp. ministra pravde od 5. XII. 1930 broj 92.681-930.—, kojim se rješenjem utok kolatorstva odbija, a napadnuta odluka u cjelosti potvrđuje (t. j. odluka od 6. VIII. 1930. br. 16.503-II. 30.) s razloga, što zakupodavac, a ne zakupnici = agrarci = ima snašati žerete uzakupljenog zemljišta. Agrarni interesenti počam od 1. VII. 1923. jesu pareski obavezni u pogledu zemljišta dobivenog u zakup putem agrarne reforme. —

utok kolatorstva odbija se po ministarstvu pravde. prvostepena odluka 5. XII. 1930.

— pod brojem 64-1931

— 30. ožujka 1.931 požurujē župnijured stvar popravka kod tehničkoga odjelka pri sreskomu načelstvu u Varaždinu.

Požurka popravka 30. III. 31.

„Temeljem odluke kr. ban. uprave sav. banovine upr. odj. u Zagrebu od 18. XII. 1930. br. 116-II. 1930 dostavljeni su nalozi (tehničkom odjelku) sve spisi glede popravka župne crkve itd. — Goenjovo

/.

odlukom odredjeno je, da vlastelinka Marta bar. Kušević iz Žabrabeta imade u roku od 30 dana - kao kolatorica kod naslova (sreza) položiti iznos od 32.952'50 Din. - Budući je skrajne vrijeme da se sa odredjenim popravkom odmah započne, a pošta ista - kako je ovaj (župni) ured mogao dobiti informaciju - gornji svotu nije položila, to se naslov moli - da u koliko ista do danas nije iste svotu položila - da se izda nalog opć. poglavarstvu u Žabrabetu, da gornju svotu vršnim putem utjera, jer baš sada imade vlastelinstvo Marte Kušević za prodaju preko 100 hvati gorivoga drva. ... "

— · —

Pod brojem urudžbenoga zapisnika = 78-1932. primio je župni ured dopisom kralj. ban. uprave savske banovine u Zagrebu — upravno odjelenje od 5. IX. 1932 prvu "Odluku" pod br. 36.277-II.-1-1932. "Povodom tužbe Kušević Marte iz Žabrabeta protiv rešenja Ministra Pravde, verhog odelenja u Beogradu broj 92.681-XIII. od 5.XII.1930 (vidi stranicu prije 85) zbog odredjenoga doprinosa kod opravka patronatskih-bogoštovnih objekata u Žabrabetu - Državni je Savet presudom svojom br 25.176-1.931. od 29. marta 1932. izrekao sledeće:

/.

Državni savjet poništuje rješenje ministra pravde izdano 5.XII. 1930. vidi str. 85/.

Vidi str. 181.

„U svom I. odelenju sastavljenom od Predsednika Državnog saveta Radojlo„ vića P. Dragoljuba - kao predsednika ode„ lenja, članova: Kusickog dr. Mite, Rosića dr. Maksimilijana, Damnjanovića Božidara, Tavrića M. Silvina kao zame„ nika - i referenta Danića Aleksandra = = uzeo je u razmatranje tužbu Kusčić Martina i Jalzabeta - podnetu protiv rešenja Ministra Pravde od 5. XII. 1930. broj 92.681 - u stvari obaveze tužilje - kao patrona za opravku crkve i župnog stana u Jalžabetu. — Pošto je proučio tužbu, osporeno rešenje i ostale akte, koji se na ovaj predmet odnose, kao i odgovor ministrov na tužbu - poslat pismom od 22. juna 1931. godine br. 44.282 =

Državni savet je našao:

Iako što se iz akta ovoga spora vidi, obaveza tužioca za opravku crkve i župnog stana zasniva se na obi„ čajnom pravu patronata, koji je čvrst vezan sa posedovanjem dobra - vezanog za patronat. — Medutim veliki deo tužiočevog zemljišta trajno je eksproprisan u cilju sprovodjenja agrarne reforme. - A kad je na takav način tužioca odnelo na dotičnom dobru pravo svojine, kao najpunији oblik prava na jednoj stvari, onda je nesumljivo, da su time otpala i prava trećih lica,

/.

kao što je „ukorenjeni teret" na opravku crkve i njenih objekata. — Ovaj teret zbog toga niti ostaje na velikom ~~posjedu~~ posedniku - pošto on ostaje bez poseda ~~niti~~ koji mu je omogućavao snošenje takvog tereta, niti prelazi na agrarne interesente, koji zemlju dobivaju na osnovu zakona. = Dotični teret se gasi isto onako, kao što se gasi i pravo svojine velikog posednika na dotični posed, — u čemu i jeste suština agrarne reforme. =

Prema ovome-radi pravilne odluke po ovom sporu - bilo je potrebno utvrditi koliki je deo tuženog dobra, na kome postoji ovaj „ukorenjeni teret" tužiocu oduzet putem agrarne reforme, a koliki mu je deo istog dobra ostavljen, pa u toj srazmeri tužiocu i raspisati teret snašanja obaveza. A kad tako nije postupljeno, to se tužbeno rešenje ima poništiti po čl. 26. Zakona o Državnom savetu. — Stoga, na osnovu čl. 17 i 26 zakona o Državnom Savetu i Upravnim sudovima i Sar. br. 52 zakona o zakonima, Državni savet =

presuđuje: = Ništi se

/.

89.

vidi str. 85!

rešenje Ministra Pravde od 5. XII. 1930. br. 92.681 - o čemu presudom u prepisu obavestiti stranke" =

O tome obaveštenje se: 1.) Nadb. duh. stol-Zagreb; 2.) Kušević Marta-Jabalet; Rkt. župni ured-Jale; 4.) Općinsko poglav. Jabalet za svestrano oglašenje po selima jabalečke župe. - Podjedno ima to poglavarstvo što prije ovamo izvestiti, koliko je površina kolatorici oduzeta od patronatskog zemljišta po agrarnoj reformi, a koliko je još njoj ostala. - 5.) Tehnički odjelak pri srezkom načelstvu u Varaždinu; 6.) Srezko načelstvo - Varaždin.

Prema tomu rješenju Državnog savjeta od 29. IV. 1932. br. 25.176-1931. dužna kolatorica doprinijeti za poprave samo u razmjeru ostatka nekretnina, koje su joj ostale na uživanje, a ne od onoga zemljišta, koje je palo pod agrar. - Isto tako patronatska dužnost ne prelazi na agrarce od primljenoga agrarnoga zemljišta.

Za poprave crkve itd. ima kolator, ako doprinijeti razmjerno, a agrarci ništa.

vidi dalje str. 113.

28. VII. 1927. pod br. Ž5-1927. uputio je župnik nadb. duh. stolu uz ostalo: „Stanje vlastelinstva Jabl. žalbel stoji danas ovako: sve su oranice i sve livade pod udarom agrarne reforme tako, da vlastelinstvo osim ograđenoga prostora oko samoga dvorca, zatim šuma i vinogradâ nema nikakvoga obradivoga zemljišta i livada. - Prema tomu stanju razumljivo je, da vlastelinstvo nije moguće udovoljavati svima svojima patronalskima dužnostima. — Umoljava se

Otkup patronata počam od 1927.

Vidi dalje strana 101

stoga preč. naslov, da izvoli shodno učiniti, da se dođe do otkupa patronata. – To mijenjanje je naime potpisanoga to jedini put za mir i poredak, jer će se time pokrenuti i pitanje mjesne agrarne reforme kao uzročnice svih sa patronatom veza„ nih nepriličnosti. Pitanje je to go„ ruće naravi ... "Tako je osobni pristup do sadanje kolatorice potpisanomu one„ mogućen" (B. u vlastelinskom gradu „drmao" je tada neki tuđinac g. Nikšy. – Citaj spis broj 80 iz g. 1927. itd.) – To potpisani ističe o tom pitanju istim datumom obavješćuje pismeno, a jednako i konačne naslijednice p. Jordis po njihovom zastupniku advokatu dr. Anti Magdiću u Varaždinu."

Na ovaj dopis dobio je župnik od nadb. duh stola otpis od 5. VIII. 1927 br. 4.907. a preko dekana Antuna Švarić, župnika u Sv. Kliji pod brojem 23-1927. od 10. VIII. 1927. četiri točke: 1.) Sama činjenica, da je na patronat„ skom dobru Jablanet provedena na ora„ nicama i livadama agrarna reforma, nije još dovoljan razlog, da se povede i pitanje o otkupu patronata. – Najneposredni povod za otkup patronata nastupio bi u slučaju, kad bi vlasnik patronatskoga dobra počeo patronatsko dobro parcelarno rasprodavati tako, da bi patronatske dužnosti došle u pitanje, taj pako slučaj na patronat„ skom dobru Jablanet za sada još nije nastupio. – 2.) U koliko bi župski patron

naknadivao župniku brid u cijelosti brid
djelomično gorivo drva, koje ga davanje
tereti; neka prijavi tu okolnost radi dalj"
njega uredovanja ovamo. — 3.) U koliko
su popravci na krovištu župne crkve potre"
biti, a patron župe ih nije izvao (postu"
pao je župnik posve prepisano,
kad je predmet mnogih popravaka
predao upravnim vlastima za piješa"
vanje, koje će sigurno odrediti doprinose"
nu raspravu za osiguranje građevne
glavnice. — 4.) Međutim stigao je
duh. stolu i privitiv. podnesak žup.
skog patrona, u kojem traži razjašnjenje
župnikovog postupka spram njega.
Taj podnesak šalje Vam se na uvid,
koji uz očitovanje Vaše povratite duh.
stolu, a tada će duh. stol dati žup"
skom patronu na adresu njegovog
pravnog zastupnika dr. Solca, adv"
kata u Varaždinu zatraženo
razjašnjenje."

O župniku je poslao 30. VIII. 1927. pod br. 80-
nadb. d. stolu traženo „očitovanje", koje
se u konceptu može ovdje naći i
pročitati, da se razabere, u kakovim
se prilikama tadanji župnik nalazio.
U tome „očitovanju" stoji i ovo: „21. VIII. 1925. br.
94. upravio je potpisani na prec. naslov u smislu
slijedeće: „„Budući da nove političke prilike
daju izgleda o rješenju agrarne reforme u
tom smislu, da će se dozvoliti parcela"
cija - izvlašćenje pod nadzorom agrarne
reforme postojećih vlastelinskih posjeda,—

92.

a sa vlastelinstvom Jalžabet spojenim teretí patronatskih dužnosti: crkva, župni stan i župnikova divarija - 24, 20, 18, 16 (sve na manje) kvati, moli se, da to pitanje bude sada prvo na redu" - - zbog toga podneska što je potpisani sa strane kolatorije smatran kao tužitelj(!). - Vlastelinstvo i župni ured - Martijanec saznali su za tog tu „žitelja(!) - i odmah prvi glasovi ovamo. Potpisani je morao pisati i u Graz kolatorici, da izvoli ispraviti svoj sud. - Rezultat: Nadb. duh. stol u Zagrebu od 6. XI. 1925. br. 6868. - piše: „Veliki župan zagrebačke oblasti od 23. X. 1925. br. 80.069 -, gospodinu dr. Antunu Magdiću, odvjetniku u Varaždinu (za onda generalni zastupnik kolatorice): Bez velikoga župana nema pravo „ dnje vlastelinskoga zemljišta u Jalžabetu. - Župnik u Jalžabetu nije tužitelj, već vršilac dužnosti. Patronat ima biti osiguran" (po smislu ukratko citirano. - „"

Međutim kako se razabire već iz prije spomenutog a na strani 70-71. došlo je „Vlč. ćevo" u besteretni gruntovni pojed. Partaš - Horvat. Nadb. duh. stol na taj besteretni prenos sa vlastelinstva - prilazo

Gruntovni prenosi vlastelinskoga dobra. Vidi prije str. 70-71.

je s razloga jer preostale vlastelinske nekretnine pružaju dovoljno sigurnosti za ukn̄ižbu patronat župe Gal̄žabet-Suhodol. — Godine 1.931. g. Nikola Ziepach (Samobor-Galagovi dvori) u ime svoje žene i ostalih trij. nj. zimih nasljednika r. bar. Jordis zatražio besteretni prenos u ukupnoj površini od 20 rali 564 hvati, koje su upisane u gruntovnom ulošku broj 174 porezne opć. Šemovec. Kako je za glavnim grunt. ulošk. broj 264 por. opć. Gal̄žabet osiguran patronat, a u gredni ulošci već su i onako u tuđim rukama - samo bez bezte, retnoga prenosa, to je župnik upravio na nadb. d. stol od 7. VII. 1.931. „Očitovanje" da se gore spomenuta površina u čijelosti može besteretno gruntovno prenesti: - „Nadb. duh. stol u Zagrebu temeljem naredbe Ministarstva prolj. prive. de od 15. XII. 1930. br. 89.655-III. izjav. ljuje, da nema zapreke, da se u navedenom „očitovanju" navedene nekretnine i čestice „ispod patronatske veze naprama rimo-katoličkoj župi u Gal̄žabetu". Dano u Zagrebu: Nadb. d. stol. 19. VI. 1931. br. 4516 ex 1.931.

Ukn̄ižba patronata vidi str. 62

Prenos u por. opć. Šemovec

— · —

Hercegi-Filipšić - prenos - u por. opć. Gal̄žabet.

Sresko načelstvo - Varaždin od 3. XII. 1929. br. 18393-1929. pita ovaj župni ured da li nekretnine plemićkog dobra Gal̄žabet-Leštakovec pružaju dovoljno jamstva za osiguranje patronatskih dužnosti prema župi Gal̄žabet, ako se Luki Hercegu i drugovima dozvoli besteretni otpis iz grunt. uloška br. 264 (glavni nb.) por. opć. Gal̄žabet u ukupnoj površini od 7 jutara 469 hv

941.

Na ovaj upit preskoga načelstva odgovara se 10. XII. 1.929 pod br. 140. „Gotpisani je župnik bio u tom pogledu zapisnički preslušan kod poglavarstva upravne opčine-Jabčabet-dne t. XII. 1.929 (br. 3847-1.929.) te izjavio, da se sa strane svoga župnoga ureda nikako ne može pristati na spomenuti bezteretni prenos navedenih čestica vlastelinstva Jalžabet - s kojima je skopčan patronat i to s razloga, što je navedeno plemičko dobro u najnepovoljnijima prilikama glede vršenja svojih patronatskih dužnosti. - Plemičko dobro - što hoćinice, što nehotice - patronatskih dužnosti fakčno ne vrši, pak je to pitanje sada u proceau kod viših vlasti." —

— · —

U tome pitanju na poziv prec. nadb. duh. stola od 17. VI. 1.932. br. 3866. odgovara župni ured 30. IX. 1.932 pod brojem 81-1932.: 1.) Crtaže zapisnik preslušanja, sastavljen na opčini t. XII. 1.929. -(Vidi gore), 2.) citira „Odluku" kralj. banske uprave od 5. IX. 1.932. br. 36.277-II. 1-1932 -(Vidi str. 86). a.) vlasniku se otudilo zemljišta - pada svestrana obveza patrona, b.) agrarni interesenti - i opet nemaju obveze. - 3.) Župnik već od 1.928. nije primio svoj doprinos od kolatora. - U parbi je. - A. drva i ugljen? Dug? — 4.) što se tiče vinograda i šuma, - što vlastelinstvu ostaju -, to su vinogradi slabo obradivani, a šume su se isjekle —

/.

koliko se samo moglo. — 5.) Crkva se ruši, a jednako župski stan, podkojim na dug župnik kućanstvo vodi, kupujući drva na dug." —

U istomu pitanju slijedi: Kr. banska uprava savske banovine u Zagrebu ~~odjeljenje~~ pravno odjelenje od 23.-I.- 1. 933. br. 71.648.-II.-1.-1932. "Odluka": "U konačnom rješenju molbe Hercega Luke, Jakoba i Alojza, Josipa i Mate, te Filipašića Mate i Jele- ..... uvažujući mišljenje nadb. d. stola od 14. X. 1932. br. 6879. - temeljem §§. 37 i 43 Zakona o banskoj upravi od 7. XI. 1929. god. - nalazi se odlučiti, da se molbi ne može udovoljiti ..... Pravo žalbe na Ministarstvo Pravde, vjersko odjelenje u Beogradu u roku od 15 dana primitka ove "Odluke." ..." —

Rezultat: Herceg - Filipašići dobiše berćeretni otpis godine 1.935. kad zaŭpnikova ovdje drugi župnik

~ ~ · ~ ~

Predmet: Jalžabet župa:
potraživanje drva od kolatora.

U gornjem predmetu ističe sadanji župnik u Jalžabetu Miroslav Gubanić slijedeće:

1.) — U originalu predlaže na uvid otpis pređ. nadb. d. stola u Zagrebu od 29. XII. 1.933. br. 8.495, upućen kr. banskoj upravi savske banovine - Zagreb, koji se otpis zaključuje na znanje pretšasniku župniku ove župe — Mirku Pažur, iz kojega se razabire stavak: "Povodom

Prepis spisa u pitanju kolatorskoga - ogrjevno. drvarijskoga podavanja: sastavljen 13. XII. 1935.

96.

tim časti se ovaj nadb. d. stol kr. banske uprave zamoliti, da izvoli mogućim prospješe, njem shodna odrediti, kako bi zadanji patron župe Žabžabet u cijelosti udovoljio svojoj dužnosti glede podavanja ogrijevnih drva župniku u Žabžabetu pro praeterito, a i pro futuro bez obzira na to, kada će i kako biti otkupljen župski patronat." —

2.) — Tražbina župnika-podavanja ogrijevnoga drva od kolatora temelji se od davnine, a ne od vremena do vremena, ne kao dar, već redovni župnikov dohodak, što je dokazano već prilozima, koji su u tome predmetu poslani preskomu naučelstvu u Varaždinu - 8.-V.-1.931. na tamošnji broj 4.382/931 od 6.-VII.-1931. i to: a.) dopis poglav. ispeine Žabžabet od 5.V.1931. br. 1.607-1931., koji dopis sadržaje izjavu 7 (sedam) ovdješnjih župljana - staraca; b.) ovjerovljeni prijepis zapisnika „kanoničke vizite" od 25.V.-1906., koji je uz posvećenoga biskupa Ivana Krapca vlastoručno potpisao kolator Emil barun Hussevich. U tome „zapisniku" na str. č. pod VI.-točka 15.: Imi župni dohotci

točka 16.: „Ima li župnik što dobivati od patrona (ili morda polit. opcine) u gotovom novcu, drvih, vinu itd., pašerini i sličnom? - ili je ovo zamijenjeno drugim? - te

/.

odgovor glasi (a od patrona potpisan)
„Od patrona 16 (šestnajst) hvati drva." —

3.) To župnikovo pravo na redovni dohodak od 16 hvati potvrdeno je:
a.) Kad je godine 1. 925. stavljena zabrana izvoza ogrijevnoga drva iz šumā vlastelinstvo-Jabūlabet u cijelosti, — dignuta je ta zabrana na zamolbu župnika od-za njegov pripadajući dio od 16 hvati prema odredbi poglavara sreza kako glasi: „Veleč. župnomu uredu u Jabūlabetu: Glede izdanja Vašik drva po vlastelinstvu Jabūlabet, izdano je danas rješenje pod B. 477 na opć. poglav. Jabūlabet i na g. Dr. A. Magdića, zastupnika vlastelinstva. Oni će Vam Vaša drva izdati." —
— Poglavar sreza Dr. Vladimir Milković - v. r. —
Varaždin 26-V-1. 925. broj 5735/1. 925. =
Župnik svoju kompetenciju nesmetano izveo iz šume „Zverinjak." =
b.) — Na zamolbu župnikovu od 14. VI. 1926. broj 72 - upravljenu na dr. Ant. Magdića, kao generalnoga zastupnika Marke baruna Hušēvića i kolatorica župe Jabūlabet - uz obavještenje samoj kolatorici - primljeno jest ovo: .....
- Varaždin 17. VI. 1. 926. - Veleč. g. M. Vaūūr, žup. - Jabūlabet. „Veleč. g.! Primio sam dopis od 14. o. mj. u predmetu ogrijevnog drva iz šumā vlastelinstva Bar. Hušēvić, pa Vam stavljam do znanja,

98.

da sam ju stvar, danas uredio i izdao
na je odredba ključarici Kraus,
da ne pravi smetnje, da izvedete
iz vlastelinske šume pripadajućih
Vam još 6 hvati ogrjevnog drva. —
Izvolite to primiti na znanje i što
prije iz vlastelinske šume izvesti,
a tako izvolite i u buduće postu-
pati, a ne ostavljati drva u šumi,
da dolazi kasnije do suvišnih
uzrujavanja." — Magdić - v. r. —
C.) - Godine 1. 927. - 6. IV. - dosudio
je kot. sudac Ž. Hlišel u prisutno-
sti zastupnika vlastelinstva dra
Lj. Solc, zastupnika župnikovoga -
- po svome zamjeniku - dra Ante
Magdića, sjedoka g. Aleksandra
Köreskény, šumarskoga nadzornika
u miru; samoga mjesnoga župnika
M. Pažur i ostalih sjedoka - dosudio
je sudac na temelju uručenoga
sucu samomu "Zapisnika"
kanon. vizite od 25-V-1.906. na
licu mjesta u vlastelinskoj šumi
"Lovčinjak" pravo nesmeta-
noga izvoza od 16 hvati; kojih 16-
(-šestnajst-) hvati je na temelju su-
čeva pravorijeka nesmetano isti
župnik izvezo. — Sudbeni postu-
pak vođen pod M. - 103/27 (2608) =
= Prepis rješenja otpravljen kr. sudb.
stolu 14. III. 1928. M. 103/27 broj
2429/gr. Š. 89/1927. —
d.) - Godine 1. 923. prigodom

/.

dijelenja sv. potvrde i kanoničke vizitacije. Kad je sastavljen novi „Zapisnik" taj „zapisnik" prot. „pisan jest po tadanjoj kolatoriei Marti bar. Hudović – i to vlastoručno – u kojem stoji na str. t. VI. točka 15 = „ Od patrona 16 (šestnajst) kvati gorivog drva – jednako kao u „Zapisniku" od 25. V. 1906. –

4.) – Što pak vlastelinstvo navadja agrarnu reformu kao je dimi razlog uskrate podavanja drva, o čemu je već prijašnji župnik na „pisao 8. II. 1929. pod brojem 53.: – „.. agrarna reforma nije tangirala vlastelinske šume, tek oranice i li„ vade." – Pripominjem, da se tu radi o dvariji, dakle o netak„ nutima po agrarn sumama. –

5.) Iz spisa poglav. upr. opć. Gabrabet od t. II. 1929., upravljenoga bivšemu župno„ nu uredu pod brojem – 250 – 1929. – i spisa od 15. XII. 1928. br. 30.70 – 1928, koji je izdalan oblasnom odboru zagre„ bačke oblasti, odjel za financije – Zagreb (oba spisa ovdje u originalu) proizlazi na br. 37. 447 – 1928.: „ Na gornji nalog izvješćuje se, da je prema otpisu srezkog poglavara u Varaždinu broj 16. 274. 1928. od 6. XII. 1928. Marta bar. Hudović u Gabrabetu u godini 1927/1928. dobila dozvolu sječe šume za 125 l. met. kub. drva u procjenbenoj vrijednosti na panju – 414.830 Din. – Oblasna

/.

— 2% taksa nije naplaćena. — Godjedno je osim toga prodala na molbu ovlaštenikā z. z. Leštakovec - istima ogrijevna drva za svotu od — ≈27.000 Din. —

— Ova točka 5.) navadja se stoga, da se vidi, da je vlastelinstvo-- ključarstvo - imalo i gradevnoga i — ogrjevnoga drva za prodaju, a nije tobože moglo namiriti oprovdanost mjesnoga župnika.

6.) — Budući da je cjelokupno pitanje nje toga pitanja u rukama državnih vlasti, a državne vlasti mukno po trebuju voditelje matica, — koji su duhovnici — a ti ne mogu opstojati bez mužnih dohodakā — ovdje ber 16 hvati ogrjevnoga drva — to sadanji župnik moli kompetentne državne vlasti, da izvole konačno riješiti to desetgodišnje pitanje tako, da župnik jalžabetski i pro praeterito i pro futuro bude oberbijeđen.

Dodaje se: Sreskomu načelstvu u Varaždinu.

Gornji spis ima služiti kao usmena izjava sadanjega jalžabečkoga župni[k]a pred mjesnim jalžabetj poglavarstvom

/.

na temelju izjave g. Kukuljevića, vlastelina u Vidovcu (Varaždin), koji je kao zastupnik jalžabetskoga kolatorstva na preuzimanju kod prigavorstva općine Vidovec glede podavanja ogrjevnoga drva župniku u Jalžabetu sa strane kolatorije vlastelinstva Jalžabet — izjavio: —

" Ogrjevna drva ne mogu dati; jer je odnosni posjed 90% u rukama agrarnih interesenata, te više prestacije ne postoje i ne mogu postojati; jer je to bila samo dobra volja bivših posjednika, kada su bili u mogućnosti dotirivati." —

vidi str. 117.

Što će na ovu jeremijadu "više vlasti? — Svima neka župnik služi i neka čeka "nekrsnuće" iz tih jadā! —

~ · ~

Agrarna reforma. Što je njome bavem u ovdješnjim prilikama postiglo? — Da su se neki "stalni" ljudi podigli do časti i vlasti - nipošto dobrih položaja = to stoji: = Dakako, to se postiglo na račun drugoga t. j. veleposjednika, ali i na žalost = na nepoboljšanje stanja maloga čovjeka — poljodjelca i drugih malih. Bez obzira na prilike drugih krajeva, jalžabetska okolica nije si agrarnom reformom svoje gospodarsko stanje poboljšala, već pogoršala. —

Vidi stranu 89. - otkup patronata.

Sjećam se - kao djećarac -, da su kroz varaždinsku Ljudbrešku ulicu prolazila brojna kola upregnuta pod četiri „seka" vola, vozeći žitak vlastelinstva Martijanec, Jalžabet - Štefanec. - Poslije uvedenja agrárne reforme tih brojnih vozova, punih žitka, — nestalo jest. = A kašto? - Vlastelinstva su radila na veliko - za veliki svijet uz brojnu družinu „deputirci", obilnom poljodjelskoga oruđa, brojnim blagom i prema tomu i gnojenjem. — Svi ti „deputirci" t.j. čitave „deputirske" familije - ako i ne preobilno - ali ipak živjele su — Gjudoki. = Kočijaš moj, potomak „deputirske" familije, reče mi zgodom ~~jošte~~ kao nežnja: (bio to Luka Vavoj): „Da su pred-agrarna vremena, — živio bi kod vlastelinstva - kao i moj otac sa svom brojnom familijom uz „deputat" i ne bi se mijenjao sa položajem srednjega jalžabečkoga gospodara. — A danas? Vlastelinstva oklješćena, „deputirci" rastepeni, agrarni interesenti nezadovoljni, a ostalomu svijetu prestala roditi „vlastelinska zemlja. —

Oklješćena vlastelinstva dakako da ne mogu udovoljavati u punoj mjeri onima dužnostima, koja su ta vlastelinstva teretila. Prema tomu biti će razumljiva borba vlastelinstva u pogledu smanjenja patronatskih

dužnosti. - Tko će sada te dužnosti na
sebe preuzeti? - Narod?! Ĕ, pa tko
drugi! Zaćetnici ovakove „mudre" reforme
agraritetа povukoše se u svoje čahurice! -
- „Deputirci" - i ako dobiše stogod po
agraritetu, ostali su na tom zemljištu bogci,
jer nema vlastelina, koji bi „deputircima"
u uživanje ùzdanu zemljište - racionalno
obradivao: svojim - vlastelinskim blagom,
oruđem, grnjem itd. tako, da je „deputirac"
samo ručne svoje snage doprinašao, a
sve plodove sa svoje „deputirske" zemlje
sebi u korist ubrao. nema - ako je i novčana
plaća bila malena - nema „deputata"
u naravi: žitu, slanini, stanu itd.,
za ni težačke zasluzbe na vlastelinstvu
po „deputirčevoj" familiji. - „Deputirci"
poslije provedenja agrarne reforme
raspršeni su. Brojne „deputirske"
familije „vegetiraju". — Nekada
- prije agrarne reforme nije „deputirca"
smetala nepogodna godina. Vlastelin je morao svoj „deputat" za svoje „deputirce". - Tko se danas za taj „deputat" brine? —

Agrarni interesenti?! - Kad bi ti agrarni interesenti izračunali, koliko su žrtvovali za „agrarno" zemljište: u novcu i naravi za brojne agrarne komisije, za brojne - upravo prote pene dane = dangube, doložene na ročišta u tom agrarnom pitanju na općinu itd. itd. - - - Ništime

žrtvovali žrtvovali mnogu i mnogu svoju vlastitu radnu snagu, koja im za vlastitu kuću trebala, a bila zaista izgubljena uz umor preko gora i dola (Poljančani), kad se promisli na brojne agrarne "parnice, po koji" ma jest jedan orao i sijao, drugi okapao itd., treći brao plodove itd.; pa kad se k tomu uzme u obzir ona mnogu-susjedna mržnja zbog toga neproračunanoga postupka u provođenju agrarne reforme, onda mirno mislećemu čovjeku, kako se veli: stane pamet. —

Kuće „agraracâ" na njem u grun„ tovnome posjedu? — Niti je teritorij za gradilišta besplatan, a niti nije otkupljen. Kuće su potrebne i ne će se rušiti, ali kućevlasnici još i danas imaju nove kuće na tuđem - vlastelinskom-po gruntovni„ ci. — Da se agrarna reforma pro„ vodala po narodnoj potrebi, a ne po političkima režimima, onda bi bio red i između agrarcâ i između vlastelina. - Vlastelin propao, a seljak - agrarac još danas nije svoj gruntovni vlasnik. — „Začahurčni" ostaju „začahurčni"! —

„Neograri" — širi svijet - što ima od agrarne reforme u Zabrđebetu? — Nikada se nije živjelo prenagodno. Ali prije provedbe agrarne reforme i domaći živalj imao je znatno od vlastelinstva

Starci ove župe govore, da su zaslužni, vaši životne namirnice na vlastelinskomu. - Vlastelin je teže poslove obradio, a druge kasnije preuzeo potrebni seljak iz dijela = = „resa". - Taj „resni" dobričak seljaka izno- sio je prije agrarne reforme gotovo toliko = koliko poslije provedenja agrar- ne reforme urodi cjelokupno vlastelin- sko-jabučko zemljište. - Ja i pravan gjivo jest. - Vlastelinstvo Jabučet - Štefanec iskrčilo je šume, provelo kanali- zaciju, obradivalo racionalno, pak su i seljaci iz resa" deputirci" imali život, a i „seki" voli imali su voziti hranu drugima. - Agrarna reforma sve to urbeteno zemljište rasparcelirala, mnogobrojne međe ustanovila, seljak-agrarac - mjesto da agrarcu kanale zatrpavao, vodu nepropuštao, nije se gnojilo ili zbog udaljenosti (Poljana) ili zbog neimaštva (deputirci" i slični neimućnici) ili zbog nestalnosti vremena uživanja „agrarnoga" zemljišta itd. itd., pak je li čudo, da zemljišni prostor između Jabučeta i Štefanca itd. te upravo :: Žitnice: uskratiše svoj prirod - hranu premnogi- ma. - Pišući ovo, mogu mirne duše pripomenuti, da nijedan mirno-misleći ovo-župljanin ne odobrava ovakovu agrarnu reformu, kakova jest ova. Za specijalne interesente" bilo bi kojemu pogledu - ne ima razboritosti.

106

Rasprava o otkupu patronata 26. IV. 1933. vidi dalje str. 121.

Na raspravi od 26. IV. 1933. glede otkupa patronata nije bilo govora o „dvarine" što je župnik ima primati od kolatora.

U vezi sa tom raspravom primio je zadanj. župnik (M. P.) otpis preč. d. stola od 26. V. 1933. br. 3493.: „U vezi sa izvanom Vam dostav. Gjenom odlukom kr. ban. uprave sav. banovine, poljoprivredno odjelenje agrarno-pravni odjek od 2. V. 1933. br. 34.616-III-6-1933. o utvrstivanju obje. kata na velikom posjedu Emila Thurzića iz Jabuke, s kojim su skopčane patronatske dužnosti naprama Vašoj župi, ovime se pozivljete, da ovamo što prije podnesete potanko izvješće o tom, što ste ove izjavili glede otkupa patronata na raspravi, održanoj dne 26. aprila o. g. kod poglavarstva upravne općine Jabuke, koju bi Vašu izjavu imao nakanadno odobriti ovaj nadbiskupski dukovni stol. Podjedno točno navedite broj gruntovnoga uloška kao što brojeve katastralnih čestica, za onih 15 rali obradivog zemljišta dobrog kvaliteta na livadi „Kuć" koje bi imale u buduće služiti patronatsko-otkupnu glavnicu, od kojih 15 rali otpada na vlasnika sedam rali i 600 čhv., a na agrarne interesente sedam rali i 1.000 čhv. Nadalje izvijestite u kakovom se

stanju nalazi i koliko je otprilike vrijednost šume „Curek" koja - ako bude od potrebe - dolazi u kombinaciju za likvidaciju patronata"

Na ovaj otpis šupnik 31. V. 1933 pod brojem 58-33. izvješćuje u smislu: Župnik načelno ostaje kod toga, da se za otkup patronata dadu livade i to u poreznoj općini Jalžabet, gruntovni uložak 264.; katast. čestica broj 154/2 .... livada I. razreda 18 rali 99 □°

" III. razreda 18 rali 198 □°

Ukupno livada: 36 rali 39 □°.

Na toj površini da se odmjeri 15 rali livade i to, da se sa odmjerom počne od ceste, koja vodi iz Jalžabeta prema Helemenu - Turčinu. - Sa površina „ma zvane „Selo", „Crnec" i sličnе manje vrijedne čestice, koje bi agrarni interesenti htjeli da budu otkupnina za patronat ne odgovaraju svrsi. - Jednako ne odgovara svrsi ni ponuda patronata, da u svoje ime dade kao otkupninu šumu „Curek". Šumata najvećim dijelom topola, breza, V. razreda na kat. č. 576/1 u površini 13 rali 1093 □°.

/.

makar je površinom veća od 7 rali i 000□, što ima podati Vlastelin-patron nije obradivo zemljište, pak neće donositi nikada toliko, koliko bi zemljište dobrog a kvaliteta, pa prema tomu sačinjavati manje vrijednu patronatsko-otkupnu glavnicu. - Tu patronovu ponudu mogu prihvatiti agrarni interesenti i ustupiti patronu livade, a da oni uzmu sumu, pa da patronatsko-otkupna glavnica bude u jednom kompleksu — livade na „Krču", računajući početak mjerenja od ceste Jalžabet - Turčin.

Daljnji postupak o otkupu patronata, koji se počima vezati u raspravama zajedno sa propravcima, razvija se već za novo-nadošloga sudnika /Fr. B./

Rezultat:

Predmet: Kušević Emila veleposjed Jalžabet utvrđenje subjekata agrarne reforme — uvršenje odluke broj 5797/1935 od 16. XII. 1935.

Odluka.

„Uredovno se potvrđuje, da je prvostepena odluka Komisije za likvidaciju agrarne reforme na velikim posjedima u Varaždinu broj 5797/1935. od 16. XII. 1935. - potvrđena

Djelomični otkup patronata - bez obzira na drvariju - rezultat.

uz neke preinake, drugostepenom odlukom Kr. banske uprave Savske banovine - poljoprivredno odjeljenje - agrarni odsjek u Zagrebu broj -8400 - III. - 6 - 1936 od 26. II. - 1936. god. - na osnovu drugostepenog rešenja Ministarstva Poljoprivrede broj 26.722/VI - a - 1935 od 22. V. - 1935. god., kojim su utvrđeni konačno objekti agrarne reforme na plemičkom dobru „Jabučet - Šestakovec", vlasnost naslj. dnika pok. Kušević Emila, veleposjednika iz Jabučeta, — oprema u naravi, te da su povjereni po izaslaniku Komisije za likvidaciju agrarne reforme na veli kim položenim u Varaždinu dana 16. - 20. marta 1.936. godine naslje dnici pok. Kušević Emila veleposjednika iz Jabučeta, — rimo = katolička župa Jabučet - Sukodol = agrarni objekti na pomenutom veleposjedu uvedeni u posjed zemljišta i to:

= isputivši ostalo =

- II. -

Rimo - katolička župa Jabučet - Sukodol uvedena je u posjed zemljišta:
U katastarskoj općini Jabučet.
Zemljoknjižni ulošak broj 264.

30.) Čest. kat. br. 155. dio oranice u površini od — jut. - 125 kv.
31.) " " " 157 " " " " " — " 1.352 "
32.) " " " 154/1 " " " " " 2 " - 123 "

rudina „Crnec", koje odgovaraju agrarnim zaključnim česticama br. 156/1 do 156/3 u posjedu koje je bila Agrarna zajednica u Jabučetu. /.

110

na prenos sprijeda:

- jut. 1050 kv.	33.)	Čest. kat. br. 152 livada u površini od.	- jut. 1050 kv.
- " -720 "	34.)	" " " 154/2 " " " "	- " -720 "
		rudina "Ilke"	
3 " -830 "	35.)	Čest. kat. br. 319/20 Dranica " "	-3 " -830 "
Ukupno 7 jut. 1000 kv.		rudina "Za Zgonjarom" [20] koje odgovaraju agrarno-za- kupnim česticama kat. broj: 154/2 - 319/1 te 319/31 - 319/33, — u posjedu kojih se je na " Lovro Levak Josip iz Imbriovca ? — (N.B. Ovo u zagradi t. j. zagradi primjećuje ured M.P. - Josip Levak nadijeljen je vlastelinskim zemljištem kao ratni „Dobrovoljac". Ne živući kroz godine u Imbriovcu, već u Francuskoj, uživao je njegove agrarno-reformne čestice nekadanji suseljan, Imbriovčan, Petar Vaolić, već - zvan Levak, koji je prvak u borbi za otuđenje svega vlaste- linskoga - agrarcima. Danas taj Petar, ne živući na starom Imbriovačkom gruntu, ima dom i mlin u Jabu- letu na agrarnom, a kakove izgleda - lijepo uređeni vrtić pred kućom - što oji na vlasništvu jabučke seoske zajednice. Agrarni interesenti - kako izgledaju poslovili se otpustovanjem Josipa Levaka. Kao otsutnomu ne treba agrarnoga zemljišta. — Pak da	4 " 1000 "

/.

udovolje svojoj dužnosti uzeše njegovo agrarno zemljište, koje jest u njegovoj mnogogodišnjoj otsutnosti uživao prvak agrarača Petar Pavličević na račun otkupa patronata. Josip se Levak vratio ovamo da spasi svoje agrarno zemljište. Izgleda – a i stoji, da je okasno došao. – Hoće li tu i opet nastati nova procedura? Svijet t. j. Župljani šapuću, da je na čelu cijela „Crnec" slabo pomoženo otkupu patronata. Glasa se, da će protestirati, jer takovim otkupom pada na štetu Župljane veća obveza prema crkvi. – Koliko je onda ovako provedena agrarna reforma pomogla narodu?!)

Zaključak.

„U odluci agrarne Komisije u Varaždinu br. 1.945/1936. od 3. aprila 1936. pod točkom II. red. broj 30, 31, 32, 33, 34/1935 navedene čestice zemljišta, potvrđene su pravo- „ močno i konačno za otkup patronata i to onog dijela tereta, koji pada na agrarne interesente, drugostepenim i konačnim rešenjem Ministarstva Polj/o/ privede br. 26.772/VI.-a-1935. od 22. maja 1935. god., pa ujedno omogućuje tog rkt. župa sv. Elizabete u Jalžabetu-Suhodol uvedena u posjed gore pomenutih 6 čestica zemljišta, i dana uvođenja u posjed može crkva ~~gore pomenutih 6 čestica~~ s tim zemljištem raspolagati i ne čekajući na nikakove daljnje odluke od agrarne vlasti. – Svakoga, koji bi pomenutu crkvu smetao u posjedu uzitiranog zemljišta,

može crkva na osnovu odluke br. 1.945./1.936. tužiti bilo sudu zbog smetanja posjeda ili pak oga prijaviti Sreskomu načelstvu zbog prekršaja §. 1. Naredbe bana Hrvatske i Slavonije od 8. XI.-1.919. br. 61/20/agr. 1.919., koju tužbu odnosno prijavu treba da podnese rkt. župni ured u Jalžabetu.

Komisija kraljevske banovine za likvidaciju agrarne reforme na velikim posjedima od 3. aprila 1.936. broj 1.945./1.936. — Varaždin.

Popravci crkve itd. vidi str. 89.

- Dana 4. VII. 1.933. broj 25-33. molbi župnik preč. nadb. d. stol, da izvoli pospješiti pitanje popravka crkve itd. prema zamolbi br. 78-1.932. — i pitanje dvarije. prema zamolbi br. 72-1.931.

Izvidni postupak 15. III. 1934.

Kr. banska uprava od 28. II. 1.934. broj 55.284-II.-1-33 izdaje „Odluku za izvidni postupak za otkup patronata" na dan 15. III. 1.934.

Taj izvidni postupak proveden je 15. III. 34. i toga dana sastavljen „Zapisnik kod opć. uprave - Jalžabet u prisustvu izaslanika: Kr. ban. izaslanika savjetnika Adalberta Schimac; tehničkog stručnjaka iz Varaž. Jurja Gašparovića; sa strane patronata: Radova Hlukuljevića (Vidovec) i Nikole Kliepach (Samobor); dekana Tomislava Stefanac i župe Rudolfa Gabršak (Kneginec) i župn. upravitelja župe

Konstatiraju se IV.), nužni popravci I. crkve
II. župnoga dvora i III. Tehnički stručnjak odu-
zeo je glede svih popravaka potrebne izmjere, da
prema istima u vezi sa ovim nalazom izradi
predračun, koji će moći služiti podlogom
za eksproprijatorni postupak, koja će biti odre-
đena, čim bude pripravan predračun,
a u svrhu, da se otkupi ovaj zemljišni
pojas. — IV. Zastupnici patrona izjavljuju, da
je kod ovoga veleposjeda odbijeno po agrarnim
vlastima preko polovice zemljišta, kako je to
naročito istaknuto u odluci Kr. banske
uprave, poljoprivrednoga odjeljenja - agrarno-
pravnog odjeka u Zagrebu od 2. maja 1.933.
broj 34.616-III-6-, pa s obzirom
na to i određeno je, da u smjeru oda-
zetoga zemljišta imade kod otkupa
patronata dati veleposjedniku prema
zakonu o likvidaciji agrarne reforme
na velikim posjedima od 19. juna
1.931 god. površinu od 7 kat. jutara
-600 čhv., a agrarni interesenti
7 kat. jutara 1.000 čhv. — S obzirom
na to zastupnici traže, da agrarni
interesenti snose i srazmjerni dio
troškova na preprovcima, koji
će otpasti na patrona, jer oni
uživaju zemljište već od 1.919. god.,
kada je počela agrarna reforma
svojim djelovanjem. — V.) Sa
jugozapadne strane crkve nalazi se
jedna stara lipa, od koje prijeti
opasnost, da se ista uskoro ruši i to na obližnju
školu, pa je potrebno, da se ta lipa poriči
kod korijena, jer je već preko polovice trula,

Lipa pred Župnom crkvom porušena 1.934.

te se to imade bezodvlačno učiniti po općinskoj upravi. —

Tlipa bride u istini poruše[na],
a sve ostalo ostaje i dalje u rušenju. [Vidi dalje u „umetku"].

— — —

Kr. banska uprava sav. ban. u Zagrebu od 5.-X.-1.934. br. 53.676-II.-1-1.934. u nastavku već otpočetog uredovanja po odluci svojoj od 28. II. 1.934. br. 55.584-II. ex 1.933. odredjuje raspravu za dan 25. oktobra 1.934. - Raspravljati će se

vidi str. 112.

Rasprava 25. X. 1.934.

1.) po želji patrona o otkupu patronata;
2.) po traženju nadb. d. stola od t. VIII. 1.934 o otkupu podavanja orjevnih drva župnika jabl. sa strane patrona;
3.) ponovno će se pregledati patronatski bogoštovni objekti.

Prema predračunu sastavljenom po Tehničkom odjelku u Varaždinu, a ispitanom po Tehn. odjelenju kr. banske uprave ti opravci:

I. Za opravak župne crkve - 31.867'87 Din
II. " " župn. dvora - - 7616'16 "
III. nepredvidivo, nadzor i projektni troškovi - - - - 3015'97 "

U svemu — 42.500 Din.

Vidi str. 83. str. 120.

25. X. 1.934. provadja se rasprava i kod upr. općine sastavlja „Zapisnik".

„Umetak" k stromi 114 :

„I lipa bude u istinu porušena..."

Usporedi str. 46. Lipa u Kelemenu... uz kapelu.—

Kako je u godini 1.924. tadanji župnik (M.P.) uzalud spašavao dalnji opstanak lipe uz kapelu u Kelemenu, tako je nestalo u godini 1.934. i lipe pred župnom crkvom. Sudbina te lipe bude zapečaćena onda, kad je župom upravljao privremeni upravitelj - župnik Kreginečki Rudolf Gabršak. (Vidi str. 112 dolje.). —

Za lipu u Kelemenu uloženo je u kost kapelićine blagajne 2 & 5 Din. (Vidi str. 47), dok je novac za lipu pred župnom crkvom ubrala upravna opčina, koja je licitaciju lipe i provela, ~~Premda~~ Izgleda, da lipa nije postojala na teritoriju, koji pripada župnoj crkvi, ali nije postojala ni na vlastištu upravne opčine, već - reklo bi se - na teritoriju zemljišne zajednice Gabršabet. - Sud o tome - pišca ovoga - nije kompetentan, ali bi to trebalo znati i zbog druge lipe, koja je bliže zvonaričinom domu. (Zvonar Gašpar Šestak - porijetlom iz Hlijača župe Remetinec - kolar - umro 1.934, a naslijedio ga Ožt Rok Juranšković, prezvanjem sa grunta uz faroš - Ribić-i" - zvani.)

Pod navedenom lipom stajali su redovno
u nedjelje dane, Klemińčani iz Šestin-
kovčani, čekajući na sv. misu. - Kako
je pak u Kučerku kraj škole bio sud
upravne općine, to se pod tom lipom
sastajali općinari iz svih sela. Tu se
raspravljalo i nazalost svadalo, gradilo
itd., poimence u vrijeme provedbe
„blažene" agrarne reforme. (Vidi stranu
101-105). - Tadanji župnik (M. P.) sluša„
jući sa prozora župnoga stana parbe„
ne Gjude, gledajući puševno stanje župne
crkve i staru lipu, kjekle na lipu
pribrti „optužbu". - Dozove k sebi onoga
„koji „svece dela" - Tončeka Juraško„
vić, mladića, sina ž. Franje - Đurđega
crkvenoga čekutora. I taj Tonček,
samouki, - inače boležljivi - rezbar,
načini veliku tablu sa natpisom:

Oci: Za veselјem smo te = Lipo = sadili.

Sinovi: Pod tobom = Lipo = svadasmo se,
zatirasmo jedan drugomu grunt.

Unuci: „Sinovsko" djelo nastavljamo
i jezerače za štemple na
općinu nosimo. -

Lipa: Od žalosti sa = crkvom =
- ugibam. -

Ta tabla na lipi ne osvane. Župnika
odgovorište na izvješće je, Tâ tu u natpisu
stoji i riječ „štemplji". - Vremena su huda,
pak bi se moglo zlo tumačiti - i odgovornosti
imati, a nikomu: ni Židovima, ni crkvi, ni lipi
pomoći. - Ali je istina, da se crkva ruši, lipe
je nestalo, a tabla se potavanu pomeće.
- Dokoni li strogo dišnjici, ide u vararđinski - muzej. -

Raspravi prisustvuju kr. ban. savjetnik Adalbert Štimac, agrarni pomoćni sekretar iste banske uprave - poljoprivredno odjeljenje Vjekoslav Nemec, tehnički stručnjak Juraj Gašparović i načelnik sreza Varaždin - Ante Stalio, dekan Tomislav Štefanec, župnik Miroslav Rubanić sa šakutorima Martinom Sović i Ambrom Levak, zastupnik patronata Radovan Kukuljević i predsjednik mjesne općine Pavao Madjarić, izaslanici agrarnih interesenata (Zamlaka) i izaslanici pojedinih sela.

Raspravljalo se: 1.) glede popravaka, što treba da se izvrše na crkvi kao i na župnim stanovima, ali ne gospodarske zgrade, (kako je to bilo 12. VI. 1929 (vidi str. 82.)). 2.) glede otkupa patronata obrazlaže g. Vjekoslav Nemec: a.) glede površine od 7 jut. 1000 hvati, što je imalo dati agrarni interesenti nije likvidacijom agrar. još pojmence odlučeno glede zemljišnih uprave čestica (ali sada već jeste: vidi strana 109 ove spomenice), b.) glede površine od 7 jutara - 600 čhv., što u ime otkupa spada na vlastelinstvo - glede čestica ima istom dati rješenje upravno odjeljenje kr. ban. uprave (koga pak još nema). — c.) Zastupnik patrona navada, da su patronatu ostavljene samo one čestice kako se radi o njegovi nekoji čestica između kolatorstva i agrarnih interesenata, to će naknadno zatrebati raspravu u sporu ustanovljenja čestica u sporu otkupa patronata. Podjednako ponavlja zastupnik kolatorstva kao i 15. III. 1934. (vidi str. 113) saraanjerni dio troška na poprovcima sa agrarnim interesentima, jer već godina polovica vlastelinskoga dobra uživaju agrar. interesenti. —

/.

116.

Na ovo poslj̄ednj̄e glede snašanja tereta (u koliko se ti će kolatora) za popravke bogoštovnih objekata izjavljuju župljanski punomoćnici, da su voljni doprinositi propisane njima doprinose za ručne i vozne težake, jer su drugi troškovi kod župnih crkve i dvora spadaju na patrona.

Punomoćnici pak agrarnih interesenata izjavljuju u toj točki, da oni ne mogu ništa doprinašati kod opravaka patronatskih objekata, jer je pitanje toga već bilo rješeno po Ministarstvu pravde, koje im je bilo dostavljeno rješenjem kr. ban. uprave, uprav. odjelenja br. 116-858-II. od 18. decembra 1930 god. — Vidi strana ove „Spomenice" 85. — Vidi str. 85.

Na točku prvu (1.) na strani 115. - priponinje župnik /M.B./ da će maskoro zbog starosti doći biti kapelana, kojega bi smjestio u sadanji kancelariju u prvom katu. Sadanji pak kuhinja u prizemlju da se uredi za kuhinju, a kuhinja prenese u „družinsku" prisemnu sobu. - Taj zaključak prijedlog podupire i dekan zbog interesa i službe i župljana. — Na ovo zastupnik patrona vijavljuje, da će to biti novo-radnje, koje on po zakonu nije dužan izvoditi.

— Uvidom u blag. dnevnik za opravak crkvenih objekata u Jabučaboću konsta" tira se, da se danas nalazi gotovina od 17.349'80 Din. koja je na strane župljana jabučaboćkih danas raspoloživa.

/.

13. tu se nije spomenulo, da je ova
svota od 17.349'- Din. ubrana prema
odluci kr. ban. uprave od 6.VIII.1930. broj
16.503-II.-30. i gdje se navadaju
popravci i gospodarskih zgrada
i ograda te cjelokupne župljanske
ručne i vozne težake za sve crkvene
i farofske težake - što bi teretilo
župljane sa 18.272'50 Din. — Vidi str. 83.
Vidi i prispodobi stranu 83.

3) Kako je kod župe Jabuka u
posjedu patronat po-
davanje 16 hvati ogrijevnih
drva zupniku godišnje, to izjavljuje
zastupnik patrona, da će se pri-
godom svake sudske rasprave
za konstataciju, na kojim će
sjednicama dati odredjenu površinu
zemljišta za otkup patronata —
pristupiti rješenju i glede ovih
prestacija. (13. vidi str. 117). — vidi str. 117.

4.) Zastupnici župljana glede popravaka
vele, da su ti bili odredjeni već u
god. 1929. (vidi str. 87.) i da je od
župljana već i ubran odnosni prinos
za ručne i vozne težake (vidi gore),
te je potrebno, da se što prije isti
izvedu sada, kada su na crkvi
i dvoru nastali daljnja oštećenja.

Toliko iz „Zapisnika" održane rasprave Vidi strana 114 zadnji peteri.

25. X. - 1. 934.

Nastavlja se u tome predmetu: /.

118

Kr. banska uprava sav. ban. u Zagr. - Upravno odjeljenje - II. - Broj 67.741 - II-1-1934. Zagreb 13. novembra 1934.

Predmet: Jabučet rkt. župa - otkup patronata.

Odluka: Na osnovu rasprave, provedene dne 25.-X.-1934. god. u Jabučetu glede otkupa patronata naprama tamošnjoj župi i s time u vezi opravka patronatskih bogoštovnih objekata (što je ne radi o gospodarskim zgradama već samo o patronatu) - nalazi ova kr. ban. uprava temeljem §§a 37 i 42 Zakona o banskoj upravi od 5. XI. 1929 god. u vezi sa tač. 1, 2, 4 i 7. § 62 Zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikim posjedima od 19. VI. 1931. god. sa izmjenama i dopunama od 5. XII. 1931. god. i 24. VI. 1933 god. odlučiti:

Da s naslova otkupa patronatskih dužnosti ima patron Kušević nadovog Karta - odnosno sadanje vlasnice toga fideikomisa: Gemingen Kamila, Kliepatr Ivana, Kuburić Natalija i Gordis Gleda dati otšteti u zemljištu u površini od 15 (petnajst) kat. jutara obradivog zemljišta dobrog kvaliteta - a s naslova otkupa podavanja šindre prestacije ogrevnog drva dio šume u površini, koja će se naknadno raspravom ustanoviti. Kako su međutim po agrarnim vlastima patronatske već ranije izdvojene stanovite površine zemljišta u agrarne svrhe sa

Govori se o bogoštovnim patronatskim objektima, ali ne i o gospodarskim zgradama, pak su parnice drugačije, nego na str. 81. - 83. 1.)

njegovog posjeda, to prema tač. 1. §-a 62 već citiranog zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikim posjedima, - imaju srazmjerni dio otkupa snositi i agrarni interesenti, pa se stoga po izjavi izaslanika agrarnog ureda pri spreskom načelstvu u Daruvaru, odnosno po odluci agrarno-pravnog odsjeka poljoprivrednog odjeljenja kr. banske uprave u Zagrebu br. 34.416 - III. - 6 od 2. maja 1933. god. ima izdvojiti od agrarnega zemljišta površina od 7 kat. jutara 1000 čhv. dok patron ima dati površinu od 7 kat. jutara 600 čhv. kao i još i još ne uzeta novčjenu površinu sume s naslova otkupa spomenutih prestacija. (B. dvorija).

Gruntovne uznake zemljišnih čestica, koje se imaju dati za otkup, ne mogu se zasada označiti obzirom na okolnost, što odluka komisije za likvidaciju agrarne reforme u Daruvaru o utvrdi-nju subjekata br. 1209. od 2. juna 1934. god. još nije postala pravosnažnom, a i veleposjednik je tražio nadopunu iste u pogledu maksimuma u Jabučetu, te neke zamjene zemljišta sa agrarnim interesentima, pa će se to nabnadno učiniti, čim budu riješena spomenuta viseća pitanja —

Za agrarne rijeđenje: vidi str. 108. i dalje.

2.)

- Da se u sklopu stavljanja u valjano gradevno stanje patronatskih pogoštovnih objekata prije izvršenog otkupa patronata imaju međutim na teret troška - prema pretrešenom predračunu obaviti oprayci za koje su potrebni slijedeći izdaci - i to:

Vidi str. 114.

./.

1.) Za opravak ~~Župnecarkve~~ Din. 38.046·–

2.) " " Župnog dvora " –9.901·–

3 "nepredvidivo, nadzor i povjeren. troškove" –2.533·–

Skupno Dinara 50.480·–

Od toga otpada na ručne i vozne težake –5.980·–

Ostaje Dinara: 44500·–

Sumu od 44.500 Din. – imao bi snositi patron, nu kako mu je preko polovice dobra ir dvojeno po agrarnim vlastima i to sve obrdivo zemljište, a njemu ostavljena samo šuma (a vinogradi se ne spo" minju!) – još 1.919. god., dakle još pred 15 godina, to se odlučuje, da patron od netom spomenute sume ima naplatiti samo polovi" nu t.j. = 22.250 Din., a drugu polovinu od 22.250 Din – kao što i reluetum za ručne i vozne težake u sumi od 5.980 Din. – t.j. u svemu 28.230 Dinara – imaju snositi svi župljani jabučetske župe. —

– Ta suma se ima namaknuti razrezom poseb nog župnog građevnog nameta od 20% (dvadeset %) na državni porez od Din. 156.023–, što-ga svi župljani jabč. župe godišnje plaćaju. –

./.

Kako je međutim za istu svrhu već ranije od Županijana ubrana stanovita suma, te se nalazi kod općinske uprave, to se ima ubrati samo razlika, odnosno za naplatu te zaključke zaspi sati potrebni iznos i to za nekoliko posto taka veći, jer redovno nije sav iznos propisani — utjerив. —

Vidi str. 117 - dolje.

Razložive odluke jesu slijedeći:

Čitaj str. 89, gdje se veli, da je upr. sud. 28. VII. 1927. potvrdio pi. tanje o otkupu patronata.

1.) Otkup patronata zatražen je povele= možjedniku u smislu propisa već citira nog §-a 62 Zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikim posjedima, pa je temeljem toga i proveden postupak na licu mjesta. — Konstatovano je, da je patronu oduzeto sve obradivo zemljište, a ostavljena mu samo šuma, pak je stoga zaključeno još pričekati i rješenja ostalih traženja po patronu, jer se potonjemu može dati vraćene nekoje površine obradivog zemljišta, pa se tada sa tim zemljištem moći otkupiti patronat. — Ovo tim više što ne bi bilo svrsi shodno — niti za cekvi da dobije za otkup patronata šumu koja ne može odbacivati niti približno toliko redovitog godišnjeg prihoda, kao obradivo zemljište.

— a pinogradi! . . . . .

Vidi tražbine županije str. 106. i dalje.

2.) Da pak prije otkupa patronata treba staviti u valjano građevno stanje sve patronatske bogoštovne objekte, konstatovano je komisijskim pregledom na licu mjesta. — Svi su oni radnje iz takmute u odnosnom predračunu pareko nužne, te se imaju izvesti što prije, da bi se ti objekti sačuvali od daljnjega propadanja.

Naposebice se naponinje, da je obzirom na okolnost, da se baš župna crkva - i osobito krov isto nalazi u skroz derutnom stanju, pa je potrebno hitno izvesti barem taj oprovak, kako ne bi još bolje proki- savolo i tine se oštećivala krovna drvna konstrukcija, te svodovi crkve, odnosno preko njih, i stropna žbuka u samoj crkvi. - Napose se ističe, da su podređeni samo najmanji oprovci obzirom na sadanje teško ekonomsko stanje, kako patrona, a tako i župljana. - Nije se moglo uvažiti traženje župnika i Nadb. duh. stola zastupnika, da se u prizemlju župnog dvora pre- udesi kuhinja za kancelariju i kuhinja smjesti u druzinsku sobu, jer na to nije pristao patron, a prema postojećim propisima ne može se istoga na to nagovoriti, jer je to novum za patrona. - To preuređenje kao preko potrebno moći će se eventualno kasnije izvesti iz prihoda sa zemljišta, koje ga je po otkupu patronata dobivati župa. - Doprinos troškova oprave kolatora samo u polovici određen je s razloga, što je isto mu oduzeto preko polovice cijelog njego- vog zemljišta - i to sve obradivo zemljište, a ostavljena mu jepasmo

Šuma (15 i vinogradi), koja je već jako
iscrpena = (15. za vrijeme barunovanja" g.
stranca Nikoj, za kojega se sve gradevno
drvo, ber obzira na ogrjevno. (Vidi str. 90) i vinogradi,
izvezlo, koliko se god moglo) = pa
vlasnik nema sada od nje niti približnu
korist ni prihod, kako bi to inače, da
je šuma još dobre drvne zastojine (šteta bila
bi, da nije barunovao g. Nikoj). —
— Sem toga valjalo bi tako postupiti,
jer je poznato da kolator nema nika
kovih drugih prihoda i da je u okroz
slabim inozemskim prilikama, pa se
istoga nije moglo opteretiti većim nov
čanim doprinosom, jer bi u protivnom
slučaju bilo najozbiljnije ugroženo
njegovo gospodarstvo, te je u takovim
okolnostima trebalo slijediti načelo,
koje od uvijek vlada, da se kod
oporavka patronatskih bogoštovnih
objekata može teretiti patrona
samo u okviru njegove
financijalne mogućnosti.
(— jer se naplata druge polovine
od 22.250 Din. nije mogla nametnuti
na agrarne interesente (15. oni su
toga terета rijašeni; vidi str. 85. — prema
kr. b. upr. od 18. XII. 1930 br. 116.858-II. 1930./ Vidi str. 85.
= to je valjalo za doprinos te sume
obvezati te šumaljane, među koje
spada i većina agrarnih interesenata. =
Potrebni nadzor nad izvedbom
ovih radova vršiti će tehnički odjelak
u Varaždinu. —

/.

- ali se ovdje ne spominju

124.

/.

Po pravovaženosti ove odluke pripoala
ti će se predračun u vjerovnom prepisu
patronu, župnom uredu, župnom
građevnom odboru i tehničkom odjelku.
— Nakon dovršenih radova biti će odre
đena pohvalba istih, koji će provesti
ovlašnji izaslanik sa tehničkim
stručnjakom u prisutnu interesenata.
— Zemljištem, dobivenim
s naslova otkupa patro
nata od velepojedinka i agrarnih
interesenata, upravljati će po
županijama za to izabrani odbor sa
županikom prema posebnom pravil
niku, koji će biti naknadno propisan i
odobren po nadb. duh. stolu i ovoj
kr. ban. upravi-upravnom odjelenju-, dok
će se prihodi od tih zemljišta
moći upotrijebiti samo
za uzdržavanje i podizanje patro
natskih bogoštovnih objekata t.j.
župne crkve i župnog dvora.
— Katarotiv odnosna površina
šume, koja će se dobiti kao
otkup za ogrevna drva,
spadati će u nadarbinsku
imovinu. —
— Kakon što bude po agrarnim
vlastima gruntovno

/.

prenešena za otkup odredjena površina
Zemljišta na Rimo-katoličku selvenu
opčinu župe Jalžabet i nakon što bude
na isti način po poličenom sporazumu
gruntovno beterelno prenešena i
odnosna površina po patronu,
a ugovorena površina šume na
„Kadarbinu izmokatoličke župe Jalžabet"
biti će cijelomu veleposjedu „ostavlje-
nom patronu po agrarnim plasti-
ma na slobodnu raspoloženu,
gruntovno brisan teret patro-
nata naprama pkt. župe Jalžabet.-
— Otkupom patronata prelaze dužno-
sti na sve župljane Jalža-
bečke župe na vječna vre-
mena, dok će stara župa
ili buduće biti slobodne
biskupske podjelbe (liberae
collationis Ordinarii.) —

Protiv ove odluke temeljem §.a 114.
Zakona o općem upravnom postupku od
-9. XI.- 1930. ima nezadovoljna stran-
ka pravo žalbe na Ministarstvo
pravde, versko odelenje u Beogradu
u roku od 15 dana iza primitka
ovoga rešenja putem ove kr. banske
uprave, upravnog odelenja. — Ta
žalba treba da bude propisno
taksirana. ———

Župljani podnesoše utok, kako se vidi iz slijedećega: Utok po Župljanima.

126.

/.

Vadb. d. stol u Zagrebu od 16. kolovoza 1.935. br. 5.684 otpisuje župniku M. Gubanić:

„U vezi sa Vašim podneskom od 27. lipnja 1.935. br. 90 - saopćuje Vam se na znanje, da je kr. banska uprava Savske banovine uprave odjeljenje II-1 na ovostrani dopis od 5. srpnja 1.935. br. 4640 u predmetu popravka patronatskih objekata u Žalžabetu odgovorila, da s obzirom na to, što se protiv odluke kr. banske uprave br. 67.741-II-1 od 13. novembra 1.934. Župljani Mlošili Žalbu.

Vidi dalje str. 179.: = Žalba nevažeća =

Na taj predmet odnoseće se akt nalazi se na rešenje kod Ministarstva Pravde, radi toga odbijenja u Beogradu, kamo je predložen izvješćem kr. banske uprave u Zagrebu br. 78.442-II.-1-1.934. od 11. januara 1.935. —"

Vidi str. 82. Popravci gosp. zgrada ograde.

Na doprinosbenoj raspravi od 12. VI. 1.929. raspravljalo se i o crkvi, župnom dvoru kao i o popravku gospodarskih zgrada, plota itd. — Iz gledom popravaka ovih tih objekata biti će izdana odluka

/.

po kr. ban. upravi od 6. VIII. 1930 br. 16.503-II. 30. Prema toj odluci otpa-lo bi na župljane za sve objekte 18.272 Din. Na banijim raspravama bila riječ o objektima, koji spadaju na kolatora, a o gospodarskim zgradama nije se raspravljalo. — Urgencijom župnika (Fu B.) došlo je na red i pitanje opravaka gospodarskih objekata.

127

Vidi str. 83.

Zapisnik od 17. III. 1936

Zapisnik

od 17. marta 1936.

sastavljen kod ope. uprave u Jabučetu.

P. P.

„Temeljem odredbe Kr. ban. uprave u Zagrebu od 31. X. 1935. br. 71.831-II. 1-1935. imade se provesti rasprava punomoćnika župe, na kojoj će se nadopuniti rasprava provedena po izaslanicima Kreskog načelstva u Varaždinu od 25. IX. 1935. u ovom predmetu (t. j. gospod. zgrade, plot) i imade se ustanoviti itko će i koliko doprinositi itko će te radnje i popravke izvesti.

Prisutni: ope. predsjednik (Cavac Mađarić); ope. blježenik Čehokaić Kolić); župnik (Miroslav Gubanić) i 20 župljanskih punomoćnika.

Potpisani punomoćnici jednoglasno zaključuju, da se u ovom predmetu, slijedeće:

Tražimo da se najprije popravi crkva sa doprinosom kolatora (v. pridi str. 125 dolje: Ulok), jer je popravak crkve najhitnija stvar, a na ročito radi toga, što četvrti 27 maja t. g. Sv. Četvrtka u Jabučetu

a crkva je takovom deručnom stanju, da prijeti opasnost porušenja stropa tako, da bi svaki čas mogli stradati životom oni župljani, koji dolaze u crkvu bilo k. sv. Misi ili inače. - U koliko se do sv. Petrovdne ne bi mogla u cjelini crkva popraviti, moći će se Vrdjelo" ručno svršiti, a popravci da se izvedu iz onoga iznosa, koji je već uplaćen po župljanima uz doprinos kolatora, koji i u kolikom iznosu na njega spada. —

Poslije uredenja crkve, treba odmah urediti župni stan, zatim gosp." darske zgrade i ograde, koje je, također hitno i nužno, koje će se također sve izvesti iz spome" nutoga već ubranog nameta. —

(B. vidi str. 83 - a tu na župljane za patronatske objekte samo pučni i vozni težaci otpadaju, a sve drugo na kolatora. - Vidi str. 123 dolje i vidi str. 125 - Ulok). -

Popravke na gospodarskim zgradama i uvodenje i popravak ograda izvesti će Općinska uprava u Zabrdju uz sudjelova" nje dvojice punomoćnika i dvojice zamjenika ovih i to: Andro Skrovec i Juro Ban iz Zalužabeta, te zamjenici ovih: Mato Vidačić iz Kalemena i Ivan Hruško iz Novakovca. -

U nikojem slučaju se ne može pristati na to, da se u ovom predmetu (naime o gospodarskim objektima) raspisuje novi namet, jer na to ne pristaju ni župljani (v. - to se razabire iz Utoka str. 125).

Mjesno može potpisani, da se ovaj predmet po nadležnima hitno rješi, jer su označeni popravci hitni i neodgodivi; a naročito što se tiče crkve."

Slijedi: 20 potpisa punomoćnika, ur župnika, opć. pretsjednika i bilježnika.

— · —

U tom predmetu istoga datuma od 17. III. 1.936 pod brojem 981-1936. dostavlja Srezkomu načelstvu na tamošnji broj 23.668 od 12. XII. 1935. Zapisnik od 17. III. 1936 ur ostalo i primljeno; u kojem se izvješćuje, kako se to vidi i iz raspravnog zapisnika, da se puno mještana nisu držali predmeta, nego su rješavali pitanje, koje nije bilo predmetom ove rasprave, tražeći, da se najprije popravi crkva, onda župnistan, a za tim gospodarske zgrade i ograda, ali da se sve to izvede sa već ubranim župnim nametom i dopri nosom kolatora, jer da je najpotrebnije, da se najprije popravi crkva, koja je toliko ruinirana.

Radi toga moli se ishoditi od Kr. banske uprave rješenje, da se popravе župne gospodarske zgrade i izvedu ograde iz spomenutoga nameta, koji je već ubran, kako se ne bi novi namet raspisivao, pošto je taj namet ubran i za ovu svrhu - na temelju odluke Kr. banske uprave u Zagrebu od 6. VIII. 1930 broj 16.503-II. - ——

Što se tiče crkve i župnoga stana, moli se forsirati plaćež doprinosa od strane kolatora, kako bi se i crkva i župni stan mogli pospješno popraviti i urediti.

- Vidljivo je, da punomoćnici ni u kojem slučaju nisu pristali na raspisivanje posebnoga nameta za spomenutu svrhu. »

—— . ——

Konac: pred dolazak dične litcije sv. Otonde na dan 17. Svibnja 1.936. - podigla općina nova putna vrata, kojih već nije mi bilo.

— . —

K.B. Do 5. X. 1934. ubrano je tog nameta 17.349'80 Din.

vidi str. 83.

/.

A i Župljani očekuju preuzvišenoga nadbiskupa-koadjutora - umjesto visokoga starca nadbiskupa dr. Antuna Bauer - u osobi dr. Alojzija Ste„pinac - očekuju sa željom, da bude njegov natpastirski pohod ove župe, u istinu Bogu na slavu, a njima - župljanima na vječnu, a i vremensku blagodat. —

Za posljednje sv. Potvrde, koju je - nakon jedva trotjednoga dolaska novoga župnika/M.P./ ovamo - obavio prev. g. biskup dr. Dominik Premuš i to 18. svibnja 1923. nije bilo previše oduševljenja. - Tko želi i o tome više znati - na raspolaganju su mu primjedbe tadanjega župnika/M.P./, koje primjedbe nalaze se u knjizi: „Opis potvrdenika 1923." - u župnom predu.

Potvrda 1.9.2.3. 18.V. — " — /M.P./ Tko želi i sravni stranu ove spomenice" ## 37-38.

Potvrdenika je bilo 1.923. 18.V. 1.200. Tada je ova župa spadala još u koprivnički crkveni kotar. —

Kako je u svibnju 1.926. bilo dijeljenje sv. Potvrde u dolnjo-varaždinskom kotaru, to - premda je već tada ova župa bila pridijeljena tomu dol. varaž. kotaru, - ipak nije bilo ovdje sv. Potvrde zbog premaloga vremenskoga razmaka (1923-1926). No mnogo je ovdješnjih župljana primilo sv. Potvrdu te godine 1.926. u susjednima župama, kako i godine 1.935. u Kartijancu.

/.

132.

Prema tomu ~~Dakvatljivo~~ će biti, zašto broj potvrdenikâ 27. V. 1. 936. bude znatno manji.

— · —

Mladomisnik Jakob Novosel — 29. VII. 1923.

Iste godine 1. 923., dana 29. srpnja pri" micirao je u ovdješnjoj župnoj crkvi mla" domisnik Imbriovčanin — a sada župnik u Gyirgjevcu (Podravina) Jakob Novosel. — Uz brojne, a i odlične goste u gornjim prostorijama ovoga župnoga dvora proslavio je ~~svećanost~~ svoj svečani dar i brigu dobroga mu ~~pokojnog~~ oca ~~Stjepana~~ Novosel. Na godinu — a sada od 1. 955. grobu toga vrijednoga župljanina oprostio se Gyirgjevčan, a sada Varaždinsko-Toplički župnik: Josip Hlajduković, koji je uz ostalu vrijednotu toga župljanina lijepo istakao njegovu brigu i mar za nabavu zvona za ovu župnu crkvu.

—

Mladomisniku Jakobu Novosel bio manuduktorom "~~crkvi~~" kutjevački župnik, a Požgalečanin, Luka Partaš, koji je nakon 21 godinu misionirao" vanja umirovljen zbog bolesti, te se u srpnju 1. 933. povratio u Požgalet — svoje rodno mjesto, da ovdje životari kao umirovljenik.

+ Nastradao u Savi kod Županja 8. VIII. 1939. Župa Krista Kralja.

„Misije" 1. 9 24.

Misije od 7-14. 1939 V

„Misije", koje su u ovoj župi obdržavane od 11. V. do 18. V. 1.924. — jesu prve u ovoj župi. — Prošavši ista, „ su 13. ove „Spomenice", razabire se, da je 13. marta 1.861. prigodom sv. „misija" u Ludbregu blagoslovljen „misijski križ" u Ludbregu za Jabrabet, dakle prije nije bilo „misija". —

„Misije" od 11. V. do 18. V. 1.924.

Dokumenat o blagoslovu toga „misijskoga križa" priložen je na stranu 13. vidi str. 13.

Ostaci toga već porušenoga križa na „ Lazu se kao podzemni „ Križek" malo pred ulazom u sakristiju. —

Prve dakle pučke misije u ovoj župi bile su 1. 924. — Vodili su ih članovi družbe Isusove: Ilija Gavrić (sada već pokojni) i Bogoljub Stržić (prije svećenik, profesor nadb. zagrebačke) uz pripomoć ispovjednika o. kapucina Leopolda Grbavca. Tom zgodom podignuti je novi „misijski križ." Taj novi „mis. križ" blagoslovio je prev. g. varaždinski kanonik, protonotar itd. — Matija Prošćenik, koji je pod „influsom" vodio i zaključenu proce„ siju uz pratnju preč. kanonika Ignacija Debegak i drugu gg. svećenike.

na Čunkovu preparan dižikod c.c. Pestrova

134.

U vezi sa obdržavanjem tih pučkih „misija" dopustio je nadb. d. stol u Zagrebu od 19. XII. 1924. br. 7828 za [na]knadnu zamolbu župnika M. P. za podmirenje „misijskih" troškova izdatak iz župske-crkvene blagajne svotu od 1.000 Din. (Više se nije onda mi mogло, jer je u blagajni župne crkve oladalo — siromaštvo). — Ta svota od 1.000 Din. bila pravovremeno uručena kao neznatna nagrada velečasnom gosp. Josipu Jurjeviću — poštenom katehetu — koji je vodio „misija" za mladež, dok je župnik na sebe. — Župljani se nijesu ničim opterećivali. — Župljanima su bile mile te sv. „misije", a poimence „paradni" zaključak — no o nutrašnjosti tih (kako prečasto i drugdje) sudit će Svevnoyući. —

1.000 godišnjica opstanka hrvatskoga kraljevstva. 1.925. Jabuka.

Proslava 1.000-godišnjice opstanka hrvatskoga kraljevstva

nije zanemarena ni u ovoj župi.

Na dan sv. slavenskih apostola sv. Ćirila i sv. Metoda, 5. VII. 1925 poslije sv. mise bude u Jabuci povorka, kakovu ni najstariji ne pamte: konjanici, tamburaši (za onda još odvje nije bilo „bandista"), vatrogasci, mjesna oblast, narod veliki i mali (djeca) — sve sa

1925.

hrvatskim trobojnicama okićeno - iz svih sela ove župe. - Povorka od crkve oko groblja - natrag - preko „Žganjare" - preko „Gosposke" ulice na „gmajnu" ispred crkve. - Valent Cesarec - zabrežčanin - u Zagrebu živući kao privatni činovnik - drži odušev-ljene govore, muško i žensko „deklamuje", a narod pjeva: „Slava mu, slava mu, Tomislavu našemu ....".

— · —

Imbriovec 1.9 25.

Dana 13. IX. 1925. bude procesija od župne crkve do Imbriovca u svrhu proslave 1.000 godišnjice hrvatskoga kraljestva i otkrića „obeliska" uz kapelicu. Natpis: „Uspomena - Tomislav - 925 — 1. 925. — Uz župnika poljé sv. mise iznad pjéć i pjev Karla Salamon. — Ivan.

— · —

Rukljevina 1925.

Dana 29. XI. 1.925. bude sv. misa u kapeli sv. Marije - Rukljevina, da se u spomen tisuć-godišnjice. Na zamolbu mjesnoga župnika (K.P.) govori poslije sv. mise prigodom otkrića „obeliska" upravitelj župe Svibovec: Josip Klaić (sada župnik u Varaždinskim Toplicama). —

Karakteristično jest, da se u natpisu na „obelisku" ne spominju Poljančani, već samo Greščevina i Rukljevina.

/.

136.

vidi dalje str. 138.

Natpis pak na „obelisku" glasi:

= Vječna uspomena!

Krunisanja kralja Tomislava prvog kralja Hrvatskoga.

Jubilejska godina sveta 1. 925.

A od krvce spomen ploče

28. XI. 1. 925.

(ispravno dan kasnije)

Ovaj spomenik podignut je iz dobrovolnih doprinosa žitelja Grešćevine i Ruklevine u spomen Kralju Tomislavu u sv. Mariji Ruklevini: graditelj je bio spomen ploče zidarski pomoćnik Vuk Stjepan iz Grešćevine!"

Ovaj natpis prepisao - već je prilično ruiniran - sam Vuk Stjepan, - a bivši župnik /M.P./ u ovu g. „spomenicu" prepisao. ———

137

Grobje sv. Marije 1.926.

Kad se govori o Rukljevini: Sv. Mariji - ludi spomenuto i to, da je tamošnje grobje pretijesno. - Radilove zastrane županoga ureda za uređenje novoga groblja. - Bila tu riječ i sa vlastelinstvom u Martijanec za otstup parcele ispod kapele - preko „jarka" - a i sa nekima privatnicima na površini nama, koje smjeraju prema gornjoj Šoljani. - Slijedi odluka.

Odlukom vrsnoga poglavarstva u Varaždinu br. 6892 - 1.926. od 20. V. - 1926. bio očevid u Rukljevini (dan prije toga ozenio se Stjepan Šepelko, vodjičnji blagajnik - u crkvi sv. Nikole u Varaždinu) — bio očevid za uredjenje novoga groblja u Rukljevini (Sv. Marija) po kr. vladinom perovodi Marku Alt = städter uz sudjelovanje županijskog fizika g. dr. Mirka Gerkić, i izasla nika hydrotehničkoga ureda itd. — Komisija za grobje bila — — ali do odluke nije došlo. ——

Grobje i dalje vegetira.

138.

Na dan Ravnateljske prijekacije

Jalžabet, dne: 27/V. 1936.

Vidio Dr Alojzije Stepinac

Nadb. Ravnatelj

Vidi str. 134. Jubilejska godina 1925.

Hrvatsko slavlje u vječnom gradu Rimu 1.925.

U svetoj-jubilejskoj godini 1925. pisao je u „Danici" iz god. 1926. dr. Stjepan Markulin (advokat - Zagreb), a 1.927. dr. Josip Lončarić (župnik, Sv. Petar - Zagreb). - U svetoj-jubilejskoj godini 1925. došlo je u Rim bliže 1.000 hodočasnika. Među tima **Iz Hrvatska ko.** **hodočasnika:** 1.) u mjesecu rujnu 1. 925. pod vodstvom zagrebačkoga nadbiskupa g. dr. Antuna Bauer, što je brojilo od četiri tisuća hodočasnika. 2.) u mjesecu rujnu 1. 925. pod vodstvom preuzv. g. nadb. sarajevskog a dr. Ivana Šarić, sa 500 hodoč. 3.) u prosincu pod vodstvom

/.

skopljanskoga biskupa preuv. g. dr. Gnidovec. — Prema tomu vaki tisući Hrvat-po prilici - hodočastio je u Rim 1925. —

Vlad. A. Bauer pozdravivši sv. Oca Pia XI. u latinskom jeziku, predao je sv. Ocu dar hrvatskoga naroda zlatni kalež s pliticom i spomenicu, a iz ruku brižnoga vaškoga vladike dr. Nj. ara dija u narodnom slogu u koži uvezani staroslovjenski liturgikon, a i u bijeloj koži uvezani novo-izašli hrvatski prijevod sv. Pisma Novoga Zavjeta, priredjen po zagreb. bogoslov. profesoru dr. Franji Lagoda. —

Na dragocjenomu, umjetničkomu, od suhoga zlata kaležu prikazana su tri događaja iz hrvatske povijesti: ponajprije krunisanje kralja Tomislava, koje obavlja poslanik pape Ivana X. (915-928), zatim prizor, gdje papa Lav XIII. (1878-1903) predaje hrvatskima biskupima Strossmajeru (Đakovo) i Stadleru (Sarajevo) zavod sv. Jerolima u Rimu, i prizor, gdje papa Benedikt XV. (1914-1922) dopušta vlad. dr. Ant. Bauer i ostalim hrvatskim biskupima, da uvedu u svojim biskupijama

Kaležu Sv. Ocu.

obrednik (ritual) kao i čitanje poslanica i evanđelja u sv. misi na hrvatskom jeziku. – Na podnici kaleža izrađeni su grbovi hrvatskih zemalja i likovi hrvatskih blaženika: bl. Augustina Kažotića, biskupa zagrebačkoga; bl. Marka Križevčanina i dalmatinskoga franjevca bl. Travelića. –

Nadb. dr. A. Bauer u ime govori ista, kao je pričao pape Ivana VIII., koji je god. 879. pisao hrvatskomu knezu Branimiru, da je na blagdan Uzašašća Gospodinova (21. V. 879.) pred sv. službe Božje podigao ruke nad vjernike i blagoslovio i njega i sav narod hrvatski i njegovu zemlju hrvatsku. Na spomen toga događaja zamoli on nadbiskup sv. Oca Papu, neka i on poput svoga predšasnika (Ivana VIII.) usred sv. službe Božje, koju će on sada kaleža služiti na oltaru sv. Petra, apostola, podigne ruke i blagoslovi sav narod naš i sve zemlje naše, jer je hrvatski narod uvijek bio i ostati će najvjerniji vjeri, Crkvi i Onome svega kršćanstva. – Ustavši sv. Otac, pozdravio je hodočasnike hrvatske sa: „Hvaljen Isus!“

Sjednici govorio je talijanski. Papin govor na njegov nalog biskup dr. Jeronim Mileta, a kad ga je u hrvatskom jeziku prepjevao kod svećenicima, papa je sa velikom pažnjom vesti slušao hrvatske riječi i jer znade (papa) poljski, pokazivao je, da razumije i odobrava tumač. Sv. Otac ističe dragomu hrvatskomu narodu: Nije malena stvar slaviti svoju tisućgodišnjicu kod pape t. j. nasljednika onoga Ivana X., koji je pred tisuću godina - 925. - podijelio kraljevsku krunu vašemu prvomu kralju Tomislavu. - Htjedoste u toj vrsti jubilejskoj godini da i papu učinite učesnikom svojega (narodnoga) veselja. - Za to vam zahvaljujemo. - I papa reče: Bogu hvala za vjernost Hrvata sv. vjeri: A zahvaliti ćemo mu (Bogu) s vašim kaležem. - Ovo, što je naš pretšasnik papa Ivan VIII (872-882) pisao vašemu knezu Branimiru: „Na dan uzašašća Gospodinjega prika zati ćemo na žrtveniku apostolskoga prvaka sv. žrtvu, da vas Bog blagoslovi u budućnosti kao i u prošlosti" - to kažemo i svima vama: /.

Za dan Duhova, t. j.
sutra, prikazati ćemo
Bogu na žrtveniku
Apostolskoga prvaka
s Vašim kaležem
sv. žrtvu, da vaš
Bog blagoslovi u
budućnosti kao i
u prošlosti. ——

Jabučaletskih
Župljana
prilog
za kalež
Sv. Oca
1925.

Prema odluci preč. g. nadbiskupa
dr. Antuna Bauer-a III. Kraljima
1925. pokvena milostinja od
-150 dinara poslana preč. nad.
duh. stolu za zlatni kalež
Sv. Oca Papi Pia XI. — kojim
se na Duhove 1925. sv. Otac
poslužio. — Da smo znali,
da bude tak, "bi već dali" —
rekoše vazda sumnjičavi
jabučalevski Župljani. ——

Župnici da na poziv župnika, a po nalogu nadb. duh. stola, Župljani ove župe ne sabrāše a ima bas ništa za gradnju nadb. dje„ čačkoga sjemeništa u Zagrebu, to je župnik (M.P.), dozvolom preč. nadb. duh. stola od 6. IX. 1.929. br. 5.590 poslao po g. mjesnom (a kasnije u Šemovcu) učitelju Ivanu Sitar 2 (dva) kaleža iz župne crkve, a 1 (jedan) iz kapele sv. Marije zajedno sa patenama za navedenu svrhu. - Sva tri kaleža sa patenama predana su nadb. duh. stolu 24. IX. 1.929. —

Tri kaleža kao doprinos za gradnju nadb. djačāc. sjemeništa.

— · —

Dana 26. - 27. - 28. srpnja 1.926. sabirao se u župi žitak za postradale od po„ plave naših zagorskih krajeva. - Župljani se prilično odazvaše darovanjem.

Sabiranje žitka u god. 1.926.

— · —

Godina 1.928. bila suša. - 24. VII. 1.928. bila procesija od raspela u Golom-brdu u kapelu sv. Marije u svrhu isprošenja kiše. —

Suša godina 1. 928. Procesija.

— · —

U svrhu podignuća nove crkve na čast sv. Antuna Pad. u Zagrebu (Sv. Duh) bude u ovoj župi uvedena prodnevnica na čast sv. Antunu iz poziv župljanā, da štogod daruju za tu novo-gradnju.

Sabiranje za gradnju sv. Crkve Antuna u Zagrebu. 1.930 - 33.

Ukupno je i odaslano milodara: 1. 930 = 350 Din.
1. 931. = 110 Din., 1. 932 = 170 Din., 1. 933 = 120 Din. -
Ukupno 750 Din. — Od darovatelja nije
oiromašio zbog svjega priloga nitijedan.

— ' —

Krvavi dan 20. VI 1928.

Dan prije svetkovine sv. Alojzija t. j. 20. lipnja godine 1. 928. stradaše u parlamentu u Beogradu od prevarenih srpskih zaneta i to: ranjeni bude seljak Granda i dr. Ivan Černar, a usmrćeni Pavle Radić i Franjo Basariček, dok je ranjeni vođa hrvatske seljačke stranke Stjepan Radić naknadno umro 8. kolovoza iste godine. - Za Stjepana Radića bude ponuđen državni sprovod, ali bude odbijen, te bude na račun seljačke stranke uz veličanstven sprovod pokopan u Zagrebu. - Ubojica j. Stjepana Radića, koji je u parlamentu beogradskom pucao u Hrvate bude osuđen na 20 godina. - No o tome će historija naknadno reći svoje. — Za pale žrtve bio i u ovoj Stolni "Requiem", što se ponavlja svake godine, pojimence dan smrti Stjepana Radića, kao vođe hrvatske seljačke stranke. -

Raspom Austro-Ugarske monarhije god. 1. 918. osvanula je nova država:

/.

Kraljevstvo Srba-Hrvata-Slovenica; onda Kraljevina S.-H.-S.; onda Jugoslavija.

1.903. ode na drugi svijet Saša Obrenović, srpski vladar; a 1.934. 9. X. to zbog atentata, tom u Marsilji ode Bogu na pravdu Aleksandar Karađorđević, koji želeći od tri naroda Sr.-Hr.-Slov. stvoriti narodno jedinstvo, stavio je u „časnu zaboravˮ i tri narodna barjaka, uvedavši jedan državni plavo-bijelo-crveni barjak.

Iza smrti Aleksandra, sina Petra I., kakraljio se Petar II. malodobnik, te državne poslove vodi ujak ostale kneza Pavao. - Cjelokupne prilike za Hrvate i katolike svakakove su, samo ne ugodne. - Izborom od 5. svibnja 1.935. popeo se na vladino predsjedničko mjesto Bogoljub Jeftić. Bio mu kratak rok. - Za spomen (!) sedamgodišnjice krvavog 20. VI. 1.928.) dana prisiljen bi da ostavi svoj tron i prepusti Stojadinoviću, na koga je opet u parlamentu pucao Ante Pavelić. - Takove su prilike bile za B. Jeftićeve vladavine, dokazom je: Memorandum, koji je hrvatski metropolita Prevzv. Veni g. Dr. Antun Bauer, nadbp. Zagrebački u pratnji križevačkoga vladike Prevzv. g. Dr. Dionizija Njaradi - predao dne 25. svibnja 1.9.35. Kraljevskom Visočanstvu knezu Pavlu.

Izbori 5. V. 1.935.

Damjan Arnautović otsjeden na 15. god. robije. - Damjan

Memorandum od 25. V. 1935. - koji se nalazi u cijelosti u ljetopisu str. 148.

Memorandum pisan strojopisom na
tri i pô strane čijeloga arka. Samo
neke štovri:

„Vaše Vis. Visočanstvo, knеže nasljed-
če! Kao duhovni natpastir najvеće
nadbiskupije u Jugoslaviji i kao metropoli-
ta četiriju biskupija primam posljednih
dana iz svih krajeva svoje biskupije,
iz čitavog svog metropolitskog područja
i iz ostalih biskupija vijesti o teškim
patnjama, kojima su izvrgnuti moji
vjernici. – Ne želim ovime ni pô toga, da
se mijеšam u kakovu politiku, a
najmanje jako u kakove stranačke
borbe, nego promatram te patnje
kao nadbiskup, koji je dužan da
se stara za duhovno dobro svo-
jega hrvatskoga naroda.
Pomućena umu žeđanoku istine
vjere i morala, moram podići
svoj glas protiv krvarenja i ubi-
janja, koja se vrše bez ikakve
etičke opravdanosti, te stvaraju
u narodu raspoloženje, koje vel-
o teža duhovni odgoj župâ i
biskupije. Ne mogu predati, kako
se sije sjeme, koje može u budući-
sti uroditi samo mržnjom, osve-
tom i pristajanjem uz one struje, koje
jedva čekaju, dok obore evropsku

/.

kršćansku civilizaciju i kulturu. —
— Ne mogu gledati u to, da pojedini
organi žandarmerije vrše neopravdana
djela, a sve to u ime najviših
državnih auktoriteta. ——
Braneći svoj hrvatski narod,
uvjeren sam, da branim i ugled
Državnih najviših poglavara, za
koje vjerujem, da ne nose odgovornost
za nasilničke čine onih, koji
nimalo ne cijene ljudski život. —
Dužan sam podići svoj glas
protiv okrutnosti i zato, jer se
neke od njih zbivaju prigodom
crkvenih svečanosti, kad je
narod najoduševljeniji radi
dolaska svog vrhovnog crkvenog
poglavara, koji im dijeli sakra-
menat Svete potvrde. ---". Dalje
se navode pojedini slučajevi i
veli se: „Naveo sam nekoliko i to
najdrastičnijih primjera državnih
organa, ne spominjajući ona bez-
brojna zatvaranja, globljenja i
šikana svake vrsti. —
Moram ovom prilikom napomenuti,
da se takove brutalnosti nijesu
ograničivale na selјački svijet, već
da su državni organi jednako
postupali i sa katoličkim svećenstvom.

/.

148.

Svršetak. „Vaše Kraljevsko Visočanstvo!
Spomenuti postupci organa državne vlasti takovi su, da moraju svakoga čovjeka i kršćanina u dnu duše potresti. – Dozvoljavam, da je za postupak državnih vlasti u nekojim slučajevima moglo biti povoda, ali smatram, da se ovakova brutalna i drakonska reakcija sa strane žandarа ne može opravodati, jer se protivi zakonima Državnim i pojmovima kulture i morala. –
Iz tih razloga primoran sam da poduzmem mjere kako bi se spriječili ovakovi postupci. –
– Ljto kao nadbiskup i hrvatski metropolita, kao čovjek, kao branitelj kršćanske kulture i civilizacije, koji ima pred očima interese Boga i ostalim također i čuvanje Državnih autoriteta, ja Vama stavljam ove činjenice do znanja, moleći Vas, da o bustavite ovoj očitoj vlastitoj ovakovoj okrutnosti Državnih organa."
— Vaše Kr. Visočanstvu

Odani
Dr Ante Bauer s.r.
Hrvatski metropolita
i Zagrebački nadbiskup.

Ovaj memorandum nije ovdjenje
novinstvo iznijelo, ali i parla-
mentu bilo je svega i svašta, ali
ništa plemenita za Hrvate-katolike.
— Ne potraje ni mjesec dana, a
B. Jeftić is praznio visoko-polože-
nu stolicu. —

Teško narodno stanje nopće, a za Bog.
Jeftićevoga režima ponajgore u znak
nezadovoljstva iznijelo (vidi „časne zalbo-
ravi" (vidi str. 145.) hrvatsku narodnu
trobojku. — U noći na nedelju pred
Duhove izvješana bude trobojka i u
Jalžabetu na drvo pred novom općin-
skom zgradom (ako i nije od temelja
nova) i u vlastelinskome parku na
jablan. — Pred općinom bude lakko
hrvatski barjak skinuti, no onaj
na jablanu bio previsoko, pak žan-
dari iz Varaždina. Poplica pucaše po
barjaku, da ga na taj način skinu.
Do 10. taneta odaslaše čuvari javne
sigurnosti u hrvatsku svetinju.
Ne uspješe. — Tada se čovjek Stjepan
Mežnarić (Biškup zvani) i za jed-
dašku plaću od 10 dinara popne
se na jablan i skine hrvatsku
trobojku. — O Duhovima polaze
Jalžabečani na proštenje k Majci
Božjoj Bistričkoj. — No 1935. ponovise
neki i na 4. nedelju po Duhovima
-7.- srpnja. — (Taj dan primicirao

2. VI. 1935. pucali žandari po hrvatskom barjaku.

150.
Mladomisnik u Kneginecu.

u Kneginecu mladomisnik Antun Cvek.) — Taj dan bilo zagrebačko-bistričko proštenje. — U spomen 250 godišnjice našašća i uzvišenja čudotvorne moje Slike Majke Božje Bistričke 16. VII. 1.684. godine okrunio je 7. VII. Zagrebački nadbiskup

7. VII. 1935. Krunisanje Majke Božje Bistričke.

Dr. Antun Bauer Bistrički Lik Majke Božje i Sina Joj Isusa za novom-jubilejskom krunom. Prigodnu propovijed održao je nadb. koadjutor-s pravom nasljedstva- Dr. Alojzije Stepinac.

(O ijelej toj jubilejskoj proslavi prire-dio je župnik sv. Marka u Zagrebu Dr. S. Ritig - posebnu knjigu 1935. pod naslovom: „Jubilejska kruna Majke Božje Bistričke".) — Taj dan bude bistričko proštenište upravo poplavljeno hrvatskim trobojnicama. — I jalža-bečki župljani doniješe, dva barjaka - hrvatske trobojnice - sa svetačkim

Dva barjaka blagoslovena za crkvenu porabu.

likom Majke Božje Bistričke. Doniješe oba barjaka već dan u župnu crkvu, da sliedeće nedelje 14. VII. u procesiji od župne pod tim barjacima uoči u župnu crkvu. — Jedan od tih barjaka blagoslovio je za crkvenu

Pazi! Blagoslov barjaka vidi str. 175.

poraću kod rane sv. mise umir. župnik
M.P., a drugi je blagoslovio kod poldanje
sv. mise u Želemenu župnik Miroslav
Rubanić. –
Na spomen sedamgodišnjice smrti Stjepana
Radić - beogradsko-parlamentarne žrtve
bude 8. VIII. „Requiem". Iz svih sela ove
župe doste i muško i žensko pod sedam
novih hrvatskih trobojnica na taj „Requiem".
Poslije sv. službe božje bude upriličena
velika povorka uz pjev kako narodnih
tako i crkvenih pjesama sve do općine,
gdje se sve mnoštvo u ljepom miru
vrati pod barjacima u svoja sela. –
Mir sa strane župljana, ali nije bilo
mira sa strane vlasti, koja je ne samo
jednoga, već mnoge pozivala na
stez u Varaždin na odgovornost
zbog hrvatskih trobojnica.

— · —

Školstvo.

Škola u Jalžabetu, nekada sa jednim
učiteljem, bude učinjena tijekom vreme,
na dvo-tro, a 1.928 četvero-razredmom
t. j. sa četiri učiteljska lica. –
Godine pak 1.922. otvorena je škola
u privatnim kućama u Grešćevini,
odakle je – i opet u privatnu kuću –
premještena 1.933. u Poljanu gornju,
te ostane dvorazredmom t. j.
sa dva učiteljska lica. –

— · —

152.

Vatrogastvo.

Jabūlet.

Blagoslov doma 15. VIII. 1926. Jabūlet.

Blagoslov vatrogasne štrcaljke 23. VII. 1933. Jabūlet.

Nastojanjem domoljuba vina — župnika žabečkoga — Stjepana Pepelka, blagajnika upr. općine Jabūlet, osnovano bi u mjestu Jabūlet „Hrvatsko vatrogasno društvo". Ne protekše mu tri godine od osnutka ovoga društva, došlo je na dan Uzlike Gospe 15. VIII. 1926. do blagoslova vatrogasnoga doma. — Pilo-tu i nesporazuma glede natpisa na domu. Htjelo-se u tom natpisu istaći i nešto, što bi moglo smetati zbog politike, ali je konačno došlo do natpisa:

„Hrvatski vatrogasni dom."

Godine 1. 933. provedan bi vatrogasni dom za spremište štrcalike. — Stara mala štrcalika bude zamijenjena sa novom i novim kolima za lagvanj za vođenje vode. — Blagoslov nove štrcalike bude obavljen 23. VII. 1. 933. uz sudjelovanje kuma — trgovca žitkom u Varaždinu — g. Martinjak i njegove gospođe. —

Prvi društveni predsjednik bio rodom Bedekovčan, prižanjen u dvoru kod Stjepana Bubanić (Jančeck) i načelnik općine: Gindert Bon.

V. vatrogastvo: Novakovec.

Blagoslovdoma i štrcaljke 31. VII. 1932.

O smutkom vatrogasnoga društva u Novakovcu bude 31. VII. - 1932. dozvolom nadb. duh. stola od 19. VII. 1. 932. br. 4.568. u Novakovcu sv. misa „pod vedrim nebom" u sorku, da se u Novakovcu blagoslovi novo-sagrađeni vatrogasni dom i novo-nabavljena vatrogasna štrcaljka. — Kumovi štrcaljke bili su: Vilim Hećimović jabučki težovac sa svojom gospodom. —

V. vatrogastvo: Selemen.

U zatišju — u sjeni divljih kestenja — opstajala je u Selemenu „vatro" gasno spremište sa štrcaljkom. Maleno, drveno, nikome na putu. — Trebalo se podići novo. Da se podigne novi „vatrogasni dom" ishodiše se Selemenci kod srezkoga načelnika u Varaždinu dra Aleksandra Šilobe-nika — i to na istom mjestu, kako je bilo staro „spremište" protiv kojega mjesta — u blizini kapele — 28 m. 75 cm. do kapele — i na banovinskoj cesti = bila je i općinska uprava i crkvena uprava i susjed-međaš Ivan Crnko. — Mimo općinske uprave

/.

154.

ishodište u Klemenici, povjerenstvom
očevid (prvi) na licu mjesta u Klemenu
za dan 21-V-1933. u 9.30 sati. Bila
to nedelja, kad je nepozvani
po sreskom na ročište župnik /M.P./ imao u
župnoj crkvi sv. misu. Na ročište
pozvani su po sreskom načelstvu u
Varaždinu: 1.) dobrovoljno vatrogasno
društvo u Klem. (predsjednik Flo-
rijan Pavliček), 2.) opć. poglav. u
Jabučetu radi obavještenja intere-
senata (opć. pogl. obavještuje inte-
resente a.) Ivana Crnko, b.) Rk. nada-
binu sv. Klementa, c.) glavara zemljiš-
zajednice Ivana Kovač iz Klemena);
3.) dr. Aleksander Šibenik, sreski na-
čelnik radi obave očevida. —
Sresko načelstvo u Varaždinu 18.V.1933
br. 12.991-1933. — Poglav. uprave
općine u Jabučetu 20.V.1933. br. 225-33.
Na tom očevidu nije zastupana
crkva, a niti je bilo mjernika.
Ivan Crnko i župnik dižoše žalbu o
svojem trošku protiv gradnje.
Predujam za očevid protiv gradnje
bruto 175 Din. na račun blagajne
kapele sv. Klementa. (Stavka crkve-
no-kapeličnih računa 10-1933.
1. VI. 1933.)

Naćelstvo sreza varaždinskog - Varaždin
od 10. VI.- 1.933. br. 14.324 ex 1.933.

Predmet: Dobrovoljno Vatrogasno društvo
Kelemen.

Odluka.

U predhodnom rješenju gornje
žalbe odredjuje se povjerenstveni
očevid (drugi) na licu mjesta u Kelemu
uz tehničkoga stručnjaka
za dan 17. VI.- 1.933. u 7·30 itd. (župnik imao
1.) Dovinguse: 1., Vatrogasno - Kelem; dječa) -
2.) Rk. župni ured - Jalkabet, 3, Ivan
Crnko - Kelemen, tehnički odjelak -
Varaždin; 4., dr. Hl. Šibenik. -

— . —

Rezultat: dr. Hl. Šibenik prigodom
ovoga očevida reče, da se ipak vidi str.
na tome mjestu „dom" briti. 161

Župnik odmah 18. VI. 1933. odaslao svoje
mišljenje „preko dalnjih stoka" na poste Varaždin. - Toplice
„ istopis 24. VI. 1933. uz prilog dostavnice
pošte Varaždin. - Toplice u Biskupec dekanu
Tomislavu Stepanec.

— . —

Osim troška kapele, kako se vidi na strani
154. dolje - od 175 Din. iz svojega je
džepa isplatio župnik (11. Pž.) za izasla-
nika 100 Din., za strojopis i poštu itd.
svojega „ mišljenja „ 210 Din.; na općini
32·19 (ili 42·19) Din.; za ručeg 25 Din. - 434·19 Din
dakle bez dangube konja itd. oko 450 Din. -,

156.

koju svotu bi mirno pregorio, da ju je poklonio za gradnju „doma" na dotičnom - svrsishodnom - mjestu. A ovako .... ?

— · —

„Mišljenje" Zagorka (M. Pr.) poslano 18. VI. 33. nadlb. d. stolu; ispis dekanu 24. VI. - 1933. - :

Prečasni nadbiskupski duhovni stole!

Dobrovoljno vatrogasno-društvo „Ilke" lenenu župe Gal. Žabet namjera gradit' vatrogasni dom za vatrogasne i Žabavone svrhe - 28 m. 75 cm. od crkve-kapele. - Postoji to, da će taj dom biti dom Zabavišta, plesa itd. - Kao zastupnik crkve obraćam se na preč. nadlov., da to Zabavište zapriječi. —

Molim: Gospodin preski načelnik pokazao se u cijelo stvari egocen-tričan. - On ne treba mjernika. - Hoću — i — suti. — Ne ušutiš, dobit ćeš još deset dana rešta, kao što je to egoistični otkrojio na licu mjesta Zalitelju Ivanu Crnko (poslije je opozvao - smilovao se). - Potpisani, kao zastupnik crkve, ne želi, da doživi sudbinu Ivana Crnko, šutio je kao mramor - i - ovo izrekao :

/.

- Tobilo na očevidu 17. VI. 1933. str. 155.

„Gospodine preski mačelni če, ja Vas se bojim. Ke volim pud Sinu Ivana Crnko. Ja odilazim“ Nasmiješio se po prvijut — i — još sam na slobodi. —

Egocentrican gospodin učinio je svoje dana 21. V. 1933. — (Uvom nedelji na prvom očeviđu.) — str. 154.

Nedelja - jest. — Župnik se zove da prionstoreje očeviđu u 9 sati; kad je sv. misa (vidi str. 154.) — Uredovanje!

„Nimoišlo je općinu kao prvu instan cijuza takove otkaze, Tă, ne prijaju = Gjedina zabave = su dovi svojih, već directe trče dalje - k egocentri nomu. - Znam i to, kako je gospodin primio izaslanika patrogabnoga društva. - Kolim: Prioštan je bio i jedan župljaničanin u sop mu poslu, - i on - seljak - pohvalio postupak gospodina sreckoga.

- 17. lipnja novi otkaz. - Lice mjesta Helemen - tri kilometra od centruma (župljaneta). - Sazivza 7 sati i 30 časa, kan jutro. - Gospoda ne misle, da ovecenstvo ima u jutro redovnu službu u crkvi. - U ovom slučaju bila sv. pričest sedamdesetero školske djece. - Djeca došla u šest sati, da Župnik ne zakasni na lice mjesta.

/.

Gospoda ne znadu udaljenosti i teritorij ovoga kraja. – Pak ako već Filipašići: gor,- dol,- gor,- potok,- šuma,- berek,- vrhunac im dom: Piovec, — pak ako oni, kao pravi gorštaci ne htjedoše se poslužiti jelenima iz gospodskoga zvernjaka da dođu po svojega Isusa, to je ipsak jedan iz nižine na biciklu dojurio (Stjepan Grotan, sin Mirka, općinskoga uredovnoga činovnika. – Dakako da je potpisani prekoračio 7'30 prije podne. — Molim, da se prečasni naslov izvoli bolje titi na moje nemjerodovno mnijenje. 1.) Mimoišlo se općinu, koja kao takova ne slaže se sa opako naumljenim domom — koliko ja pozitivno znam. – 2.) Gospodinski načelnik primio je molbu vatrogasaca, a nije htio, da vatrogasci dotičnu pismeno sa strane općine i razloge, zbog kojih ih općina odbija. – 3.) Gosp. ureski načelnik 21/IV – nedelja – javno uredjuje, bez inžinira, a u odluci konstatira, da je bio inžinir tamo. — Čemu dva, kad znadem sam. (2) 4.) Gosp. ures. načelnik 17. VI. – 33. odredjuje očevid u Žipolj, ne

misleći da i djece ima. 5.) Gosp. pres. načelnik pokazao se za čitavoga procesa -egocentričnim. 6.) Odluka će pres. načelnika biti, da se podigne dom prema želji vatrogasaca. 7.) U zapisnik stavih: budući da se radi o crkvi-kapeli, to nijesam mjerodavan ja, već preč. naslov da izvrše svoj sud. 8.) Ne diram u ispravnost ili neispravnost čitavoga postupka. Tu, dom - Zabavište jest tu - t.j. biti će dozvoljeno. 9.) Molim, da se preč. naslov izvoli izjaviti, da protiv doma nije, - ali jest protiv zabavišta. 10.) Ograda oko kapele ima „grivu" - podnožje prema zemljištu-najedničkomu. Ta ograda biva sada na propasti. - 11.) Pa kao što je g. pres. načelnik preporučio vatrogascima podići stube sa bana vriske ceste (- tu, banovinska cesta i crkva!) do kapele - kalvarije, dno, to molim: a.) da se dometne „i sa „gelenderima". b.) da se vatrogasno društvo obveže na uzdržavanje „živice" prema kapeli; c.) da se o trošku vatrogasnoga društva postave vrata na gornje stube, kojih (~~vrata~~ ključ) nositi će ključ zvonar. d.) da se vatrog. društvo pismeno obveže, da ne će nikada poći na kapeličin teritorij; e.) dom t. j. spremište vatrogasne sprave itd. - Jako već hoće - može biti, ali se društvo ima pismeno obvezati da ne će iz doma napraviti zabavište.

točenje, ples itd.; ℓ.) poznavajući prućkr svojih Gudi, to im ništa ne vjeru" jem, da se ne će ogriješiti o profitse doma i zabavišta — n. pr.: Župnik vatrogascima za volju ostaje nešto" lemenu za večernicu" — a kad taj župnik šalje u gostionu — preko crkve- čovjeka, da prestanu pivati, to se u dostojaše odvratiti: „Idi, pak mu reci, nek se strpi, dok ma završimo(!)." — Sjajno! — A što će tek biti, kad će imati svoje zabavište?! — Plesati mogu samo na „Cavinskoj cesti i na putu, koji se tiče kapeličine ograde. g.) „gospodin vicearhidjakon virgiš kupca, prola" zeci brez Helenen — na moju zamolbu — proučio je stvar i rezultat: vatrogascima nije mjesto uz flagav vina već uz bunar ili potok! koji imaju uz teritoriju" onaj, na kojemu imaju prekrasno mjesto za dom i zabavište, — samo im se neće zovažati, jer to ne hoće g. pred" sjednik vatrogasaca, sin birtaša — momentano zatvorene brčme. — „Kšeft" je „kšeft"!

Zbog „kšefta" graditiće se dom t.j. zabavište na najnepovoljnijem mjestu. - Povoljno pak mjesto uz potok moglo bi se navoziti: Ta" Helenen ima svoju „šodranku" sa najmanje 150 teretnih kolija, sve se ir „šodrane" vozi na dol. - Leštakovec ima svoju „šodranu" sa najmanje 75 teretnih kolija, dok Šovec sa najmanje 20 kolija. - kao susjed Leštakovca - vozili bi i opet na dol. — Svi ovi priskočili bi u pomoć jednomu od najhumanitarnijega društva, pak evo prekrasnoga terena za vatrogasni dom.

— . —

Na ovoj podnesak nadb. duh. stolu i dekanatu od 18. i 24. lipnja t. 1933. nije župnik dobio ništa na znanje, što se u toj stvari poduzelo ili nepoduzelo.

Vidi str. 163.

— . —

I dom brde - prema volji egocentričnoga gosp. spreskoga načelnika - gradeu.

Isti gospodin - t.j. koji je izdao prvu dozvolu za gradnju doma, isti je izdao i drugu dozvolu. -

Pod brojem 65 - 1933. urudžbenoga zapisnika župnoga ureda u Jalžabetu

(druga)

bude zaprimljena „Odluka" o dozvoli gradnje vatrogasnoga doma u Zelenem. — koja je odluka izdana po preskomu načelstvu u Varaždinu od 20. lipnja 1933. pod brojem 16.099. — Dostavnica" o primitku ove „Odluke" šalje se uz spis ovoga župnoga ureda 26. lipnja 1933. br. 65. preskomu načelstvu u Varaždinu. — Sama pak „Odluka" šalje se preko dekanata u Ptšku 26. VI. 1933. uz isti spis nadb. duh. stolu. —

Spis pako glasi:

Br. 65
1933. Poglavarstvu preskoga načelstva sreza Varaždin.

Ur. Uz prvitku Ur. „Dostavnicu - tamošnji broj 16.099-33 od 20. VI. 1933. potpisani napominje, da se „Odluka" o dozvoli gradnje vatrogasnoga doma u Zelenem nije dostavila preč. nadb. duh. stolu, dok je to potpisani na licu mjesta zatražio i u „Zapisnik" uvedeno 17. VI. 1933. —

— 21.-V.-1933. = Nedelja z uredjuje

se za vrijeme sv. mise. – Da što je vatrogasima stalo do sv. mise! Tā, imaju „zaleđe." —

– U „Odluci" prvoga uredovanja p. č. naslova napominje se, da je tamo bio i mjernik — što ne stoji. — Nije ga bilo. — „Odluku", što ju je potpisani prvnio 26-VI-1933. šalje prec. nadb. duh. stolu - uz prilog ovoga spisa u cijelosti.

U Zagrebu 26-VI-1933. —

Mirko Gazur
župnik v. r.

— . —

Iz ulepšanoga spisa razabire, da je Ivan Crnko dne 28. lipnja 1933. upravio preko srezkoga načelstva u Varaždinu na Kr. bansku upravu u Zagrebu „Pretstavku sa žalbom" protiv ponovno izdane građevne dozvole vatrogas. društvu u Klemenu – izdane 20. VI. 1933. pod brojem 16.099.

Jednako se iz ulepšanoga razabire odluka kr. ban. uprave sávske bánovine u Zagrebu, upravno odjelenje II. broj 58.594-II-2- od 16. septembra 1933. na broj srezkoga načelstva 19.529-33., kojoj se odlukom žalba župnoga ureda i Ivana Crnka neuvažuje, odluka od 20. VI.-33. br. 16.099

1-64.

odobrava i do daljnjoj žalbi nema mjesta. —

Blagoslov vatrogas. doma u Kelemenu na nedelju prev. Trojstvo 27. V. 1934.

Vatrogasci sagrodiše svoj dom = Zabavište", koji bude na nedelju prev. Trojstva, dne 27. V. 1934. blagoslovljen.

— —

Sve ovo pisano je zbog toga, da će budućnost moći razumjeti, kako je moglo doći do takove javne sgrade na banovinskoj cesti. — Samovolja upravnika t. j. preskoga načelnika varaždinskoga dra Aleksandra Šilovića pokazala je svoju moć, koja ne priznaje pristojbe, pravila ono i opredvodano. —

— · —

Sokolstvo. Kad bi raspušten hrvatski „Sokol", evo jugoslavenskoga i onda uvedenje „Sokol kraljevine Jugoslavije" // S. K. J. // po načelima osnivača češkoga sokolstva - doduše rođenoga katolika - ali životom i naukom — bezbožca — Tgrša. —

/.

Jugoslavenski katolički Episkopat na svojoj konferenciji u Zagrebu održanoj načela „S.K.Z." po tijesnim načelima i dne 17. studenoga 1932. izdaje zajedničku poslanicu, pod naslovom „Poslanica jugoslav. Episkopata od 17. XI. 1932. pisanu po svima BB. biskupima Jugoslavije, da se pročita u crkvama svima vjernicima.

Poslanica pod br. 301/Pr. bude po nalogu pročitana i u Gabrijelevu dne -8.- siječnja 1.933.

— . —

Razumljivo je, da je za poslanicu vezala diljem Jugoslavije silna „prošinu"! Progon, gloženje, uprav nima vlastima, mnogih svećenika zbog izvršenja svoje dužnosti t.j. čitanja poslanice u crkvi, pa napada na cjelokupno katoličko svećenstvo, posebno na Isusovce, biskupe itd. —

„S.K.Z" - uhvatio je sve više terena, ali na koncu uvidjelo se, da sve „sokolske" parade, pijanke, pleoori" itd. ne pustiše duboko korijenje.

— . —

U Gabrijelevu „S.K.Z." nije mogao ostati „Sokolstva" —

Poslanica jugoslaven-
skoga Episkopata o Sokolu-„S.K.J."

v 56.

Kako je general Pero Žižković dijelio
biljadarke pojedinima „sokolskima"
društvima, tako ni jabučalečki
„Sokol" nije ostao bez toga „dara"
– biljadarke – dinara. – Bonavižući
navedeni general Pero Žižković u
Varaždinskim Toplicima, skočnuo
je jabučalečke škole upravitelj
Mocijan Dundović do gospodina –
i dao mu Jabučalec biljadarku
u „sokolske" svrhe. = Čudnovod
organa javne sigurnosti! – Gosp.
general bio opkoljen brojnim
policajcima, a ipak uza sve
te policajce – detektive bude
u to vrijeme opkradena župna
crkva u Varaždinskim Toplicama. –
Odnijelo se ukralo „monstranca"
itd. –

Dan 19. VI. 1932. za jabučalečki „Sokol"
bude dan radosti". – Tadanji
naime župnik /M.P./ imao je sreću"
pred crkvenima vratima blagoslo
viti „sokolski" barjak. – Kako"
je bio u br. župi blagoslov „sokolskoga"
barjaka, trebalo je da bude i u Jabu-
bčec. – Župnik u neprilici obrati
se na nadb. duh. stol i dobije

~~ Kuda se prostekne, nuče". ~~
~~ Postalo izraz „Nuče" u Hrvatskoj – Slavoniji. ~~
~~ „Sokolska župa jabučalečka" ? ~~

Krada u župnoj crkvi u Varaždinskim Toplicama.

Blagoslov „sokolskog" barjaka 19. VI. 1932.

168

na upit brzojav od 18. VI. 1.93Z.

„Ovlast blagoslova prodi„
jeljena kao u sv. Iliji"! —
Blagoslov „sokolskoga" barjaka
u sv. Iliji bio dopušten sa obraze
„ad omnia" od 1. V. 1.93Z.
Gr. 3.618. — Povratkom preuzvi-
še„ga nadbiskupa dra Antuna Bauer
u Zagreb, nije se više blagoslivljalo
„sokolske" barjake. —

„Sokolski"
„slet u
Ljubljani
1. 933.

Godine 1.933. bio „sokolski" slet
u Ljubljani. — Tjalrabečki
„Sokol" hoće po svojima izasla„
nicama da sudjeluje. — Treba
za izaslanike novaca. — Spre„
mose „krčmarovjem". ———

Križova
i
„Tijšova"
slava
u
Imbrovcu
25. VI.
1.933.

Dana 25. VI. 1.933 u nedelju po
svetkovini prev. Srca Isusova bila
uobičajena procesija iz župne crkve
do kapele p.[ri] Srca Isusova u Imbrovcu.
Bolestan župnik /M.P./ vozeći se na
kolima, vodi procesiju. Tjera se
putem „Zlatna krunica". — Gle!
Naprotiv kapelice stoji natpis: „Zdravo
„Sokol" u kući kolara Magića,

– da smogne novac za svoje delegate na „sokolski slet" u Ljubljani, – otvorio točionu vina i piva, i svojom nižom cijenom vina i piva konkurira ~~ja~~ krčmaru i licitarima, – dakle obrtnicima, koji za svoj posao plaćaju propisne takse, a „Sokol" ne plaća ništa. Za župnikova propovijedi ti „sokolski krčmari" smetaše svojim govorom i nabijanjem lagva. – Župnik ih glasno opomene, da ne narušuju potreban mir. – Ne koristi: Trebalo poslati crkvenoga starješinu, da ih na mir opomene. – Da bude župnik – „carnis minus" – nije smjelo biti: zato je u lijepoj formi za svojega govora odbrao lekciju i „Sokolu" – konkurentu crkvenoj slavi. – Sve što se taj dan zbilo, prijavio je župnik pod br. 66 – od 27. VII. 1933. dekanu i nadlb. duh. stolu. – Jer je župnik protestirao protiv „Tyrševe" slave na istom mjestu i u isto vrijeme, kad se vrši Kristova slava, bude – kako je razumljivo prijavljen sreskom, kamo bude uskoro pozvan na preslušanje za dan 13. srpnja t. g. 33. – Prije sokolaska župnikova do sreskoga podnačelnika g. Hajdin, već svoju rekoše g. dekan i župnikov advokat dr. Antun.

170

Magdić iz Varaždina. — G. vrsteći
podnačelnik nije župnika ni pasku
šati htio, već ga jednostavno u
jimoj formi optravio kući, ne
osudivši ga na kazne, koji bi vrlo
lahko i dobro, makar je vršio samo
svoju župničku dužnost.

Na „Tyršem" slavu u Ljubljani 1.933 podosē
4 delegata, a kad je 1.935. bio u
Ljubljani „euharistijski kongres" nitko
se od župljana nije našao, da pri-
sustvuje toj Kristovoj slavi, makar
su znali i u crkvi upozoreni bili. —

— · —

„Golo-brdo vidi str. 22. Nova klijet od godine 1926.

Jabučka župna nadarbina ima
vinograd na tri kraja: 1.) Jabučki
2.) „Čehalnica-Liško", „Golo-brdo". No
u novije vrijeme nigdje nije bilo
vinogradske klijeti. — U davnoj
prošlosti, kako se razabire iz strane
22. ove „Spomenice" bila klijet u
„Golom-brdu". Tadanji župnik na
str. 22. piše: „Godine 1866. u vinogradu
Golobrdo, koji je nastojanjem župni-
ka znatno povećan, — preša na klet
sa malum sobicom, jest uz
svestranu pripomoć župne
občine sagrađena." — Župnik
M. Pažur sagradio novu klijet

Scanned, sin Dedalov mornar sebi
i sinu — smjetna krila.
Letio s vrsta grade te more
zrenčanina mu stega zastor
Ikila krila (Otok Skar, Skar"
sa kamenjara, Sokol (Sokol) kraljica
Kraljevina Jugoslavija

Godine 1.926. - Graditelji: Stjepan Novosel (otac župnika u Gyrgjevcu) i sekutor Josip Hagić. (Sada već obojica pokojnici) - oba iz Imbriovca.

- - -

Zakovim je putem došlo do nove klijeti, o tome govore brojni spisi, koji su sačuvani u župnomu arkivu.

Stara klijet - zapravo posve nova podignuta za župnikovanja Gabrijela Jankovića - nestala. Došlo do parnice sa ostavinom Gabrijela Jankovića.

Župna nadarbina parnicu izgubila.

Iz slijedećega podneska nadb. duh. stolu, koji se u arkivu čuva, a vodje prepisuje, razabrati će se mnogo.

Podnesak nadb. duh. stolu od 15. V. 1933. pod brojem pod br. 46 1.933.

2) K - broju 46 - 1.933.

Predmet: „Golo-brdo" nadarbinska klijet i „novi" vinograd.

Prečasni nadbiskupski duhovni stole!

Povodom prec. naslova od 28. IV. 1933 br. 2713. poziva se na uplatu od 1604 Din. u prilu parnice nadarbine protumaljetnika pok. župnika Gabrijela Jankovića - izjavljuje podpisani nadarbenik slijedeće:

I. Pod brojem 77-1925. od 22. VI. 1.925. zaprčio je sadašnji nadarbenik prec. naslova: Iza smrti Gabrijela Jankovića, župnika u Zabriježu, podnio je upravitelj Alojzije Hlobovec

I.

/.

172.

prijavu na preč. nadb. duh. stol od 5.-I.-1.923 br. 4 - glede nadarbinske kli-
jeti u vinogradu „Golo-brdo". - U istom
smislu odaslana je naknadno
prosjenba klijeti na - 10.000 Din. -
od 24. III. 1.923. br. 22. —

Preč. diec. prèum. ured stavio je ovamo
upit od 22. VIII. 1.923. br. 250-1.923, na
koji je potpisani od 26. VIII. 1923. broj
134 odgovorio i obrazložio: da je
navedena klijet podignuta name-
tom ovdješnje crkvene općine na
temelju doprinosbene rasprave od
11. XII. 1.902. - i da je klijet kriv-
njom pokojnoga župnika potpunoma
propala tako, da danas ni traga
nema, gdjè je stojala. — Budući,
da je župni ured primio otpis preč.
nadb. duh. stola od 19. VI. 1.925. broj
3.369, kojim se ovamo do znanja
stavlja, da je iz ostavštine ž.
župnika Gabrijela Jankovića odre-
đena svota od 1/4. 326'90 Din. razdi-
jeljena na župnu crkvu i druge
kapele, a za nadarbinsku se
klijet ništa ne spominje, to se
najljudnije moli preč. naslov, da
izvoli ovamo odopćiti, što je
konačnom prosjenbom od 10.000 Din.
za navedenu nadarbinsku klijet.

Potpisani dozvoljava si upit:
zašto mije tražbina za naveden. nadarb. klijet u iznosu od 10.000 Din. došla u ostavišku raspravu, kao i crkvene tražbine. — Sadanji nadarbenik nije dignuo par. mem. ali je podigao klijet u vriednosti od 60.000 dinara.

Prema prilezećem / troškovniku / molbi za povrat troškovnika — ali nije vraćen ovomu K. uredu) za podignute navedene klijeti dokazuje se, da je za gradnju klijeti izdano u gotovu 17.693 ¼5 Din.

Sadanji nadarbenik	Izdao: Din.	Primio: Din.	Svoje uložio: Din.
" " "	17.693 ¼5 D.	—	—
Prema obračunu pok. nadar. župnika od 1. VIII. - 1927 broj 326 ¼ od 13. V. - 1928 zaostao je preč. nadbi. za se svota od 10.716 Din. - ubrana na ruke prastova - upućena za gradnju klijeti		10.716 D. —	
Gradbeni od 6.977 ¼5 Din. ostao je sadanji na, nadarbeniku	—	—	6.977 ¼5 Din.
Ovdje se je parnica za [illegible] rgubljena, poslao je potpisani [illegible] 24. V. br. 46. - ad ¼2. IV. 1933 broj [illegible] predujmljenu za parnicu			— 500 D.
Summa . . .	17.693 ¼5 Din.	10.716 Din.	— 7477 ¼5 Din.

174.

Prema otpisu prec. nadb. duh. stola od 28. IV. 1933. broj 2713. pozvan je pot. pisani nadarbenik, da — nakon izgubljene parbe — namiri dosudjene parbene troškove u iznosu od 1.604 Din. —

Moli se prec. naslov, uzeti u obzir, da kljet njegova svojina ovoga nadarbenika, već će ju uživati sin maloljetnici, Prema računu izlazi, da je sadanji nadarbenik uložio svoje gotovine -6.977,75 Din + 500 Din — te još parbenik troškova ima položiti 1.604 Din. —

— Umoljava se prec. naslov, da izvidi navedene troškove, te nadje način, kako bi se ti dugovi — amortizacionim zajmom uredili. —

II. — Ovom prilikom potpisani izvješćuje, da su nadarbinski vinogradi bili na ruke iskopasti. Primjedjen je bio (nadarbenik), da u „Golom-Brdu" uredi novi vinograd, — što je i učinio. —

II.

Novi vinograd u „Golom-brdu"

Za rigolanje novoga vinograda platio je nadarbenik 2.340 Din; (prema priloženoj priznanici (mada je poprat priznanica, ali na db. duh.

stol nije vratio/ – od 28. V – 1.928. — Za ostale troškove, koje je nadarbenik imao kod sadnje, cijepljenja, nabave novoga kolja itd. ne vodi se račun, ali se moli, da se gornja položena svota od 2.340 Din. uzme kao teret i za nasljednika. —

III. Smatranje tolikoga tereta po samo jednomu čovjeku – s gotovom današnja vrijednost, znači materijalno potpuno uništiti. — Umoljava se preč. naslovna uredstvo ovoga pitanja. — Zabok, dne 15. svibnja 1933.

M. Tazir, župnik v.r. –

Br. 6.042-1936.

Veleč. župnomu uredu ..... u ..... /t.j. svima u nadbiskupiji/

Da se izbjegne brojnim nesporazumcima, koji se vele, tom župskom uredu u predmetu blagoslivljanja zastava upućuju slijedeće: – Prema dekretu S. R. C. od 26. III. 1924. D. A. No. 4390 A. A. S. – 1924. pag. 171, – traži se u svrhu da zastava može biti blagoslovena: 1) da zastava ne pripada društvu koje bi bilo otvoreno neprijateljski /.

Blagoslov krv. narod. zastava: Nadb.-kodeks. 17. VIII. 1936. Vidi str. 149-150.

176.

raspoloženo prema katoličkoj Crkvi,
ili kojega bi pravila bila osuđena,
2.) da sama zastava ne sadržaje
nikakav znak i natpis, koji bi
bio sam po sebi nedozvoljen ili osuđen,
3.) da se blagoslov traži pacifice,
to će reći mirno i bez sile ili grožnje
et quidem in favorem et obsequium
religionis Catholicae. — Ako su
ovi uvjeti ispunjeni, može se zastava
blagosloviti prema obrascu Rimskog
Obrednika - i nije ništa drugo potrebno
po slovu ovoga dekreta. — Prema
tomu može se ur gornje uvjete blago-
sloviti hrvatska narodna zastava.
— Ko prvoga uvjeta historialis, uvjeta
je, da se ne blagoslivlju zastave poli-
tičkih stranaka. Jedno zato, što se
Crkva ne će miješati u stranačku
politiku. Drugo zato, da se spriječi
unošenje razdora u narod. Jer
lako moglo dogoditi, da koja
ka iz prkosa, prema drugoj zatraži
blagoslov - i na taj način od
kojih naroda ima mnogo štete. — S
time u vezi nije uputno blagosiljati
zastave H. S. S. (hrvatske seljačke stranke),
jer je to čisto politička organizacija.
Ne može se ur gore označeno uvjete
blagosloviti zastava Seljačke Sloge,
koja se smatra čisto prosvjetnom
organizacijom. — Uputno je, a velemo
samo svećenstvu duhovničko, kad

narod moli blagoslov na sve radove
zatraži na zastavi kakav vjerski znak -
naročito križ, koji je najljepši
simbol kršćana, a uskoro će može
staviti na držak. - Što se pak
tiče zabrane hrvatske zastave
sa strane države, to se velečasnom
duhovništvu stavlja do
znanja u prepisu dopis, koji je
ova duhovna oblast uputila banskoj
upravi." -

U Zagrebu, 11. kolovoza 1.936.

Dr. Alojzije Stepinac
nadbiskup koadjutor.

Prilog: /Prepis/

Br. 6042. - 1936.

Kraljevskoj [illegible] Upravi Savske
Banovine

[illegible] vezi sa [illegible] zima kr. to ban
[illegible] prave pro[illegible] [illegible]ja hrv. narodnih
[illegible]sva, [illegible] [illegible]egnu nepotrebni
[illegible]obi, [illegible]t ima [illegible] [illegible]nošljenje
[illegible] duhovne oblas[illegible] [illegible] predmetu
[illegible] zamoliom, [illegible] [illegible] uprava u
[illegible]atitoj kon[illegible] [illegible] može [illegible]tvar
[illegible]radit, da [illegible] [illegible]iti kr. vladi
u Beogra[illegible]

1.) Ova [illegible] [illegible]erama postojećim
[illegible] [illegible] nema razloga da
[illegible] [illegible] hrv. narodnoj zastavi,
jer je [illegible] [illegible]ijek mirno trajao taj
blagoslov. [illegible] [illegible] bili ispunjeni svi
katol. [illegible] [illegible] bili ispunjeni svi
uvjeti [illegible] [illegible]azi, crkveni zakon. -

Glede blagoslova zastava političkih
stranaka, izdane su posebne upu-
sve[illegible] pod današnjim datumom.

Prečasni nadškofijski duhovni stol!

Predmet: otvoritev filijala Tolmin dol., Tolmin gor., Srednja vas, Ruhljanca na kapelo sv. Marije v grobljem pokoli, kjer se pokopa na tem grobju.

La razumijevanje ispisuje se iz župne „Spomenice", što je upisao predsjednik potpisanoga M. Pavlin / vrh str. 42

„Kronika g. 1.925. tvrdi „Spomenica str. 42. i 43 i 44. do - nejasno uključeno „ako se izloženi predmeti ukinu". —

Sreća tomu pak bi bio pobojšan kod kuće (ber obzira na materijalnu stranu zupnikom) u pogledu duhovne pastve, kad bi se jure navedena filijali otcijepili od župe Kanalski i pripojili župi Srpenica,

Iz spomenute filijali pripadaju župi Srpenica

i po pokojnom i po upravi župne crkve u Srpenici, kojom i onako

Iz spomenice „Spomenica" str.

/ str. 42

Kad se radilo u g. 1923. za nabavu
zvona za župnu crkvu u Jabìaletu,
spomenica" glasi:
" Morda ne će biti naodmet —
(vidi str. 42.) —

~~Odbor sv~~

Tu se razabire, kako navedeni filjali ne
~~gnušaju~~ svojim poborima, ~~već~~ ~~[illegible]~~
župi Sv Lovreč (nadi udaljenosti) već su
i glede obavljanja svojih vjerskih dužnosti
i štovanja dàrežljivosti prema župnoj
crkvi i Svetovrsnim vrlostima. —
U svoj župnoj crkvi dolaze tekma
prošteња, Rožvo i Jabìaletinje i
na vjenčanje. — Iz toga je bilo razvidno
njihov pohod u župnu crkvu u Jabìaletu.

Slijedi „Spomenica"

Kada je god. 1925

" Crkva Tomu, — ako i ne u materi
„ Jabìanu pogledu poradi ekstenzije
„ župnika, — ~~red~~ bi se pobolsao ~~duhovnom~~
~~duhovnom~~ pogledu duhovne
pastve, kad bi se navedenim

filijalni otajšpula od župe Jalžabet i pripojili župi Dubovec.

Sve ovo, što je „Spomenica“ govori dobrano nam iskuša hrv ovo 4 godina, Na mnogima sam mjestima vršio duhovnu pastvu, ali takovu teškoću u pogledu života i zavede, mika i konjača i mesa mjestam dosada. = „Ovi teštamenti, pojedine slučajeve nije moguće opisivati = To treba doživjavati

Tuzbe zuplyanta na dusobrižnika jsu opravdane samo u tolikom, što dušobrižnik ne = ne hoće = već = ne može = dužnostima udovoljavati

zbog nemogućnosti
Mohin domaćin red.
M Zabrabetu
dne 19. rujna a. 1938.

165 = 165 x 22

330
330
3630

63
500
620
1183
165
1348

1700 4000
1700
2300

ADVOKAT
DR. ANTE MAGDIĆ
VARAŽDIN
ULICA Dra. PERE MAGDIĆA BR. 7.
TELEFON BR. 79.

VARAŽDIN, DNE 23. srpnja 1924.

Velečasni gospodin

Mirko Pažur, župnik

Jalžabet.

Velečasni gospodine! Primio sam zaključak opć. zastupstva u Jalžabetu, glasom kojega je opć. zastupstvo jednoglasno, dakle i g. ban, zaključilo, da neda ručne i vozne težake za popravak crkve i župnoga dvora, prema čemu ne će biti za sada iz tih popravaka ništa, osim ako bi možda Vi dali ručne i vozne težake, pa da se popravi barem župni dvor. Izvolite mi glede toga svoje mišljenje javiti.

Sa pozdravom odani Vam

Magdić

4578
7654; 1900-4
36

Glockeneilösungsaktion. | **Snimanje zvonova.**

Protokoll

über die Übergabe, beziehungsweise Übernahme von nachfolgend verzeichneten Kirchenglocken:
Anwesend die Gefertigten

Zapisnik

o preuzeću odnosno predaji slijedećih crkvenih zvonova:
Prisutni potpisani

Nro. Laut Liste Broj glav. izkaza	Verw. Bezirk Upr. kotar.	Verw. Gemeinde Upr. općina	Ort Mjesto	Pfarre Župa	Religion Vjeroispovijest	Glocken Stück Boj komada zvonova	Konstatiertes Gewicht Ustanovljena težina u kg.	Vergütungspreis à 4 K Odštetni iznos po 4 K po kg.	Name jener Militärbehörde welche dem Pfarramte die Vergütungs-Summe anweisen wird. Ime vojne oblasti koja će župi doznačiti odštetnu svotu	Anmerkung Opaska
238	Varaždin	Varaždin	Varaždin	Varaždin	Rimokatolici	1	210	M.	K. u k. Militärbauabteilung des Militär-Kommandos in Zagreb.	
236						1	192	7.		
237						1	225	12.		
				Summe—Ukupno		3	627	2508		

Geschlossen und gefertigt in 3. Originalexemplaren
Zaključeno i podpisano u tri izvorna primjerka.

Kotor. V. Sajbe am 23/IX 1916.
Kotor. V. Sajbe dne 23/IX 1916.

Seitens des Mil. Komdos:
Sa strane vojnog zapovjedničtva
Peter Hajdaschek
Kadekowetz
Nr. ozn. st. Zahlmeister

Seitens des Pfarramtes:
Sa strane crkvene oblasti:
Gabriel Jamnik
župnik

Glockeneilösungsaktion. **Snimanje zvonova.**

Protokoll

über die Übergabe, beziehungsweise Übernahme von nachfolgend verzeichneten Kirchenglocken:
Anwesend die Gefertigten

Zapisnik

o preuzeću odnosno predaji slijedećih crkvenih zvonova:
Prisutni potpisani

Nro. Laut Liste Broj glav. izkaza	Verw. Bezirk Upr. kotar.	Verw. Gemeinde Upr. općina	Ort Mjesto	Pfarre Župa	Religion Vjeroispovijest	Glocken Stück Boj komada zvonova	Konstatiertes Gewicht Ustanovljena težina u kg.	Vergütungspreis à 4 K Odštetni iznos po 4 K po kg.	Name jener Militärbehörde welche dem Pfarramte die Vergütungs-Summe anweisen wird. Ime vojne oblasti koja će župi doznačiti odštetnu svotu	Anmerkung Opaska
235	Novačohin	Jakšić	Jakšić	Jakšić	Rimokatolič.	1	58	Glo	K. u. k. Militärbauabteilung des Militär-Kommandos in Zagreb.	
234						1	410	Glo		
Summe—Ukupno						2	468	1872		

Kodercowitz

Geschlossen und gefertigt in 3. Originalexemplaren
Kolo Jr. Var. Toplice, am 30. Studena 1916.

Zaključeno i podpisano u tri izvorna primjerka.
Kolo Jr. Var. Toplice, dne 30. Studena 1916.

Seitens des Mil. Komdos:
Sa strane vojnog zapovjedničtva:
Petar Stojčevljević
Kr. zvučnički pristanešlar

Seitens des Pfarramtes:
Sa strane crkvene oblasti:
Gabriel Jurković
župnik

Glockeneinlösungsaktion.

IV.

Druga akcija.

Snimanje zvonova.

Protokoll

über die Übergabe, bezeihungsweise Übernahme von nachfolgend verzeichneten Kirchenglocken:
Anwesend die Gefertigten

Zapisnik

o preuzeću odnosno predaji slijedećih crkvenih zvonova:
Prisutni potpisani

Nro. Laut Liste Broj glav. iskaza	Verw. Bezirk. Upr. kotar	Verw. Gemeinde Upr. općina	Ort Mjesto	Pfarre Župa	Religion Vjeroispovijest	Glocken Stück Broj komada zvonova	Konstatiertes Gewicht Ustanovljena težina u kg.	Vergütungspreis à 4 K Odštetni iznos po 4 K kg.	Name jener Militärbehörde welche dem Pfarramte die Vergütungs-Summe anweisen wird. Ime vojne oblasti koja će župi doznačiti odštetnu svotu.	Anmerkung Opaska
1187.	Novoselec	Jaškabet	Jaškabet	Jaškabet	Rimokat.	1	532	2128 K	K. u. k. Militärbauabteilung des Militär-Kommandos in Zagreb.	
1188			Kelemen			1	130	520 K		
1189						1	57	228 K		
1190.			Ruhljevina			1	90	360 K		
							809	3236		
								Summe—Ukupno		

Geschlossen und gefertigt in 3. Originalexemplaren
V. Toplice am 20. Studeno 1917.

Seites des Mil. Komdos:
Sa strane vojnog zapovjedničtva:
Petar Stojakovićeff Hptm.

Zaključeno i podpisano u tri izvorna primjerka
Var. Toplice dne 20. studeno 1917.

Seitens des Pfarramtes:
Sa strane crkvene oblasti:
Gabriel Jarnković

Kr. kotarska oblast Varaždin

Općinsko poglavarstvo Jalžabet

IZVADAK

iz zapisnika sjednice opć. zastupstva

držane 13. rujna

godine 1926.

Tekući broj	Članovi opć. zastupstva	Predmet vijećanja
		Zapisnik.
	redovite sjednice zastupstva uprave općine	
	Od strane vrsnog poglavara u Varaždinu. –	
	g. Mirko Ilikec vrsni poglavar,	
	g. Josip Devide vrsni veterinar.	Toč: 41
	Od strane opć. poglavarstva	Popravak župne crkve u Jabžaletu. –
1.)	Ljudevit Dan opć. načelnik i odbornik.	
	Stjepan Klobučar opć bilježnik.	
	Opć. odbornici.	
2.)	Stjepan Kataleníć.	
3.)	Gabriel Stayngel.	
4.)	Mato Lesovec.	
5.)	Florijan Kovačić.	
6.)	Stjepan Radačić.	
7.)	Stjepan Gudjan.	
8.)	Tomo Hrvatić.	
9.)	Josip Galažinec.	
10.)	Stjepan Filipašić iz Sivca	Ilikec v.r.
11.)	Florijan Pavličeк	Jos. Devide vet. v.r.
12.)	Rok Hrvat. –	
	Ukupni broj odbora 18.	
	Prisutno 12.	
	6	

Zagrebu, dražane 19. rujna 1926.

Ad 41.

Opć. zastupstvo jednoglasno zaključuje, da
predlog veleč. g. župnika prihvaća, te je
pripravno radnje (Ko-d crkve obaviti. –

(Ostalo ispustivši)

Zaključeno i podpisano time, da se za podpis
zapisnika izaberu opć. odbornici: Tomo Hrvatić
i Stjepan Grojan.

Ban v.r. Tomo Hrvatić v.r. S. Grojan v.r. Sg. Klobučar
vlč. prevodja v.r.

Za točan izvadak zjanci:

Poglavarstvo upravne općine
u Zagrebu, dne 24. IX. 1926.

Kačelnik. Bilježnik v.r.

Klobučar

Br. 7828.

Nadbiskupski duhovni stol
u Zagrebu

V.l.č. gosp.

Mirko Pažur , župnik

Jalžabet.

Na Vašu zamolbu od 1. prosinca 1924. br. 213. dopušta Vam se ovime , da iz blagajne župske crkve za podmirenje troškova za obdržavanje pučkih misija , izdate svotu od 1000 D.

U Zagrebu , dne 19. prosinca 1924.

Generalni Vikar:

NB. ta svota uručena velič. gg. misionima Ilji Gavriću i Đorđu Strižiću za putni trošak, dok kola i trošak opskrbe preuzeo župnik na selu.

str. 133-134.

Br. 227
1924.

Dopušta se za
obdržavanje sv. misija
uzdati: votu i crkvene
blagajne od 1.000 D.

Obdržane misije
od 11. V. do 18. V. 1924.

Br. 301/Pr.

ČASNOMU SVEĆENSTVU I VJERNICIMA SVOJIM MIR I BLAGOSLOV U GOSPODINU!

Čitav svijet nalazi se u zlu, u nevolji. A u to zlo došao je svijet zato, što se udaljio od Krista, Sina Božjega i svetih njegovih nauka i zapovijedi; što je zanemario i odbija svetu njegovu milost, koju nam je zaslužio gorkom smrću na križu i predao Crkvi svojoj, da nam je dijeli u svetim sakramentima. Svijet neće Krista Spasitelja, već se oslanja jedino na svoju mudrost i traži svu sreću jedino u zemaljskim stvarima i tjelesnom uživanju. Kako je krivo ovo mišljenje i nastojanje pokazuje najočitije opća nevolja, koja je navalila na svijet i strašna pokvarenost, koja se toliko jače širi, koliko više gine vjera u srcima ljudi. Svjedoci su tomu grozna razuzdanost, kletve, krađe i psovke, umorstva i samoubijstva, koja se tako strašno množe. I koje čudo! Mi svi dobro znademo, kako teško i s kolikim samopregorom u današnjem pokvarenom svijetu i uz pomoć vjere i milosti Božje svladavano zlo, a što onda, ako čovjek nema vjere u Boga ni u besmrtnu dušu. Samo vjera, dakako <u>živa</u> vjera, kadra je čovjeku dati snagu, da se očuva od čudoredne skvarenosti i propasti, i da živi životom, koji dolikuje djeci Božjoj. Zato svi oni, koji vjeru u srcima ljudi oslabljuju, potkapaju, htjeli ili nehtjeli, ruše ovaj jedini temelj, na kojemu čvrsto stoji čudoredje pojedinih ljudi i naroda.

Predragi vjernici! Sveta je naša dužnost, skopčana s teškom odgovornošću pred Bogom, da vas upozorimo na jednu veliku pogibao, koju krije u sebi za vjeru vašu i djece vaše uzgoj u sokolskom duhu <u>Tyršova</u> sustava.

To vam, predragi, želimo, pokazati tako jednostavno, da budete mogli svi razumjeti. <u>Tyrš</u>, koji se rodio pred sto godina, bio je osnivač češkoga Sokola. On je po krsnom listu doduše bio katolik, ali je već rano izgubio svoju katoličku vjeru. Nesamo da nije priznavao kršćanske vjere, već nije vjerovao ni u Boga, ni u besmrtnu dušu, a pakao i nebo ljudska su izmišljotina. To su sve dokazali pisci iz redova njegovih vlastitih pristaša. Život čovjeka na zemlji, vječno <u>gibanje</u> i razvitak čovječanstva, to mu je sve. I samo za ovu svrhu ima se udešavati sva odgoja čovjeka.

I ovu Tyršovu nauku postavio je S K J kao osnov svega svoga rada i ži-

Školski Muzej Hrvatske

vota. "Sokolstvo" vele njihova pravila, ... u smislu Tyršove ideje". "Sokolstvo hoće i mora u smislu svojih načela, da jača našim naš narod tjelesno, moralno i duševno u pravcu vječitog kretanja i Tyršove nauke".

Prema tomu se sav život i rad Sokola po Tyršovu duhu vrši i teče bez Boga, bez vjere: Sokol je dakle po sebi sasvim bezvjersko društvo. Ali budući da Sokol prema tim načelima radi medju mladeži i u narodu, te hoće da za sebe predobije sav narod, ruši on u srcima svojih članova svaku, najpače katoličku vjeru: nije dakle samo bezvjersko već je i protuvjersko društvo.

Nije ni Češki Sokol odmah u početku otvoreno priznao svoj protuvjerski duh, ali poslije rata godine 1920 izjavio: "Sokol ne može biti pristaša Rima, mi jesmo i moramo biti proti katolicizmu".

Prema tim izjavama je češki Sokol zaista i radio, a jednako je radio i bivši Jugosokol u Hrvatskoj i Sloveniji. Kazuje nam to odrešita i jasna riječ jednoga jugosokola u listu "Novi Rod" od 1 ožujka 1920. Tu se veli: "Pa bar je to jasno, da nijedan Sokol ne može biti rimski vjernik, duševni rob. Zaista se Sokolstvo i Katolicizam isključuju i nepošten je onaj, koji to ikad pomisli da zaniječe. Jednom za uvijek, jednom za sve Sokole mi smo u boju protiv pape, kardinala i svih nenarodnih popova".

Tako bivši Jugosokol, a S K J ne može takodjer drugačije, jer je isto, što je bio bivši Jugosokol. Sokol Kraljevine Jugoslavije

To je jasno izjavio prvi podstarosta S K J na sjednici predsjedništva Saveza Slovenskog Sokolstva u Pragu dne 11 siječnja 1931. On je rekao, da je Sokolstvo po unutrašnjoj strani u srcima i dušama ostalo, kakovo je bilo i prije u smislu sokolske ideje. Naše Sokolske organizacije sve su u duhu stroih tradicija sokolskog bratstva Tyršovih ideja. Dok stojimo na čelu mi stari Sokoli u novoj organizaciji vladat će stari duh slovenskog sokolskog bratstva!"

Pa isto je izjavio i sam Savez S K J na svojoj skupštini u ožujku prošle 1938. godine, gdje je službeno i svečano proglasio, da današnji Sokol nije ništa drugo nego nasljednik ranijeg Sokolstva, a zadatak mu je, da

Hrvatsko sokolstvo, Spomenica "Župe Gabrijel" str. 10

radi u istome smjeru, u kojem se radilo prije!

-To je zaista jasno rečeno. - A što to znači? To znači, da će S K J isto onako raditi, protiv vjere, kako je radio bivši Jugosokol.

Ali, govore nam Sokoli, zar nije u pravilima Sokola jasno označeno, kako se imadu Sokoli vladati prema vjeri. "Sokolstvo" - veli se tamo /Ciljevi i putevi/ str. 21/ - poštuje svako vjersko uvjerenje i osjećanje, jer smatra, da je vjera najsvetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca. Usled toga Sokolstvo je dužno, da jednako poštuje ispoljavanje svakog vjerskog uvjerenja i osećanja. Svaki pripadnik sokolske organizacije može slobodno da izvršava zapovesti i propise svoje vjere i crkve".

I sam podstarosta napisao je knjigu "Tyršovo Sokolstvo", u kojoj i preko mjere veliča Sokolstvo i njegove ciljeve: požrtvovnost pojedinca za dobrobit cjeline, ljubav domovine, ustrajnost u radu, jednakost, bratstvo i slobodu, itd.

Sve to, što je lijepo i istinito u toj knjižici, nije iznašaće Tyršovo, već je sve to i kršćanska vjera od svoga početka naučavala i dala najsjajnije primjere u svojim sljedbenicima. On ističe, kako Crkva nema u Tyršovom Sokolstvu protivnika ni čak neprijatelja, te se poziva na spomenuta mjesta iz Pravilnika. To je sve lijepo rečeno, ali kako prema tomu izgleda život i rad Tyrševa Sokolstva.

Vjera je jako nježna biljka. Nju treba od najranijeg djetinstva brižno gojiti i njegovati, jer će inače zakržljati i napokon usahnuti. Velika je i sveta dužnost roditelja i škole, da u duši djeteta usade i onda njeguju tu nježnu biljku, a naročita je dužnost sv. Crkve, da vjersku odgoju rukovodi i provodi za čitavog života čovjekova, jer je za to od Boga osnovana. - U sokolskom pak odgoju nigdje se ni ne spominje Bog i vjera, nikada se ne upozoravaju članovi na vjerske dužnosti njihove, već se radi uprave protivno.

Osvijetlimo sad život i rad S K J s nekoliko primjera, a imade ih prepuno.

Geslo, dakle najveća briga bivšeg Jugosokola bila je "odcrkvenjenje misli i čuvstva". Što znači to "odcrkvenjenje"? Tu su riječ skovali Slo-

venski Jugosokoli i hoće da kažu, da Sokolstvo ide za tim, da misli i čuvstva ljudi odvrati od Crkve: dakle da se iščupa iz duše i srca vjernika ljubav i privženost sv. Crkvi. "Procesije treba smatrati kao licumjerje i nasilje. Što je za naše protivnike procesija, to je za nas sokolski obhod sa zastavama i glazbama". Tako bivši Jugosokoli, a to isto čini i S K J, gdjegod je i koliko je Tyršev duh već dovoljno pronikao sokolske načelnike, prednjake, prosvjetare i druge vodje. To je razlog, što se protuvjerske pojave ne zapažaju po svuda u jednakoj mjeri, ali Tyršovo Sokolstvo po svuda u najmanju ruku ne pita za vjeru niti za vršenje vjerskih dužnosti, već čini upravo protivno. Za to 1. Tyršovi Sokoli kao društvo ne smiju prisustvovati nikakvim crkvenim obredima. Samo nekoliko značajnih primjera, jer ima obilnih primjera bez broja. Kad je splitski biskup jednom prilikom pozvao sva društva u gradu, da prisustvuju tijelovskoj procesiji, odgovorio je SKJ, da sokolska društva ne mogu sudjelovati kod takovih svečanosti. Iste godine kod proslave 700-godišnjice sv. Antuna, na Visu su htjeli članovi sokolske glazbe, da za sebe, ne kao Sokoli, sudjeljuju, samo su zamolili, da im se dopusti upotreba glazbala, no uprava sokolske župe im je to uskratila. - Sokoli u jednoj župi kraj Varaždina prisustvovali su u početku svim crkvenim svečanostima, ali su na prigovor sokolske župe u Varaždinu morali napustiti taj običaj. - Kod velikog sokolskog sleta na Vidovdan u Splitu, kod kojega su sudjelovali i sokolski izaslanici češkog i poljskog Sokola, vidjelo se u crkvi samo poljske Sokole, jer oni stoje na katoličkim načelima.

2. Mnogo je gore, što S K J, da narod što jače odvrati od crkve, drzi svoje sletove na nedjelje i blagdane, i to prije i poslije podne, a to na način da članstvu ne dadu ni prigode ni vremena za vršenje vjerskih dužnosti. I opet samo nekoliko primjera.

Kad je prošle godine nadbiskup zagrebački u Novoj Gradiški obavljao svečanu crkvenu službu, a to je bilo davno prije oglašeno, sazvan je SKJ slet iz čitavog kraja, i upravo kad je imala početi služba Božja, prolazili su Sokoli upravo kraj crkve, a nisu baš morali tuda proći, sa svojom glazbom na mjesta sastanka. Premda je toga dana bilo više sv. misa,

nije se našao nijedan Sokol u crkvi.

U Boštanju ob Savi bilo su mjeseca maja prošle godine sv. misije. I upravo za vrijeme misija, dne 14 maja na blagdan Uzašašća Gospodinova održao je tamošnji Sokol sa sokolskim naraštajem slet, premda su misijonari lijepo molili, da se slet ne drži za vrijeme misija. Djeca su se vježbala na dvorištu jedne gostione, a onda prisustvovala javnom plesu uz svirku harmonike. Svim tim je bio narod sablažnjen i govorio: Kamo vode našu djecu i to za sv. misija!

Dne 11 rujna ove godine imao je Sokol Kraljevine Jugoslavije i to župe Varaždinska i Zagrebačka slet u Krapini, gdje je tada veliko proštenje na Trškom Vrhu. Došla je na proštenje procesija hodočasnika pod vodstvom svoga župnika pjevajući svete pjesme i u najvećem redu. Prije nego li što je procesija došla do glavnog trga u Krapini, zabranio je općinski redar hodočasnicima pjevati svete pjesme, jer da te smeta Sokole. Ali su zato što na glavnom trgu, što u dvorištu Sokolskog Doma padali povici: dolje crna internacijonala, dolje Rim, dolje Papa. - Takvi povici čuli su se i na drugim mjestima. - Svi govori kretali su se oko navale na katoličku Crkvu i vjeru. Glavni govornik upotrebio je i tako proste riječi, kakove se ne mogu ponoviti u iole pristojnom društvu. Išao je dapače tako daleko, da je svetogrdno isporedjivao Spasitelja Našega Isusa Krista sa Tyršem, i ovoga stavio nad Krista.

3. Još gore, da najgore je to, što SKJ, da svoje članove što jače poveže uza se i odvrati od Crkve, završuje svoje sokolske sastanke redovito plesom i pijankom do kasno doba u noći, dapače i do zore. Daju se i predstave, koje imadu takovu sadržinu, da je na pr. jedna školska oblast zabranila jednu takovu predstavu igrati u školskim prostorijama, a druga zabranila djacima prisustvovati drugoj takovoj predstavi. Sokolstvo nadalje u sve većoj mjeri širi odvratnu golotinju u vježbanju i u javnim nastupima bez ikakve potrebe, a uz pogibao, da se u mladeži pobudi duh razvrćenosti i da se otudji crkvi i vjeri. - Tako se ruši čuderednost u našem mladom naraštaju, tako se potkapa i ubija vjera. Što će biti od našega naroda, ako taj Tyršev sokolski uzgoj bez vjere i Boga zaista prodre u široke slojeve naroda?

Kako vidite, predragi vjernici, uzgoj po Tyršovim načelima neiskazano je pogibeljan za vjerski i ćuderedni život vaše mladeži, za Crkvu katoličku, a po našem najdubljem uvjerenju i za našu državu.

Stoga vas, predragi vjernici, po dužnosti ~~xxxxx~~ svojoj na tu pogibao najozbilnije upozoravamo, te vas pozivljemo, kako smo to učinili već god. 1921, da od djece vaše ovu pogibao otklanjate, jer će Gospodin Bog tražiti od vas strog račun, kako ste se brinuli za vjerski i ćuderedni odgoj poroda svoga.

Ovo vrijedi tako dugo, dokleged bude SKJ stajao na Tyršovim načelima, dokleged budu "Putevi i ciljevi" pravila za život i rad Sokola Kraljevine Jugoslavije, dokleged budu na čelu Sokolstva stari Jugosokoli.

Predragi vjernici! Rodjenje Spasitelja slavili su andjeli pjevajući: Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji, koji su dobre volje. Slava Božja i mir ljudi, to je bila svrha, poradi koje je Spasitelj naš, Sin Božji, došao na svijet. Opraštajući se od učenika svojih uoči gorke smrti svoje, sam Spasitelj govori im: "mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam". Mir u duši, mirno i spokojno srce, to je veliki dar, što nam ga dao naš predragi Spasitelj Isus Krist. Ali čujte, predragi vjernici, drugiput govori Isus: "Ja sam došao, da bacim oganj na zemlju, i što ću drugo, nego da se zapali". Mislite li, da sam došao, da mir dam na zemlju, ne kažem vam, nego razdor". Oganj je oganj: On peče i žeže, on izjeda hrdju, tali i čisti dragocjeno kovino. Ovakovo čišćenje treba da prodje svaki čovjek, jer u svakomu imade mana, mrlja, grijeha. I zato je Isus došao, da se svačije srce očisti kao zlato u ognju. A oganj, koji ovo čišćenje obavlja, koji je sam Spasitelj donio na svijet, nauka je njegova i sredstva milosti, što nam ih je namro. Sve to ide za tim, da se duša očisti od grijeha, i da se zapali u srcima našim ljubav Božja. Dok do toga dodje, da ta ljubav raspali srca naša, moramo proći bolno čišćenje, jer se grješno srce samo silom i samo progorom oslobadja grijeha i zla. No kad je ta ljubav prevladala u dušama našim, nastaje u njoj Spasiteljev mir, ona spokojnost duše, ono neprocjenjivo blago, koje nam nitko ne može oteti. Ali taj dar Božji ne će da primu ljudi od svijeta ovoga, oni, koji se boje

Ukradeno iz "Spomenice" župe Jalžabet. ABazw

onog bolnog čišćenja od grijeha; oni, koji neće da ljube Boga svoga i zahvalnim i poniznim srcem primu nauku i milost Spasiteljevu i živu pr ma zapovijestima njegovim; već veleda robuju tako varavim i prolaznim zemaljskim dobrima: bogatstvu, časti, uživanju, grijehu. Zato nastavlj Spasitelj: "Mislite li da sam došao, da mir dam na zemlju. Ne,kažem va nego razdor".

Već tada, kad je bl. Djevica prikazala dijete Isusa u hramu, reče j starac Simeon: "Glo, ovaj je postavljen na propast i uskrsnuće mnogima u Izraelu, i za znak, komu će se protiviti"./Luk. 2, 34/.

I napadali su Isusa i mrzili svi oni, u kojima nije bilo ljubavi Boš je. Tu mržnju pronijeli su poslije neprijatelji Isusa Krista na sv. Crk vu. To je Spasitelj često prorekao učenicima svojim, a najjasnije opraš tajući se od njih prije muke i smrti svoje,kojom je dovršio djelo spa senja. I ta velebna borba za Krista i protiv Krista trajat će do svršet ka svijeta. Ali Gospod je već na početku svoga javnoga djelovanja učeni cima svojim rekao i ovo: "Blago vama, kad vas pogrde i usprogone xxxxxx i uzgovore na vas svo zlo, lažući mene radi. Veselite se i kliktujte,jer je vaša plaća velika na nebesima". /Mat. 5, 11, 12/. Na koncu pak života reče im: "U svijetu ćete imati tjeskobu, ali se uzdajte, jer sam nadvla dao svijet".

Predragi vjernici! Draga, katolička braćo! Samo u Kristu je spas, naša vječna i vremenita sreća. Ostanimo vjerni Kristu Bogu i Spasitelju naše mu i Crkvi katoličkoj, kako su joj bili vjerni i očevi naši kroz tisuću godina našega narodnoga opstanka. Ostanimo čvrsti u vjeri otaca naših i ne dajmo, da nas od te vjere odvrati Sokolstvo, koje neće da znade za Spasitelja našega ni za poštено naše hrvatsko /slovensko/ ime. - Amen.

Dano sa BISKUPSKIH KONFERENCIJA:

U Zagrebu, dne 17 studenoga 1932.

Dr. Ant. Bauer, v. r.
Nadbiskup zagrebački, predsjednik bisk. konferencija.

Dr. Nikola Dobročić, v. r.
Nadbiskup barski i Primas srpski.

Dr. Ivan Ev. Šarić, v. r.
Nadbiskup vrhbosanski.

O. Ivan Rafael Rodić, v. r.
Nadbiskup beogradski i apost. Adm. banatski.

Ukradeno iz „Spomenice" župe Jablanac.
Izbačiti

M. Alojzije Mišić, v. r.
Biskup mostarski.

Fra Jozo Garić, v. r.
Biskup banjalučki.

Dr. Antun Akšamović, v. r.
Biskup djakovački i apost. Adm. sremski.

Dr. Dionizije Njaradi, v. r.
Biskup križevački.

Dr. Jerolim Miletа, v. r.
Biskup šibenski i apost. Adm. zadarski.

Dr. Kvirin Klement Bonefačić, v. r.
Biskup splitski.

Dr. Josip Srebrnić, v. r.
Biskup krčki.

Dr. Ivan Franjo Gnidovec, v. r.
Biskup skopljanski.

Miho Pušić, v. r.
Biskup hvarski.

Dr. Josip M. Carević, v. r.
Biskup dubrovački.

Dr. Grgur Rožman, v. r.
Biskup ljubljanski.

Dr. Ivan Starčević, v. r.
Biskup senjski.

Lajčo Budanović, v. r.
Biskup, i apost. Adm. bački.

Dr. Ivan Tomažić, v. r.
Biskup kao zastupnik marib. biskupa.

A. Milošević, v. r.
Gener. Vikar i delegat biskupa kotorskoga.

P. S. Ova se zajednička poslanica jugoslavenskoga katoličkoga Episkopata imade pročitati u svim crkvama dne 8 siječnja 1933.

Kelemen (Krinjuša)

a

1334 župa u Kelemenu
1501 – župnik Ivan (u Kl.)

u Jalšincima – župnici –

1501 – župnik Jakob
1650 – Pavao Kaloić (njemačkim u Lustbrg)
Juraj Matinčić
1791 – Mirko Jenpović

Dragutin Kušec, Martijanec 37.